SALA DE LECT

Viața studențească

REVISTĂ A UNIUNII ASOCIAȚIILOR STUDENȚEȘTI DIN ROMÂNIA

Nr. 38 ● Miercuri 5 noiembrie 1969 ● 16 pagini ● 0,50 lei

Preuniversitaria
(pag. 15)

Estudiantina

Un timp ce nu se întoarce

Ce-mi voi aminti mai întîi din anii de facultate și ce va fi întotdeauna un fel de timp binecuvîntat al voinței mele de adevăr, de știință, sînt serile cînd părăsesc biblioteca după șase sau șapte ceasuri de citit, în pragul unui extaz blînd, cînd ajung să văd lumea frumoasă și să simt că exist, să am credința că, iată, în această clipă, eu exist.

Lucrînd astfel, fără milă de mine, o lună sau două, petrec apoi o vreme într-o bărbătească însingurare, am pentru cîtva timp speranța că am prins ritmul potrivit pentru a avea curajul să visez mai tîrziu la o sărbătoare între luminile pe care le venerez.

Vreau să-mi educ ochii și memoria, să ajung să fiu răbdător ca meșterii bătrîni, care așează o cărămidă peste alta și dovedesc de-a lungul unei vieți în ce fel perseverența poate să concureze geniul.

Dulcea mea tihnă sau, dimpotrivă, înfrigurările mele le compar cu participarea egală la creație a meseriașului bun și așa îmi reproșez inconstanța; nu foarte diferită de a colegilor mei.

Am nostalgia și-o voi mai avea, cred, toată viața, a unui an pe care să-l fi închinat cu totul studiului, un an de asceză între cărți. Să pot trăi cu sentimentul, atunci cînd îmi va merge mai rău, cînd mă voi îndoi de vocația mea mai mult decît o fac acum, că am întrezărit o dată metoda, timpul rigorii, iar toate greșelile mele de acolo vin, că renunț adesea la metodă pentru încîntări trecătoare.

Iuțelile vîrstei mă fac să sper că nu-i niciodată prea tîrziu, că revenind acopăr încet, încet, niște goluri stînjenitoare. Acum cred că mai am timp încă și pot compensa. Îmi spun că boema nu e lucrul cel mai rău de vreme ce există, au mai cunoscut-o și alții și o vor mai cunoaște. Găsesc încă o mulțime de scuze pentru timpul pe care-l pierd cu seninătate ; ca mulți din colegii mei, de altfel.

Dar cînd privesc puțin în urmă, cînd cercetez mai atent primii ani de efort, îmi dau seama că numai în facultate întîlnești cea mai mare șansă de a-ți ordona deprinderile și că e un timp ce nu se întoarce. Și-mi vine iar în minte șocul pe care l-am avut, trecînd pe aceeași stradă unde, cu trei-patru luni înainte, vedeam mișcîndu-se cîțiva muncitori pe lîngă niște ziduri abia începute. Am văzut în locul acela un bloc superb născut din puțin, o formă perfectă alcătuită dintr-un haos de materiale și forță omenească prin ordine și consecvență.

Simt că aș vrea, că aș avea — dacă vreți — datoria să discut cu mai tinerii mei colegi despre cîteva lucruri importante ; mă gîndesc, în primul rînd, la timpul care trece și la bibliotecă. Adică la nevoia de disciplină a intelectului.

Tudor OCTAVIAN

ALEGERI ÎN ASOCIAȚII

Știm, în această perioadă se desfășoară adunări și conferințe de alegeri în toate asociațiile studențești și centrele universitare din țară. Dar poate vă interesează ce s-a discutat și cine a fost ales la Cluj sau Tg. Mureș ? Dacă-i așa, citiți însemnările inserate de noi în pagina a 2-a.

ABSOLVENȚI DE FACULTATE, NU ABSOLVIȚI DE RĂSPUNDERE!

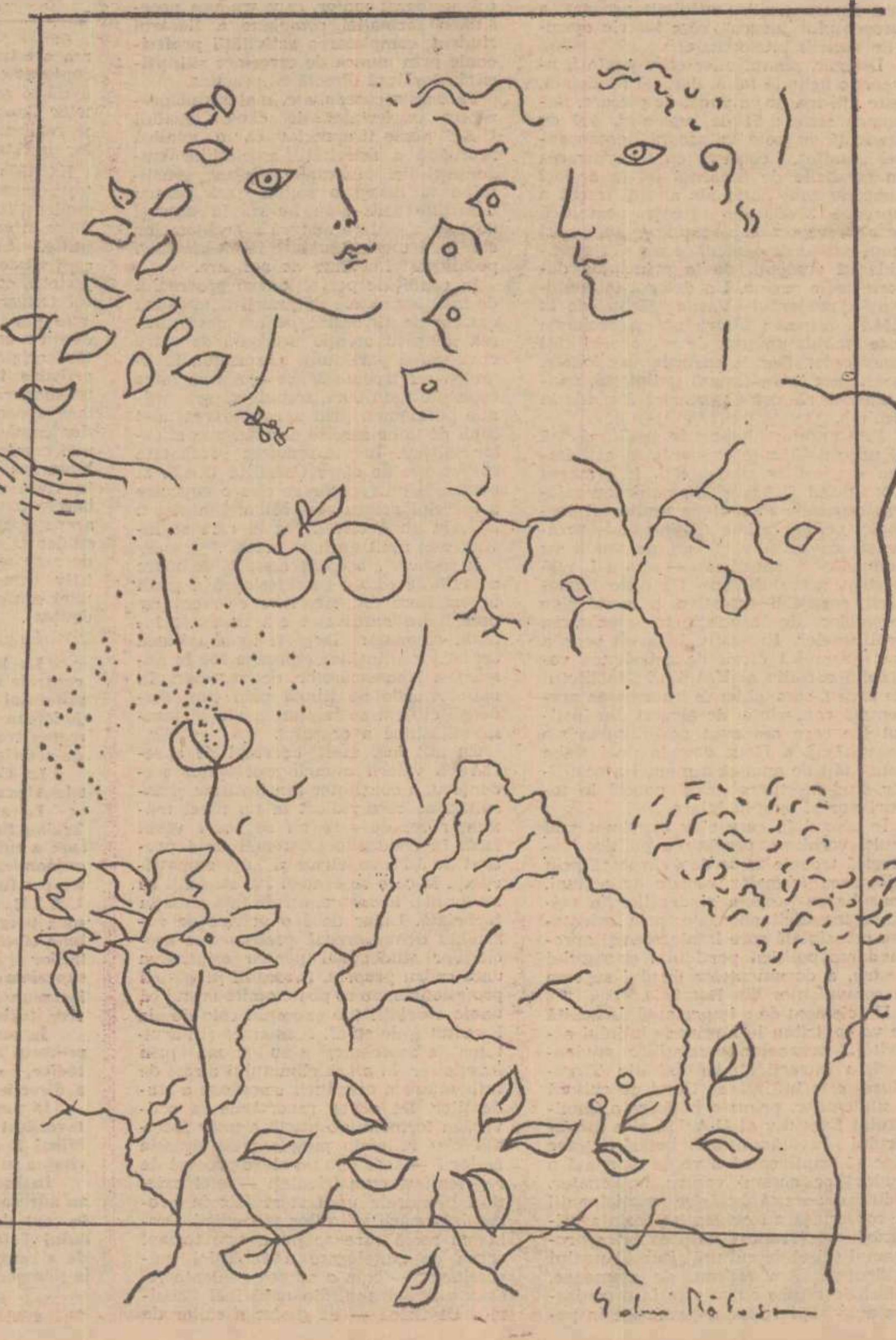
Sub acest generic am publicat în numerele trecute o serie de reportaje și... foiletoane. Titlul de azi : „Cum stăm cu producția, tovarăşă inginer ?" (pag. 8—9)

De la magistru la discipol

„Aștept de la fiecare generație să dea oameni mai buni ca noi" — declară magistrul Șerban Cioculescu unui discipol de-al său (pag. 5).

Jurnal

A 28-a filă a Jurnalului pe care scriitorul Eugen Barbu îl semnează în fiecare număr al „Vieții studențești" este consacrată celui care a scris, „cu 50 de cuvinte, cea mai uluitoare creație românească în poezie" : George Bacovia (pag. 7)



Desen de Sabin BALAȘA

Alegeri în Asociaţii

Dominanta dezbaterilor „familiei studenţeşti" din Tg. Mureş

Specificul centrului universitar Tîrgu-Mureş, care numără peste 2.000 de studenţi — români, maghiari, germani şi de alte naţionalităţi — este acela de familie studenţească, unită prin eforturi şi idealuri comune, integrată în fluxul aspiraţiilor întregii noastre studenţimi, ale întregului popor.

Şi ziua de 1 noiembrie, care puncta un bilanţ al activităţii asociaţiilor studenţeşti din acest oraş, ziua alegerii noului consiliu al centrului universitar, a primit toate atributele unei simbolice tribune de dezbateri fructuoase, de la care s-a analizat într-un spirit de exigenţă maximă o etapă a vieţii universitare mureşene, conturîndu-se coordonatele pe care trebuie să se împlinească această viaţă în noul an universitar.

Dominanta dezbaterilor conferinţei, aceea care i-a oferit o incontestabilă marcă de valoare, a constituit-o axarea ei pe un principiu fundamental al muncii din amfiteatre, pregătirea multilaterală a unor specialişti, în profesii care exclud mediocritatea, care impun o angajare totală a potenţelor spirituale pentru realizarea unui echilibru armonios între activitatea profesională şi pregătirea politico-ideologică a viitorilor intelectuali.

După cum sublinia informarea Consiliului U.A.S. prezentată conferinţei, „pregătirea profesională este departe de a fi o problemă strict personală, înscriindu-se în primul rînd în planul obligaţiilor sociale majore care revin fiecărui student". Este un sens care nu permite ca, prin prisma rezultatelor bune ale anului trecut, să se omită preocuparea pentru analiza celuilalt procent, a procentului „negru", care înscrie eşecurile muncii intelectuale.

Desigur, planul unor cifre poate fi uneori o oglindă falsă, dar, fără îndoială, este util măcar ca punct de plecare. Rezumat astfel: 61 de repetenţi, 400 de studenţi cu note la pragul dezonorantei „limite", corelate cu înregistrarea în condicile de prezenţă (şi în acelaşi timp de conştiinţă) ale anului trecut a aproape 39 000 de absenţe, semnifică într-un raport echivalent şi abdicarea unui număr de oameni ce vor să fie consideraţi studenţi, de la principala datorie ce le revine. Un delegat la conferinţă, studentul Vasile Sîrbu de la I.M.F., afirma: „Între noi şi societate este stabilit un flux de responsabilităţi conştiente". Dar, în cazurile menţionate, acest flux se realizează unilateral, societatea oferă fără să primească nimic în schimb.

Este un efect datorat în egală măsură şi unor deficienţe existente în activitatea asociaţiilor studenţeşti. Informarea Consiliului U.A.S. şi discuţiile au relevat aspectele muncii de multe ori formale, nediferenţiate (neacordîndu-se atenţia cuvenită unor ani de studii cu competenţă specifică — anul I, respectiv actualul an II), ale ignorării angajării colective a membrilor organelor de asociaţie în rezolvarea problemelor. Ilustrativ în acest sens a fost exemplul oferit de activitatea vechiului consiliu al U.A.S. din Institutul de teatru, care, chiar în informarea prezentată conferinţei de alegeri din institut (pe care am avut posibilitatea s-o consultăm), a făcut dovada unei slabe capacităţi de analiză a muncii asociaţiilor studenţeşti, coborînd uneori la tonuri pur şi simplu hilare.

În sensul în care s-au exprimat mai mulţi vorbitori, pregătirea politico-ideologică trebuie să se desăvîrşească prin adoptarea formelor variate de acţiuni, consultarea largă a studenţilor în privinţa tematicii abordate, prin orientarea principială spre înţelegerea şi aprofundarea politicii partidului şi statului nostru, a documentelor forului suprem al comuniştilor din România.

Un element de o importanţă deosebită ce va contribui la lărgirea spaţiului activităţii organelor asociaţiilor studenţeşti, a întregii studenţimi din Tîrgu-Mureş este înfiinţarea Casei de cultură a studenţilor, printr-o hotărîre a Comitetului Executiv al U.A.S.R. şi a Ministerului Învăţămîntului, hotărîre care vine să împlinească o veche doleanţă a studenţilor acestui centru universitar. Salutînd această hotărîre, participanţii la conferinţă au evidenţiat cerinţa asigurării unui raport judicios între programul Casei de cultură şi al Ateneului studenţesc. Am reţinut, de asemenea, referirile critice cu privire la organizarea activităţii voluntar-patriotice în perioada de vară şi hotărîrea cu care s-a precizat necesitatea intronării unei atmosfere de studiu în toate căminele studenţeşti.

Deşi nu a fost dezbătută în conferinţa pe centru universitar, împărtăşim părerea exprimată de unii studenţi ai Institutului pedagogic că nedefinitivarea situaţiei acordării burselor pînă la această dată este greu de justificat (la cunoştinţa noastră, este singurul institut de învăţămînt superior din ţară care nu a soluţionat încă problema acordării burselor).

Avînd în vedere faptul că nivelul pregătirii profesionale a membrilor săi, coordonat cu o solidă educaţie politico-ideologică, este în primă instanţă principiul care validează valoarea muncii unui organ de asociaţie, concluziile dezbaterilor Conferinţei de alegeri a studenţilor din Tîrgu-Mureş au stabilit direcţiile activităţii noului consiliu, în care trebuie să fie antrenaţi toţi studenţii acestui centru universitar. Este prima şi cea mai importantă îndatorire transmisă consiliului ales de Conferinţa asociaţiilor studenţeşti, primul rezultat concret al dezbaterilor „familiei studenţeşti" din Tîrgu-Mureş.

Şcoala bună este aceea în care se învaţă mai mult decît se predă!

Tradiţia şcolii universitare clujene, prilej de justificată mîndrie pentru studenţii Clujului, impune astăzi, mai mult ca oricînd, onorarea ei, continuarea, în scopul pregătirii unor generaţii de intelectuali al căror blazon spiritual să fie valoarea autentică.

Conferinţa de alegeri a U.A.S. din centrul universitar, care a avut loc la 2 noiembrie, s-a plasat sub semnul acestui deziderat major, care traduce necesitatea formaţiei complexe a fiecărui student, completarea activităţii profesionale prin munca de cercetare ştiinţifică, în legătură directă cu practica.

Pe aceste coordonate, materialul prezentat conferinţei de către Consiliul U.A.S. poate fi apreciat ca o analiză profundă a activităţii asociaţiilor studenţeşti din institutele clujene, constituind el însuşi o solidă bază pentru discuţiile care s-au înscris în aceeaşi notă de abordare matură a problemelor esenţiale, oferind sugestii interesante, cu posibilităţi imediate de aplicare.

În condiţiile perfecţionării procesului de învăţămînt, ale asigurării unui cadru extrem de favorabil pentru desfăşurarea lui prin atenţia acordată de către conducerea partidului şi statului, învăţătura nu trebuie să se oprească între coperţile unui curs, trebuie să se continue permanent prin aprofundarea unei lumi de taine care se deschid numai celor iniţiaţi. În informarea prezentată conferinţei de către Consiliul U.A.S. al centrului universitar se cita o cugetare a marelui nostru poet Mihai Eminescu: „Şcoala bună este aceea în care se învaţă mai mult decît se predă".

În general, această cerinţă de mare actualitate este o caracteristică a şcolii universitare clujene. Este elocvent că pulsul din amfiteatre s-a transmis într-un rezonator larg şi în activitatea cercurilor ştiinţifice (aproape 150 la număr), a laboratoarelor de cercetări, în manifestările de ţinută prin care studenţii clujeni se impun în viaţa cultural-ştiinţifică a oraşului.

Cu atît mai mult baremul de apreciere a valorii muncii asociaţiilor studenţeşti, a consiliilor din institute şi facultăţi se cere ridicat la un nivel maxim, nivel de care nu se poate vorbi încă, în condiţiile existenţei unui procent de 5,5% repetenţi şi 2,9% exmatriculaţi, la care se adaugă 220 studenţi ce nu au nici în momentul de faţă situaţia încheiată. Chiar dacă o privire de ansamblu demonstrează preocuparea asociaţiilor studenţeşti pentru asigurarea unui cadru propriu, favorabil pregătirii profesionale, nu se poate omite faptul că unele asociaţii (de exemplu cele de la Facultatea de studii economice şi Facultatea de zootehnie) s-au situat, prin inerţia lor, în afara climatului direct de influenţare a pregătirii complexe a studenţilor. De altfel, raportările la activitatea formală, abstractă a unor asociaţii sînt reliefate pregnant de situaţia anilor I — care dau un mare procent de repetenţi şi exmatriculaţi — aici existînd premisele unui start fals în procesul formării viitorilor specialişti. Problema reală care se pune este tocmai aceea de „înţelegere a condiţiei universitare" — cum o numea studenta Adriana Ardeleanu, din anul I al Facultăţii de fizică — de găsire a căilor de integrare rapidă a studenţilor anilor I în ritmul universitar.

Dezbaterile conferinţei au reliefat preocuparea pentru formele concrete de cercetare, pentru asigurarea unor posibilităţi adecvate de desfăşurare a practicii, pentru însuşirea principiilor de parcurgere a etapelor cercetării ştiinţifice de „curiozitate, interes şi pasiune" — după opinia asist. univ. Sever Popa de la I.M.F.

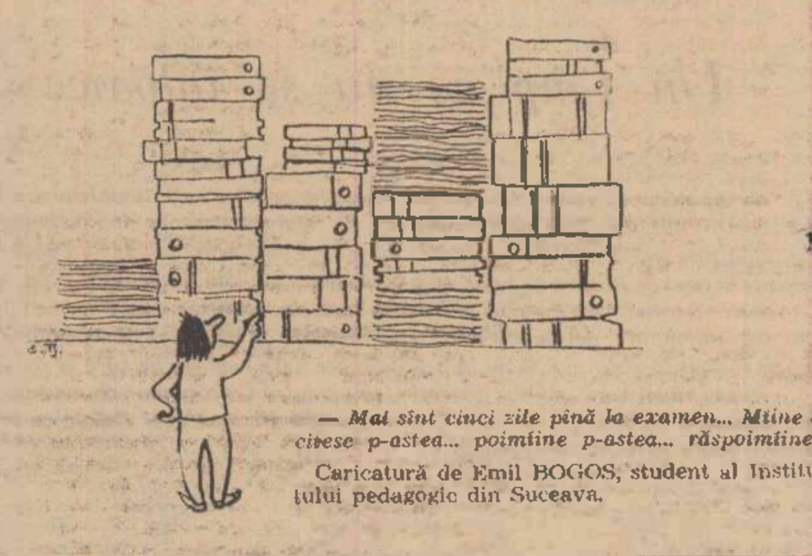
Informarea Consiliului U.A.S. şi discuţiile au accentuat perspectivele unei pregătiri multilaterale a studenţilor, ce include interesul major pentru educarea politico-ideologică, aspect sub care Clujul s-a remarcat ca un laborator fertil de creaţie şi aplicare a unor forme adecvate în activitatea asociaţiilor studenţeşti ce au contribuit efectiv la împlinirea acestui deziderat. În conferinţă s-a conturat cerinţa ca în perspectiva imediată să se situeze dezbaterea documentelor Congresului al X-lea al P.C.R., să se realizeze înţelegerea aprofundată a lor de către toţi studenţii clujeni.

Există un complex al vieţii studenţeşti, cumulat prin integrarea tuturor studenţilor în el, care trebuie să iradieze în exterior, nu să se disperseze ab initio. Acest complex presupune o receptivitate reciprocă, demonstrează injusteţea concluziei formulate de studentul Grigore Bradea de la Institutul de arte plastice „Ion Andreescu" că studenţii n-ar fi receptivi la unele manifestări originale ale muncii ştiinţifice şi artistice, în special la manifestările artei moderne. Nu se pot trasa nişte hotare opace între creaţia originală studenţească şi publicul studenţesc. Şi tocmai creatorii înşişi pot demonstra acest lucru, integrîndu-se în mai mare măsură în viaţa culturală universitară, punînd bazele unui proces larg de iniţiere. De aceea apare nefondată tendinţa unor studenţi, exprimată de acelaşi vorbitor, de a se manifesta într-un plan competitiv care omite realizarea iniţială a unei confruntări cu mediul intern, studenţesc.

Raportate direct la sarcinile stabilite de conducerea partidului şi statului nostru pentru perfecţionarea învăţămîntului superior, concluziile conferinţei au punctat necesitatea îmbunătăţirii stilului de muncă ai asociaţiilor studenţeşti, ce sînt chemate să rezolve probleme de o mare complexitate. Din acest punct de vedere ni se pare că în afara necesităţii asigurării, prin instruire, a competenţei cadrelor de asociaţie, a realizării în mod real a unui cadru colectiv de muncă, la Cluj (şi în alte centre universitare) trebuie cel puţin parţial reconsiderată ideea atitudinii critice, combative faţă de neajunsuri. În acest sens, mediul universitar şi colegialitatea nu numai că nu exclud, ci, din contră, presupun drept condiţie esenţială pentru perfecţionarea activităţii asociaţiilor studenţeşti referirile concrete, analiza atentă, multilaterală, a procesului complex al muncii noastre din institute şi facultăţi.

Procedura de alegere a cadrelor de conducere ale C.U.A.S. pe bază de candidaturi propuse nemijlocit de institute, procedură apreciată în mod deosebit de studenţi, este o garanţie că acei care au fost aleşi sînt cei mai reprezentativi membri ai asociaţiilor studenţeşti, competenţi şi capabili să dea contur real aspiraţiilor studenţimii clujene.

Acordarea votului unor reprezentanţi cărora studenţii clujeni le-au transmis mandatul încrederii lor devine [illegible] un act căruia trebuie să i se răs[illegible] prin conştiinţa unei responsabilităţi maxime. Reprezentanţii studenţimii clujene la conferinţa de alegeri şi-au exprimat, prin opiniile formulate, prin atmosfera în care s-a desfăşurat conferinţa, hotărîrea de a marca noua etapă a activităţii universitare prin succese care să păstreze şi să mărească prestigiul şcolii universitare clujene, ca şcoală în care trebuie să se înveţe „mai mult decît se predă".



— Mai sînt cinci zile pînă la examen... Mîine le citesc p-astea... poimîine p-astea... răspoimîine...

Caricatură de Emil BOGOS, student al Institutului pedagogic din Suceava.

La lucrările conferinţelor de alegeri ale Uniunii Asociaţiilor Studenţeşti din centrele universitare Tg. Mureş şi Cluj, tovarăşii Liviu Sebestyen, secretar al Comitetului judeţean al P.C.R. Tg. Mureş, şi Roman Morar, secretar al Comitetului judeţean al P.C.R. Cluj, au adus salutul adresat de către organizaţiile de partid respective membrilor asociaţiilor studenţeşti, exprimînd convingerea că noua etapă de activitate va fi marcată de succese deosebite.

La Conferinţa U.A.S. din Centrul universitar Cluj a participat tovarăşul Vasile Alexandrescu, ministru adjunct al învăţămîntului.

La ambele conferinţe a luat cuvîntul, în încheierea dezbaterilor, tovarăşul Traian Ştefănescu, secretar al C.C. al U.T.C., preşedinte al Consiliului U.A.S.R., care a subliniat că, în spiritul exigenţei maxime care caracterizează întreaga viaţă economică şi socială a ţării noastre, în spiritul sarcinilor trasate studenţimii de către conducerea partidului şi statului, al măsurilor stabilite de plenara Consiliului U.A.S.R., este necesar ca asociaţiile studenţeşti să militeze activ pentru o temeinică pregătire profesională şi politico-ideologică a viitorilor specialişti, să contribuie efectiv, prin reprezentanţii aleşi în organele colective de conducere ale facultăţilor şi institutelor, la realizarea caracterului conştient al evoluţiei şcolii noastre superioare. În acelaşi timp trebuie să se acorde mai multă atenţie tuturor domeniilor muncii noastre din universităţi, activităţii social-gospodăreşti, culturale, sportive, turistice şi de pregătire pentru apărarea patriei.

În mod deosebit s-a accentuat importanţa perioadei imediat următoare pentru procesul de pregătire a organelor nou alese, cerinţa organizării unor instruiri metodice, concrete, în strînsă legătură cu modul în care Plenara Consiliului U.A.S.R. a direcţionat şi adîncit coordonatele muncii asociaţiilor studenţeşti.

În numele Comitetului Central al U.T.C. şi al Comitetului Executiv al U.A.S.R., tovarăşul Traian Ştefănescu a felicitat noile organe alese, pe preşedinţii realeşi, Mihai Rogoşcă la Tg. Mureş şi Ion Deleanu la Cluj, şi a urat noi succese în activitatea profesională şi obştească a studenţilor din aceste centre universitare.

În încheierea conferinţelor, reprezentanţii studenţimii din Tg. Mureş şi Cluj au adresat telegrame conducerii partidului, tovarăşului Nicolae Ceauşescu personal, în care şi-au exprimat adeziunea totală faţă de politica internă şi externă a partidului şi statului nostru, hotărîrea fermă de a se pregăti la nivelul exigenţelor actuale de a contribui la ridicarea prestigiului şcolii superioare româneşti, la dezvoltarea în perspectivă a economiei, ştiinţei şi culturii noastre socialiste.

Dan FRUNTELATĂ

Istoria la zi

SIMBIOZA TÎNĂRULUI SPECIALIST CU ÎNTREPRINDEREA

Motto: Satisfacțiile și realizările mele cele mai caracteristice izvorăsc dintr-un fel de rezonanță cu legile generale ale naturii

Hans Selye*)

„...S-a intensificat ritmul lucrărilor pentru terminarea înainte de vreme a altor obiective aflate în construcție la Uzina de autocamioane din Brașov. Astfel, la turnătoria de fontă se fac ultimele lucrări înaintea dării în exploatare. (Agerpres)”.

Știam dintotdeauna că în spatele unei astfel de știri obișnuite aș putea să descopăr nebănuite dimensiuni și semnificații. Dar nu socoteam că aveam să le găsesc atît de sus pe scara valorilor ce tind spre perfecțiune: tehnologia ultramodernă deținătoare a unor recorduri naționale și chiar europene; realizarea unei organizări corespunzătoare înaltului grad de tehnicitate; știința sub forma ei cea mai apropiată de practică (știința de dezvoltare), concretizată în autoutilarea la un înalt nivel a întreprinderii; și omul, semnificație și măsură a tuturor acestor dimesiuni! Il căutam însă pe tînărul specialist. Doream să descopăr un cetățean al tehnicii care a început să culeagă deja, din simbioza sa cu întreprinderea, primele succese. Prin el voiam să văd toate aceste realizări. Prin ele să-l cunosc pe el.

De la „protocol” sînt preluat de un inginer mai în vîrstă (termenul este relativ, căci n-am întîlnit aici om peste 40—45 ani). Aflu că această turnătorie este cea mai modernă din țară, fiind aproape în întregime automatizată. Ca urmare, productivitatea crește de 6—8 ori față de procedeele clasice. Aud că ar avea doar două rivale în Europa: Mercedes Benz și Renault! „A noastră însă este mai mare”, mi se spune cu justificată mîndrie....

„Am reușit s-o ridicăm începînd din anul 1967. Specialiștii firmelor străine furnizoare se miră și ei de această performanță. In prezent au intrat în probe tehnologice liniile 2, 3 și 7. Celelalte vor intra și ele, anul viitor. Toate șapte vor trebui să asigure creșterea producției de autocamioane cu peste 20% în anul 1970 față de 1969. Dar rezultatul nu va fi numai creșterea cantitativă a producției. Datorită procedeelor noi folosite vom reuși să realizăm un control al calității și al ritmicității producției...”

„Avem multe noutăți tehnice și tehnologice: fonta nodulară înlocuiește cu succes oțelul, cuptoarele cu inducție le înlocuiesc pe cele cu arc, transportul pneumatic al nisipului în loc de..., spectroscopie automată, poștă pneumatică, creiere electronice de comandă...”

Asaltat în grabă de atîtea denumiri, risc să nu mai înțeleg nimic. „Aș dori să-mi arătați un creier electronic...”

Sînt urcat pe o platformă unde un „creier”, avînd 1001 legături cu exteriorul, clipea din cîțiva zeci de ochi colorați făcînd semne stăpînului său care tocmai îl regla „neuronii”. Mi se prezintă stăpînul — un tînăr înalt, cu privire deschisă, pătrunzătoare, cu frunte lată... Puțin emoționat de întîlnirea cu un ziarist. Am tresărit și eu. După înfățișare putea fi cel pe care-l căutam....

Condus de el, încep să înțeleg. Imi prezintă mai întîi totul de sus, de pe poziția conducătorului procesului tehnologic — creierul electronic. Apoi fac cunoștință cu o mulțime de „supuși” care plătesc tributul informațional și ascultă cu strictețe ordinele acestuia: cuptoare, stații de formare, stații de pregătire a amestecului, conveioare, buncăre, dezbătătoare etc. Și, revenit din nou pe poziții „dominante”, înțeleg acum pe de-a-ntregul funcționarea acestui mecanism unic.

Explicațiile lui ascund o pasiune rar întîlnită; folosește o terminologie și o acuratețe în exprimare care m-au făcut să cred că a participat la multe reuniuni științifice. Il întreb, dar îmi infirmă presupunerea. Fără a face sublinieri deosebite, observ însă ce-i aparține lui aici, ce „a clădit” el. A făcut adaptările necesare (multe la număr) în instalația de control și comandă a liniei 7, care acum a pornit pentru prima dată în probe tehnologice. Imi vorbește despre proiectele imediate, unele aflate în fază avansată: lucrează împreună cu un inginer de la sectorul de autoutilare la o inovație — instalație automată de sortare și numărare a pieselor; are sarcina de a se ocupa în viitor de proiectarea instalației de comandă a liniei 4, care va fi echipată în întregime cu utilaj românesc; a discutat cu șeful secției chiar despre o posibilă invenție...

Dar, de fapt, cine este el?

Dacă ați întreba la secretariatul Facultății de mecanică din Institutul politehnic Brașov vi s-ar spune că Alexandru Schulz a absolvit în anul 1968 secția de electromecanică. Și vi s-ar mai spune că era student bun, terminînd al 6-lea în promoția sa. Că la cercul de electrotehnică el construia nu știu ce aparate.

Iar dacă l-ați întreba pe șeful secției în care lucrează în prezent v-ar răspunde sec: „Am 12 ani vechime, dar rareori mi-a fost dat să văd un tînăr atît de serios. Știe ce vrea! In 3 săptămîni de cînd l-am dat pe mînă punerea la punct a stației de comandă de la linia 7 a ajuns la nivelul specialiștilor străini”.

— Spune-mi — îl întreb — dacă ți-ar cere cineva să te evaluezi, acum după 8 luni de muncă, în raport cu gîndurile și cu idealul cu care ai pornit la drum, ce ai putea spune? Ce ai reușit și ce nu? Ce te-a ajutat și ce ți-a stat împotrivă? Explică-te sau mai bine zis să încercăm să explicăm!

— E destul de greu. Mai ales că în discuția noastră n-am precizat aceste giuduri, n-am definit acest ideal. Și, de obicei, ele sînt specifice fiecăruia dintre noi.

— Intr-o măsură ai dreptate. Cred însă că putem defini într-o formă general-abstractă idealul obiectiv și să nu greșesc dacă afirm, acum cînd te cunosc, că îți aparține și ție. Mărturisesc că este și al meu, al multora dintre noi... Iată-l, împreună cu sentimentele care-l însoțesc, scos din eseul „Octombrie... de proaspăt absolvent” trimis redacției de... Jane**).

„...Octombrie — 1969. Viitorul loc de muncă — X sau Y. L-am întîmpinat cu fruntea sus, cu brațele-acordate, cu emoția celui ce i se încredințează o misiune importantă. Am urcat o nouă treaptă, încă un pas pe „coloana infinitului”. Mulți pași urcă pe coloană. Pasul lor e apăsat. Pasul lor e dîrz. Ne luăm de mînă. Inaintăm. Urcăm. In același ritm. Unde? — Sus, sus, mai sus, tot mai sus... Mîinile noastre se unesc, se leagă. Și sufletele. Ne contopim, ne-nlănțuim într-un singur dans; dansul nesfîrșit și minunat al VIEȚII”.

— Intr-adevăr, este un model perfect al idealului și al mijloacelor de a-l realiza: simbioza fiecăruia dintre noi cu societatea. Din păcate însă nu se ține seama întotdeauna de el. Aș începe cu acea necunoscută X sau Y — viitorul loc de muncă. Eu am fost al 6-lea pe lista de repartizare. Și n-am ales întreprinderi sau instituții de cercetări din București, despre care nu știam mare lucru.

— Poate-mi spui și cum ai reușit să devii un inginer apreciat în atît de scurt timp.

— In primul moment am fost puțin speriat în fața „invaziei masive” a electronicii în această secție. Eram singurul „electronist” și responsabilitatea montajului mă apăsa. Totuși am preferat această secție serviciului de proiectare.

— Desigur, căci numai această responsabilitate te face din absolvent inginer. Etapele învățării practice sînt: auzi, vezi, faci și decizi — cu ponderea pe ultimele două. Se pare că la conducerea secției s-a înțeles acest lucru.

— Așa este, căci din prima zi a sosirii mele mi s-au întins mîinile și mi s-au deschis sufletele.

— Dar tu, tu nu ai nici un merit?

— Da, poate acela de a mă fi ocupat încă din liceu de electronică, acela de a cunoaște două limbi străine — engleza și germana — fapt care mi-a permis să profit de prezența specialiștilor străini în secție, poate munca pe care am depus-o...



— In concluzie?

— Sînt mulțumit de traiectoria urmată pînă acum, deși mă consider încă departe de a mă fi realizat în profesiune. Știu însă ce am de făcut, știu că mi se permite să fac. Și acest lucru este suficient.

— Dar ceilalți colegi ce spun?

— Am întîlnit doar 6—7. Nici unul nu e mulțumit de modul cum e utilizat. Consideră că eu am o situație privilegiată prin faptul că sînt unicul specialist în secție și, vrînd-nevrînd, trebuie să mi se dea libertate de acțiune

— Și tu ce crezi?

— S-ar putea să aibă dreptate. Insă nu toți, căci la unii Capitala și nu meseria a fost criteriul principal al opțiunii la repartizare.

— O ultimă întrebare. Consideri că există o poziție între idealul întreprinderii și idealul tînărului specialist?

— Atît timp cît cele două idealuri, atît timp cît mijloacele utilizate spre realizarea lor sînt obiective, nu! De îndată însă ce elemente subiective își fac locul, da!

— Așadar, în primul caz simbioza funcționează fără respingeri. In al doilea...

— S-a văzut chiar din experiența mea.

Poate că ar mai fi de pus niște întrebări (multe chiar) absolvenților și întreprinderilor. Dar neputînd să trec din reportaj în anchetă, sînt nevoit să amîn. Mă bucur doar că am redescoperit cu ajutorul acestui inginer necesitatea dialecticii între idealul întreprinderii și idealul individual al tînărului specialist, acel mecanism de generare a satisfacțiilor și realizărilor umane într-un fel de rezonanță cu legile generale ale naturii și societății.

Fapt pentru care îi sînt recunoscător.

Virgil SIMION

*) *„De la vis la descoperire” — în scrisoarea către John («John al meu este cetățeanul oricăreia dintre țările planetei noastre: crezul lui este progresul, învățătura, pacea...*

...Recunoaștem în el pe același, mereu, temerar iscoditor: omul și savantul viitorului» — în prefața cărții).

**) *Jane este chimistă la întreprinderea „Colorom” — Codlea.*

● *Un grup de entuziaști, studenți ai Facultății de drept din Cluj, membri activi ai cercului de drept internațional, și-au exprimat dorința de a audia un curs de drept internațional cosmic. Conf. dr. Marțian Miciu, specialist în materie, a răspuns favorabil acestei invitații, punînd la punct și prezentînd cîteva noțiuni introductive.*

Ciclul de conferințe deschis cu acest prilej este o încercare meritorie, cu atît mai mult cu cît este primul efort în direcția sistematizării materiei dispersate a dreptului internațional cosmic (spațial) realizată în țara noastră.

● *În centrul universitar Brașov am dat peste o curioasă aritmie. Citiți și dumneavoastră...*

În cadrul Institutului politehnic există o gazetă de perete denumită „Noutăți tehnice” (ultimul număr, editat de catedra de Organe de mașini, fiind intitulat „Transmisii moderne”). Ceea ce este, desigur, un lucru bun. Dar că acel număr datează însă din iunie a.c. este fără îndoială rău.

PULS

Înființînd la 30 octombrie, pe lîngă Casa de cultură a studenților, cercul de „Croitorie și activitate gospodărească” pentru studente, Brașovul a făcut, iarăși, un lucru bun. Deschizînd însă un cerc de „Inițiere în studiul instrumentelor de suflat” nu știm dacă a făcut bine sau nu, întrucît, cel puțin afișul nu ne-a putut lămuri despre ce e vorba: de o fanfară de onoare pentru primirea bobocilor sau, dimpotrivă, de una care să conducă pe ultimul drum gîscanii îmbătrîniți în facultăți.

● *Ca în orice duminică seara, Consiliul U.A.S. al Universității bucureștene a organizat și în 26 octombrie o seară de dans în localul Facultății de drept. Multă lume, controlul legitimațiilor, biletul de intrare... Frumos. Înainte cu puțin de sfîrșitul acestei acțiuni, lucrurile s-au complicat... Una dintre ferestrele depozitului bufetului facultății a fost forțată. Faptă destul de gravă prin caracteristicile sale (deși paguba nu a depășit 100 lei), a ridicat o serie de întrebări, mai ales că autorii nu sînt studenți. Cum au reușit atunci să pătrundă la o seară de dans studențească? Echipa de ordine nu a permis intrarea fără prezentarea legitimației de student. Admitem atunci că s-a pătruns cu legitimații false? De unde le au? Sînt întrebări la care va trebui să se răspundă.*

În aceeași seară, în jurul orei 2,30, în parcul aceleiași facultăți, un tînăr este victima unui grup de 4 huligani tineri fără ocupație, care au săvîrșit astfel și infracțiunea ce se numește tentativă de tîlhărie. Intervenția rapidă a unui ofițer de miliție și a studenților Udrea Gh., Ciotea Florin și A. Popescu i-a pus pe fugă. Făptașii au fost prinși.

● *În recenta conferință de alegeri a asociațiilor din centrul universitar Cluj, cîțiva studenți au criticat cu asprime obtuzitatea comisiei administrative a Consiliului U.A.S. Intrucît nu este prima dată cînd auzim asemenea critici la adresa comisiei respective — și nu ne putem da seama dacă este vorba de incompetență, îngustime sau de altceva — lăsăm soluționarea problemei în seama noului consiliu ales.*

Poate că, în sfîrșit se vor lua măsurile cuvenite, iar ordinea și solicitudinea vor fi întronate și aici, așa cum așteaptă cam de multișor studenții clujeni.

Continuăm o dezbatere utilă pentru asociațiile studențești

Ce trebuie, și ce putem, să facem pentru a influența pregătirea profesională

Să permanentizăm climatul conștiinciozității

Este un adevăr care nu mai trebuie demonstrat că participarea la toate formele de învățămînt (cursuri, seminarii, consultații, lucrări de laborator etc.) reprezintă una din condițiile sine qua non ale unei pregătiri cît mai temeinice. În acest sens, rolul asociațiilor studențești este de a crea o opinie sănătoasă în toate grupele și anii de studiu, **un climat general de maximă conștiinciozitate** față de necesitatea acestei participări. De aceea, **urmărirea și consemnarea frecvenței la cursuri, seminarii și lucrări de laborator nu trebuie înțeleasă ca un simplu act „administrativ", ca o simplă sarcină cotidiană a responsabililor de grupe**; ea trebuie efectuată **permanent și în mod corect**, fără a denatura cumva înțelesul adevărat al termenului de „colegialitate", în virtutea căruia se trec adesea cu vederea unele abateri de la disciplina universitară.

Dar, o dată cu ținerea strictă a evidenței frecvenței, **datoria responsabililor este, cred, și aceea de a discuta cu cei care se fac vinovați de aceste abateri și de a-i aduce, atunci cînd e cazul, în dezbaterea colectivului grupei ori a organizației de an.** Așa s-a procedat la noi în anul universitar trecut, ceea ce a dus la scăderea simțitoare a procentului de absenți și — implicit — de sancțiuni pe linie de decanat.

Paralel cu munca de mobilizare a studenților de a fi prezenți — fizic — la program, cred că avem și datoria de a pune un accent deosebit pe **participarea activă și afectivă la seminarii și lucrări aplicative**, știut fiind că numai astfel se pot verifica și valorifica mai bine cunoștințele, se poate realiza acel schimb viu și fructuos de idei, se pot clarifica și însuși temeinic anumite noțiuni fundamentale. Cred că în această privință trebuie înlăturată definitiv concepția pe care o mai întîlnim char și la unii activiști de asociație, după care pregătirea individuală ar fi o chestiune personală a studentului, o problemă a individului însuși. Asociațiile, organizațiile de an, grupele nu pot rămîne indiferente față de felul în care se pregătesc unii membri ai colectivelor respective, de cazurile de pasivitate și delăsare la învățătură. De aceea, consider că principala noastră datorie este **de a stimula prin toate formele și mijloacele interesul general pentru studiu, uzînd în acest sens de exemplele pozitive ale studenților sau grupelor fruntașe și solicitînd — de cîte ori e nevoie — ajutorul și îndrumarea cadrelor didactice.** Analizarea atentă a cauzelor nepregătirii unor studenți **trebuie să se soldeze de fiecare dată cu măsurile cele mai adecvate și mai eficiente, menite a asigura integrarea celor delăsători în rîndurile celorlalți colegi.** Cît de salutare au fost asemenea analize și măsuri întreprinse la noi în anul trecut de consiliile A. S. și birourile organizațiilor de an se poate vedea și din unele rezultate îmbucurătoare dobîndite în unele facultăți ale Universității la finele ultimei sesiuni de examene, ceea ce ne determină să continuăm ferm pe această cale.

Asist. univ. Rodica PETRI
șefa Comisiei profesionale a C.U.A.S. de la Universitatea din Timișoara

Să nu uităm consultațiile

Se știe că o seamă de acțiuni și manifestări, intrinsece școlii noastre superioare, pot contribui în mod programatic și substanțial la lărgirea continuă a orizontului profesional-științific al studenților: de la acele obișnuite și extrem de utile consultații, pînă la cercurile științifice studențești, întîlnirile cu diferite cadre de specialitate, simpozioanele pe teme profesional-științifice ș.a.m.d. Dintre acestea, aș vrea să stărui puțin asupra consultațiilor.

Dacă ar fi să judec după facultatea noastră (dar după cîte știu o asemenea situație se întîlnește și în alte părți), consultațiile oferite deseori cu generozitate de cadrele didactice constituie o adevărată problemă. „Problemă", în sensul că ele nu se bucură de atenția cuvenită din partea studenților noștri, că nu sînt resimțite de ei ca un mijloc deosebit de eficace în clarificarea unor chestiuni curente de studiu, în completarea și îmbogățirea cunoștințelor.

După cîte cunosc — și raportez observația mai ales la situația de la noi — asociația studențească, organele sale de conducere n-au acordat pînă în prezent importanța corespunzătoare consultațiilor. De aceea, consider că o revizuire profundă a opticii în acest sens este absolut necesară — **asociațiile noastre avînd obligația directă și putînd în chip afectiv să repună în adevărata ei funcționalitate această formă de studiu complimentară, dar necesară.** Cine mai în cunoștință de cauză, dacă nu asociația, îi poate determina pe studenți (în special pe cei care au mai multă nevoie) să „caute", să folosească din plin prilejul consultațiilor pentru înțelegerea și asimilarea anumitor idei, noțiuni, teoreme, principii etc.? În acest sens, apreciez că **se poate ajunge, atunci cînd necesități imperioase o cer, pînă la inițierea unor consultații colective pe grupe, ori a unor „revederi" recapitulative ale materiei predate la anumite cursuri mai dificile.** Încercările noastre de acest fel din anul universitar trecut — e drept, destul de timide — au demonstrat convingător oportunitatea unor asemenea inițiative și pe această linie trebuie insistat mai mult în viitor.

Nicolae BRÎNZAN
președintele Consiliului A.S. de la Facultatea de fizică, Universitatea Timișoara

Setea de nou poate deveni generator

Cercurile științifice oferă — în unele cazuri ar trebui să ofere — și modalitatea de a păstra legătura cu ceea ce este NOU în domeniul respectiv, mai mult decît reușește să realizeze un curs. Or, setea de NOU poate deveni un adevărat generator — dacă asociația studențească știe s-o alimenteze și s-o întrețină. Iată, deci, că o pîrghie care ne stă atît de mult la îndemînă sîntem îndemnați, și ne îndemnăm noi înșine s-o folosim — activitatea științifică — nu numai că poate contribui la îmbunătățirea pregătirii generale și de specialitate, dar poate educa treptat sentimentul de colectivitate și, în consecință, al participării voluntare, liber consimțite.

Trebuie să sesizăm că studenții doresc nu numai să absoarbă noul, dar, într-o anume fază de informare, să-l și difuzeze. Cred că, în acest sens, și în legătură cu posibilitățile oferite de activitatea științifică, colegul meu mai mare, Nica Panaite, fostul președinte al consiliului nostru, are dreptate susținînd **necesitatea diversificării căilor de comunicare a rezultatelor muncii științifice.** Astfel, revista Universității noastre ar trebui să rezerve număr de număr cîteva pagini prezentării și dezbaterii unor idei științifice lansate și vehiculate în cercurile științifice. În acest fel, activitatea profesională a asociației ar avea un plus de consistență nu numai la capitolul **mobilizare** și **popularizare,** ci și la importantul capitol ce se numește **conținut.**

Experiența concretă a facultății noastre a mai dovedit că tot interesul pentru NOU, pozitiv prin esența sa, dar satisfăcut, perpetuat, poate determina frecventarea activă a unor prelegeri și seminarii, ca și — ceea ce e demn de reținut pentru asociație — a unor acțiuni cum ar fi **informările politice.**

Dacă vom încerca în continuare să informăm, să prezentăm și să promovăm NOUL (care deține cheia receptivității nedezmințite a studenților) cred că **succesul** — vizînd conținutul muncii noastre de asociație — iar nu formalul, facilul, ar avea șanse sigure.

Gabriel ȘTEFURA
președintele C.A.S. de la Facultatea de studii economice, Universitatea Iași

„Serile clinice" devin tradiție

Pregătirea profesională a studenților în medicină prezintă unele caracteristici potrivit cărora și asociația studențească își adaptează — și trebuie să-și adapteze — activitatea. Astfel, se condideră că externatul este un sistem bun de instruire a viitorilor medici. Prezintă, totuși, unele lacune. În această situație, **asociația studențească a organizat un schimb de opinii între studenți, cadre didactice și cadrele îndrumătoare din clinici.** Propunerile formulate cu acest prilej au fost discutate în senatul institutului, care a transmis șefilor de clinici recomandări.

Una din inițiativele, considerate valoroase și aparținînd asociației noastre, o constituie simpozioanele săptămînale, denumite **„Serile clinice"**. Asociația nu se limitează însă la obișnuita activitate organizatorică, ci intervine chiar și în stabilirea tematicii. Această inițiativă, consecvent promovată și bine direcționată la anii mari către pregătirea lucrării de diplomă, va trebui în viitor să-și găsească o formulă corespunzătoare la anii II, III, adecvată și cuantumului de cunoștințe științifice ale studenților. Avînd o periodicitate săptămînală, întreținînd continuu deci atenția studenților și cadrelor didactice, și reprezentînd o materializare a activității de cercetare științifică, teoretică și practică — la patul bolnavului — „serile" și-au cîștigat o binemeritată inițiativă în institutul nostru. Treptat, această inițiativă de succes devine tradiție. Or, **asociația studențească are, printre altele, și îndatorirea de a-și făuri și perpetua tradiții proprii.**

O altă categorie de preocupări, creșterea calitativă a pregătirii profesionale, ne-a captat atenția în ultimul an. Bilanțul încheiat în septembrie indică un procent de promovare mediu de 96 la sută, mult mai mare la anii mari, mai scăzut la primii ani de studii. Nu am avut avut nici probleme de frecvență. Dar **acolo unde se ivesc cazuri de indisciplină, sînt convins că numai intervenția grupei poate soluționa, poate impune un climat optim de învățătură.** Desigur și grupa și noi discutăm cu cei ce se abat repetat de la normele de studiu și disciplină universitară, dar **există opinia că metoda criticării directe nu este întotdeauna și la oricine eficientă.** Se așteaptă de la noi folosirea altor metode. Asupra acestui lucru ar trebui să mai reflectăm. Cred însă că însuși contactul cu profesia, începînd din anul IV, examenul permanent pe care studentul îl dă față-n față cu bolnavul îl obligă foarte mult și, implicit, din jenă, din obligații, din orgoliu chiar, el se ferește să fie surprins în culpă de ingnoranță sau indisciplină. La acele institute unde contactul cu viața, cu practica este mai slab, asociația studențească ar trebui poate să găsească unele soluții pentru creșterea responsabilității față de calitatea de student, față de viitoarea profesie, atenuînd, prin cunoașterea din timp a exigențelor profesiei, șocul ce-l trăiesc unii absolvenți la primul contact mai energic cu realitatea.

Silviu BOTEZATU
președintele C.U.A.S. de la I.M.F. Iași

Luna cercurilor științifice studențești

După cum anunțam și în numărul trecut al revistei noastre, luna noiembrie este luna în care cea de-a X-a Conferință pe țară a cercurilor științifice studențești își desfășoară lucrările în cele 11 secții ale sale. Am publicat deja programul complet al acestor lucrări, astfel încît astăzi inserăm cîteva însemnări de la „fața locului".

Timișoara — secția a IX-a: Tehnologia construcțiilor de mașini. Au fost prezentate 27 lucrări din centrele universitare Timișoara, Cluj, Brașov, Galați și Petroșani (nu e greșeală de tipar · din București și Iași nici o lucrare!)

— au participat 80 de studenți

— premiul special al U.A.S.R. a fost acordat lucrării „Considerații asupra destunderizării hidraulice a semifabricatelor încălzite înainte de matrițare", elaborată de un colectiv de studenți (M. Ungur, M. Bălgășădean, V. Lateș) de la I.P. Cluj.

București — secția a V-a: „Științe economice". Au fost prezentate 75 lucrări din București, Cluj, Iași, Craiova, Galați.

— au participat 120 studenți

— premiul special al U.A.S.R.: lucrarea „Contribuții la perfecționarea relațiilor de producție în asociațiile intercooperatiste" elaborată de studenții I. Manea, Victor Manole, Viorel Manole, I. Mergeani — de la A.S.E.

București — secția I: „Științe social-politice". Au fost prezentate 38 lucrări de către studenți din 7 centre (București, Cluj, Iași, Petroșani, Bacău, Constanța, Oradea)

— au participat peste 100 studenți

— premiul special a fost acordat lucrării: „Controversa implicației", a studentului Ioan Petru de la Universitatea „Al. I. Cuza" Iași.

Întrucît luna cercurilor științifice studențești abia a început, revista noastră anunță că în numerele viitoare va publica materiale mai cuprinzătoare cu însemnările și concluziile de rigoare.

COLOCVIUL PRACTICII ÎN PRODUCȚIE

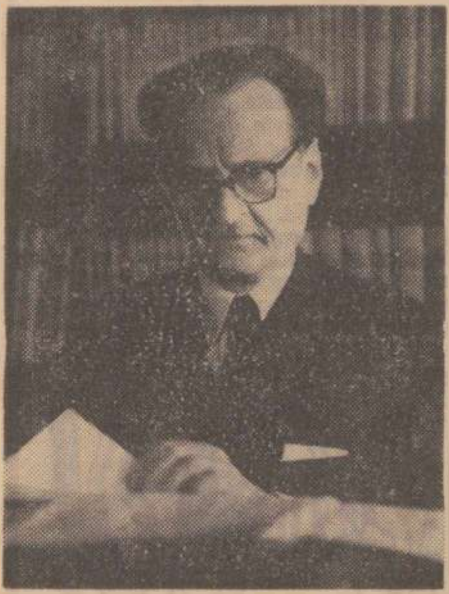
Ministerul Învățămîntului a organizat, recent, o consfătuire în cadrul căreia a supus dezbaterii unor specialiști din învățămîntul superior și din producție cîteva dintre posibilitățile de îmbunătățire a practicii în producție a studenților.

Această largă consultare, organizată pe 9 secții de specialitate (construcții-arhitectură; electrotehnică-energetică-automatică-electronică; mecanică; chimie; metalurgie; mine-petrol; industrie ușoară și alimentară; silvicultură; economie), s-a bucurat de prezența a numeroși factori cu munci de răspundere din învățămîntul superior, întreprinderi și uzine din țară, delegați de ministere, care, în baza unui chestionar și a unei note elaborate de Direcția generală a învățămîntului superior tehnic și economic, au făcut aprecieri și propuneri în legătură cu îmbunătățirea pregătirii practice a studenților.

Tovarășul dr. ing. Ion Ștefănescu, director general în Ministerul Învățămîntului, sublinia, în cuvîntul de închidere a acestei consfătuiri, că „atît sugestiile făcute de participanți, unele dintre ele valoroase sub aspectul aducerii unor mici corective, punerii la punct a cîtorva chestiuni de detaliu, cît și propunerile făcute în cadrul Ministerului Învățămîntului vor ajuta la elaborarea reglementărilor privind desfășurarea practicii în producție a studenților".

Exprimîndu-și speranța că — în spiritul receptivității manifestate în ultima vreme — în dezbaterea acestei deosebit de importante probleme vor fi luate în considerație și numeroasele păreri și sugestii exprimate de către studenți și asociațiile studențești — în consilii și senate profesorale, în adunările de organizație și, de repetate ori, chiar în paginile „Vieții studențești" — revista noastră va saluta cu bucurie atît de așteptatul act normativ care să aducă îmbunătățirile calitative necesare în buna desfășurare a practicii în producție.

de la MAGISTRU la DISCIPOL



„...Aştept de la fiecare generaţie să dea oameni mai buni ca noi"

Prof. dr. docent ŞERBAN CIOCULESCU, membru corespondent al Academiei

— Stimate tovarăşe profesor, rostul discuţiei iniţiate de revista noastră este să prezinte cititorilor săi aspecte care ţin de resortul intim al studentului interesat de modul de viaţă intelectuală oferit de profesorii de la catedre.

Inainte de toate, cred că se impune o limpezire a termenilor care dau titlul însăşi anchetei noastre. După o îndelungată experienţă didactică, ce accepţie daţi, în contextul modern al studenţiei, titulaturii de „magistru" şi celei de „discipol"? Se mai poate vorbi astăzi de aşa ceva?

— Consider termenii perimaţi. In şcoala veche, începînd cu cea medievală, circula dictonul „Magister dixit" şi în fiecare dintre ascultători se găsea disponibilitatea de „discipol". Prin alte cuvinte, colectivul întreg era unul de discipoli indiferent de individualitatea fiecărui component al clasei sau al colectivului şi indiferent de „calitatea" magistrului. Astăzi, studentul este foarte pretenţios şi îşi dăruieşte dificil creditul şi admiraţia. Profesorul trebuie să şi le cucerească şi buna intenţie nu este suficientă ca să şi reuşească. Îmi aduc aminte, de altfel, că eu însumi în anii de studenţie eram foarte dificil în alegerea magistrului şi mi-am terminat Facultatea de litere şi filozofie — la specialitatea limba franceză — fără să mi-l fi găsit. Fără îndoială, am rămas cu cele mai bune amintiri despre profesorul Charles Drouhet, care îşi trecuse un strălucit doctorat la Sorbona şi era în stăpînirea metodei ştiinţifice celei mai bune. Dar nu ştia să se dăruiască şi cred că aceasta este calitatea fundamentală a profesorului, nu ca să devină magistru, dar ca **să ajungă la inima studenţiolr săi.** In acest fel se pot recruta ceea ce numiţi dumneavostră discipoli, dar fenomenul rămîne rar şi fortuit. Mă tem că şi astăzi sînt numeroşi studenţii care-şi termină studiile fără să-şi fi întîlnit profesorul pe măsura setei lor de cunoştinţe şi a cerinţei inimilor. Legătura dintre profesor şi student nu poate fi decît de ordin afectiv, dar ea se reazemă şi pe valoarea intelectuală a profesorului.

— Sîntem la vîrsta cînd imprimăm personalităţii noastre intelectuale trăsăturile definitorii. Socotiţi necesar ca acest proces să se petreacă patronat de un spirit tutelar?

— Cristalizarea calităţilor intelectuale ale unui autentic student nu trebuie să fie condiţionată de un „patronaj". Dar nu e mai puţin adevărat că simplul contact de la catedră cu un profesor vrednic de acest nume, **profesor prin vocaţie, nu prin profesiune,**





este într-un fel determinant pentru adîncirea sensibilităţii şi inteligenţei unei elite studenţeşti. (Socotesc elită acea categorie studenţească înzestrată şi cu o chemare deosebită pentru cercetarea ştiinţifică, dar şi pentru profesorat).

— Intrebarea la care mi-aţi răspuns implică, cu tot riscul, pe o alta, care totuşi vreau să v-o adresez. De ce mulţi dintre studenţii de azi nu mai au „idoli" în sensul pe care această realitate l-a avut pe vremea studenţiei dv.?

— Nici pe vremea studenţiei mele, şi sînt aproape 50 de ani de atunci, studenţimea nu-şi făcea idoli cu una cu două, ca să zic aşa. Rari erau profesorii la care studenţii frecventau cursurile cu pasiune intelectuală, pentru o necesitate organică, aşa cum respirăm, bunăoară. Dar **nu mă îndoiesc totuşi că fenomenul individual persistă cînd se produce consonanţa dintre sensibilitatea profesorului şi cea a studentului.**

— Manifestaţi o grijă deosebită pentru studenţii dv., mai ales pentru cei care se remarcă printr-un mod sau altul? Cultivaţi acestor studenţi calităţile lor deosebite pentru ca, în chip firesc, din rîndurile lor să se recruteze viitorii cercetători şi asistenţi universitari?

— Mi-ar plăcea să răspund afirmativ la această întrebare, dar constat cu părere de rău, şi nu fără a mă învinovăţi şi pe mine însumi, că **orele de consultaţie destinate acestor contacte individuale rămîn o simplă literă a regulamentului şi că studenţii nu se prezintă decît la mare ananghie,** în ajunul unui examen, să zicem. Nu am refuzat niciodată să stau de vorbă cu un student într-o chestiune care l-ar interesa, dar asemenea plăcute ocazii le socotesc prea rare ca să mă pot lăuda cu ele.

— Ce tradiţii valoroase ale vechii universităţi aţi căutat să reactualizaţi în activitatea didactică din ultimul sfert de veac?

— Să spunem **punctualitatea,** care nu este o calitate specific românească, dar care era practicată de majoritatea profesorilor mei universitari, al căror exemplu poate a fost determinant pentru mine. De altfel această punctualitate o socotesc datorie elementară în toate împrejurările vieţii, nefiind decît un mod de respectare a cuvîntului dat într-un angajament.

— Obişnuiţi să cultivaţi studenţilor spiritul polemic necesar în menţinerea unei efervescenţe intelectuale chiar dacă, fie din exuberanţa vîrstei, fie pur şi simplu dintr-o dorinţă de afirmare a unei demonstraţii proprii, condeiul studentului nu caligrafiază fidel scriitura condeiului care l-a iniţiat?

— Da, sînt bucuros să stîrnesc la auditorii mei **spiritul de controversă,** care este de fapt o dovadă a interesului pentru chestiunea ridicată. Prefer să fiu contrazis decît să înregistrez aprobări fără spirit de examinare, fără spirit critic. Eu unul am uzat cu prisosinţă de această licenţă în timpul studenţiei mele şi n-aş putea în nici un moment s-o interzic studenţilor mei. Desigur, formarea unor spirite independente care judecă personal este un ţel superior aceluia al obedienţei şi al spiritului gregar.

— Sînt sigur că — şi o spun ca student al Facultăţii de limbă şi literatură română — autoritatea dv. ştiinţifică s-a impus multor generaţii, care vă păstrează consideraţie perpetuă.

La rîndu-vă, ce sentiment încercaţi cu fiecare serie de studenţi care dă cu dv. ultimul examen?

— Eu nu sînt de aceeaşi părere cu prima parte a enunţului dumitale, în locul căruia îngăduie-mi să pun un sceptic semn de întrebare. Vedeţi, în relaţiile de la profesor la student se petrece acelaşi fenomen de inegalitate ca în vasele comunicante. Iubesc tinereţea în abstract şi tineretul în concret şi aştept de la fiecare generaţie să dea oameni mai buni ca noi, care să ridice cultura ţării noastre pe treptele cele mai înalte. **Urez fiecăruia dintre studenţii mei să realizeze ceea ce eu însumi nu am putut realiza.**

— Cum aţi formula profesiunea de credinţă care v-a călăuzit în viaţa spirituală?

— Nu-mi cereţi să formulez intelectual ceea ce la mine e un act de viaţă. Am crezut însă şi continui să cred în **forţele spirituale,** în **forţa ideii,** şi în suportul acesteia, care nu poate fi decît **caracterul.**

Ionuţ NICULESCU

ÎN CĂUTAREA MAGISTRULUI

Avem nevoie de un magistru nu numai în „anii de ucenicie", ci mereu, pentru că vrem, înainte de toate, să avem pe cine iubi şi mai apoi, de e posibil, să fim noi fericirea cuiva. Dovadă că şi limbajul se ordonează astfel: cuvîntul frecvent este „îndrăgostit" şi cel rar „iubit".

Un cunoscut, aflat în pragul doctoranturii, îmi mărturisea, apropo de omul care-i fusese magistru de studii, de viaţă că simte încă suverană personalitatea lui. O spunea cu sfială, recunoştea un fapt cu puls etern.

— Vezi, zicea cu glasul voalat fin, au trecut mai mult de zece ani de la prima mea întîlnire cu el. Ştii tu că l-am copiat ca un elev din şcoala primară? Mă întreb şi acum dacă un gest sau o expresie îmi aparţine sau sînt ale lui. Nu e un fapt stingheritor se înţelege. Nu ştiu ce aş fi devenit dacă nu eram studentul său. Se spune că am stilul profesorului meu. În treacăt fie amintit că, cineva, un bătrîn, a vrut să ştie, într-o zi, dacă el nu a fost cumva studentul cutărui mare dascăl. Profesorul meu a confirmat. Aveţi stilul lui, a conchis bătrînul, de aceea am întrebat.

Probabil că nu există spirit venerabil care să nu fi fost bine condus în tinereţe de un altul.

Cred că aşa trebuie înţeleasă şi o butadă despre originalitate, care-mi pare de reţinut: Vrei să fii original? Copiază-l întru totul pe omul în pielea căruia ai vrea să te afli. Dacă încerci cîţiva ani şi nu-i semeni, înseamnă că eşti de imitat tu însuţi. Eşti original!

Sensul cuvîntului magistru poate fi căutat în fel şi chip. Sonurile lui intimidează şi e de stimat modestia marilor profesori atunci cînd îl ocolesc în discuţie. Dar substanţa lui e subînţeleasă şi maeştrii cei mari îl cinstesc în secret.

O dovadă de cît sîntem de slabi cînd ajungem singuri este că ne căutăm mentorul între cei dispăruţi dacă nu reuşim să-l aflăm între cei vii.

Fiecare profesor are preţuirea noastră, la fel cum în orice fel de întrecere ştim să-l iubim şi pe cel sosit al doilea. O altă iubire, însă. Vine mai mult din înţelegere, dintr-un fel de acceptare colegială. Ca cel de-al doilea am putea fi, ca primul am dori să fim.

Avem nevoie de magiştri, deoarece trebuie să ne asemuim cuiva. O lume cu oameni perfect diferiţi unul de celălalt ar fi o nenorocire.

Să ne căutăm maestrul fiindcă e calea cea mai sigură de a ne deprinde să preferăm ordinea dezordinii şi competiţia s-o preferăm indolenţei.

T. O.

„Folclorul, cum trebuie înțeles"

Răspunde întrebărilor noastre prof. dr. docent MIHAI POP

directorul Institutului de etnografie și folclor

1. Considerați că în etapa actuală se poate vorbi de un pericol în modul de prelucrare și redare a valorilor folclorice ?

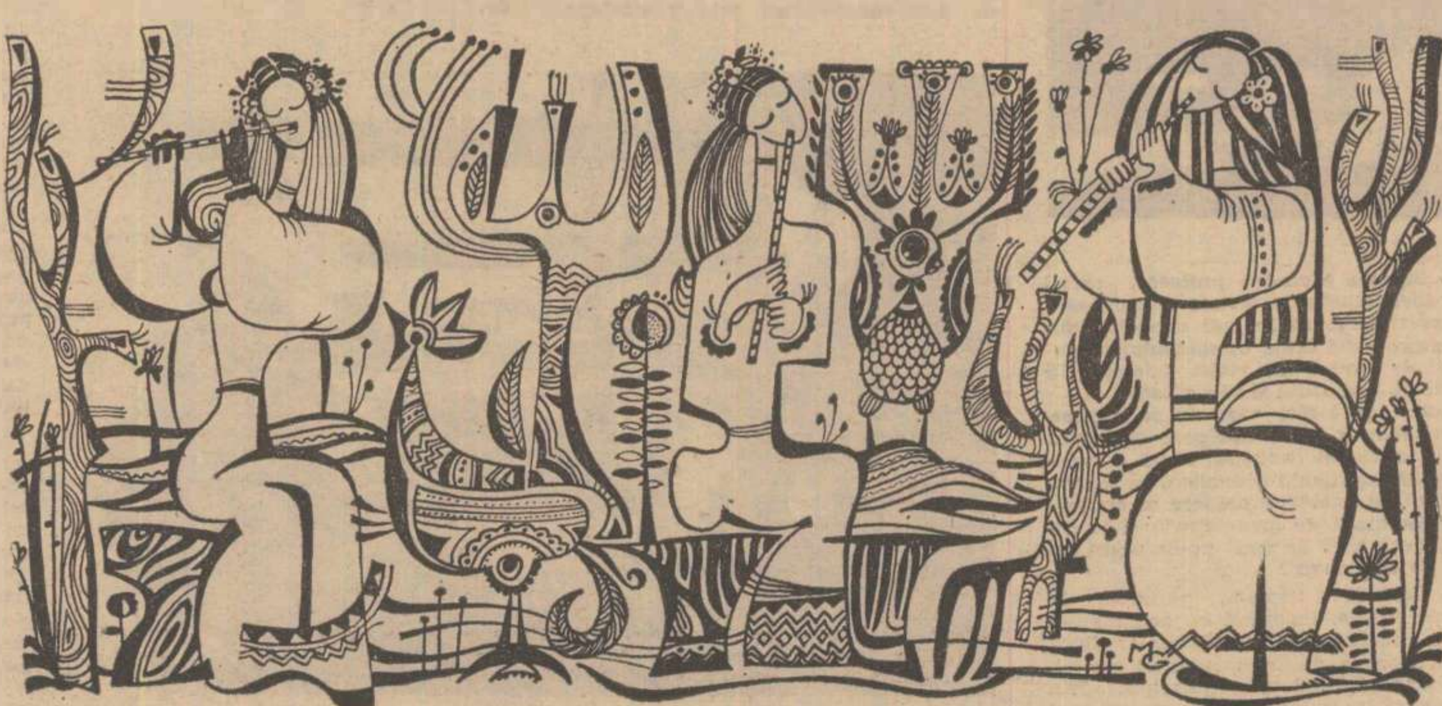
2. Care ar fi acele jaloane, desigur științifice, cu ajutorul cărora să poată fi respectată autenticitatea folclorului ?

3. Credeți că un „profesionist" poate păstra și transmite sensurile culturii populare ? In ce măsură și în ce condiții ?

4. Asupra căror genuri folclorice ar trebui să cadă accentul în prezent ?

5. Cum credeți că se poate combate eficient falsul folcloric ?

1 Festivalul internațional de folclor „România '69" — care a fost un eveniment important pe planul valorificării folclorului în viața culturală modernă și prin care țara noastră a marcat o incontestabilă poziție/internațională — a pus cu multă acuitate problema raportului dintre folclorul autentic și ceea ce ni se prezintă adesea ca folclor pe scene de către ansamblurile profesioniste, la radio sau la televiziune. Ansamblurile și cîntăreții profesioniști care prezintă în public direct sau indirect dansuri și muzică populară, pornind de la faptul autentic, se simt obligați să le prelucreze pentru a le prezenta. Pretind că prelucrarea este necesitată de prezentarea pe scenă, la microfon sau în



Desen de Michaela ISTRATE

fața aparatelor de film ori televiziune. Reușind să convingă de această necesitate pe foarte mulți, ei au mers cu prelucrările foarte departe, abandonînd de multe ori cu totul faptul folcloric autentic și creînd dansuri sau cîntece pseudo-populare. Raportul acestora cu folclorul autentic este cel al pirogravurilor stil Brumărescu de tristă amintire față de ciopliturile în lemn, de pe porțile maramureșene. S-a creat chiar un stil pseudo-folcloric și este îngrijorător faptul că acest stil a început să cîștige aderenți în mediile neavizate, needucate artistic și să fie acceptat cu ușurință, uneori chiar preferat, de conducerile unor instituții culturale. Totuși, cred că este exagerat să vorbim de un pericol. Profesioniștii folclorului depind de instituțiile cu care ei profesează. Ei pot avea contact cu publicul numai atît timp cît aceste instituții au interes ca acest contact să existe. Adică, atîta vreme cît aceste instituții nu își dau seama de nocivitatea avalanșei de pseudo-folclor și nu se hotărăsc să oprească această avalanșă.

Campania care s-a dus în ultimul timp în presă contra acestui fenomen — și în care revista dumneavoastră a avut un rol important — va face, cred, ca forurile de îndrumare a institutelor care difuzează astăzi pseudo-folclorul să privească problema cu toată seriozitatea și să intervină, stăvilind avalanșa și găsind formele cele mai adecvate pentru a promova folclorul autentic. Adică acele forme ale creației autentice care poartă în ele un mesaj profund de omenie românească și frumuseți adevărate, pline de conținut adînc, să înlocuiască prin acestea manifestările formaliste pline de zorzoane sclipitoare sau de schimonoseli muzicale sau coregrafice menite doar să ia ochii acelor neavizați.

ceea ce este supărător la profesioniști este că ei au extras schemele abstracte ale unor dansuri, niște generalizări, pe care le-au refăcut pe scenă, păstrîndu-le doar scheletul și înlocuind frumusețea, bucuria, exuberanța jocului autentic cu un exhibiționism ieftin, cu exces de viteză în mișcări, cu strigături ce trădează o falsă veselie.

Problema prezentării folclorului autentic pe scenă, la radio și la televiziune este însă complexă și nu poate fi rezolvată decît prin discuții mai îndelungate între specialiștii celor două părți, ai folclorului și ai mijloacelor moderne de comunicare cu masele. Această discuție ar trebui organizată cît mai curînd.

2 Imi cereți să vă spun care sînt jaloanele cu ajutorul cărora se poate găsi și respecta autenticitatea folclorului. Mi se pare că îmi cereți niște rețete cu care să ajutăm ca profesionalizarea folclorului să iasă din impas. Deci „să îndreptăm ceva fără a schimba nimic". Cred că este mai bine să nu dăm astfel de rețete și să combatem mai departe profesionalizarea.

In viața folclorică orală, nu în cea de pe scenă, fiecare fapt are o funcție, nimic nu este gratuit, nimic nu este factice, deci totul este autentic. Gradul de autenticitate, modul în care se prezintă autenticitatea depinde de loc și de funcție. Putem avea o autentică doină maramureșeană sau oltenească, dar și un autentic cîntec de mahala bucureșteană. Nu avem însă ca un model structural abstract, dobîndit de cercetători prin minuțioase analize, o doină românească. Modelul apare în realitate în nenumărate variante locale și acestea sînt variantele autentice ale modelului general. Același lucru se poate spune și despre dansuri și

3 Nu cred că pentru a păstra și a duce mai departe creația populară în ceea ce are ea autentic, emoționant, este necesar să o profesionalizăm. Cred, deci, că ar fi bine să se desființeze multe din ansamblurile populare profesioniste care au ajuns la un impas și să se lase cultivarea folclorului mai ales pe seama amatorilor. Fără ansambluri vor dispare și cîntăreții care nu au vocație autentică, ci fac din folclor doar o profesie. Vor rămîne orchestrele, tarafurile de lăutari. Vor rămîne ca întotdeauna pentru petreceri și nunți, nu pentru marile săli de concerte. Deci, se vor putea prezenta numai acele formații care vor găsi modurile de a aduce pe scenă autenticul, fără a-i diminua mesajul ei potențîndu-l prin ceea ce puterea lor de creație artistică îi poate da. Avem exemple de acel fel. Este cazul Mariei Tănase și, recent, al minunatului cîntăreț de nai — Zamfir.

4 Nu cred că trebuie să se acorde preferință unui anumit gen. Toate merită să fie puse în valoare. Chiar și cele total neglijate azi, cum ar fi legendele, proverbele sau ghicitorile. Gîndiți-vă numai la efectul pe care l-ar putea avea unele fragmente din opera lui Anton Pann, din **Povestea vorbei**, sau **O șezătoare la țară**, prezentate în forme corespunzătoare mijloacelor moderne de comunicare. S-ar putea, fără îndoială, reduce abuzul de cîntece și dansuri. El se va reduce de fapt prin eliminarea din repertorii a cîntecelor create de profesioniști, cîntece care nu spun nimic. Nu aș acorda însă preferință nici unui gen, ci aș acorda atenție mare selectării pieselor din fiecare gen și firește modului de prezentare.

5 Dacă am convenit că nu este un pericol, deci că nu trebuie să acordăm faptelor o gravitate mai mare decît au, cred că putem fi de acord că nu vom da o bătălie. Inlăturarea profesionismului dăunător și găsirea unor moduri simple, adecvate, de a prezenta faptele autentice poate rezolva cu ușurință problema. Pentru aceasta este necesară doar adeziunea forurilor de îndrumare a institutelor care valorifică astăzi folclorul. O dată noua poziție față de folclor stabilită, va fi necesar doar să se găsească strategia, în sensul teoriei informațiilor, prin care ea să fie transmisă în public, adică modul în care se va elimina pseudo-folclorul și se va înlocui nu numai pe scene, la radio și televiziune, ci și în concepția publicului, cu folclorul autentic, cu adeziunea sinceră la acesta. Lucrurile nu sînt nici dificile, nici supărătoare. Se fac astăzi în țara noastră lucruri de proporții mult mai mari și cu implicații mult mai serioase. Ele ne garantează că și punerea folclorului autentic la locul cuvenit în cultura noastră socialistă se poate face cu ușurință dacă există înțelegerea și bunăvoința necesare.

Ancheta noastră, ce și-a propus să ofere un cîmp de dezbatere problemelor principale pe care le ridică valorificarea și prelucrarea tezaurului folcloric românesc, a antrenat un mare număr de specialiști în cercetarea folclorică, studenți, cu alte cuvinte, oameni pentru care dragostea și pasiunea pentru folclor au devenit coordonate permanente. Desigur, o anchetă presupune concluzii care să sistematizeze opiniile exprimate. Ne permitem să oferim aceste concluzii prin răspunsurile date unor întrebări ale revistei de către reputatul și pasionatul folclorist, prof. univ. Mihai Pop, răspunsuri ce extrag esențial concluziile discuției. Le mulțumim tuturor participanților la discuție, ale căror păreri au orientat ancheta spre adevăratul ei scop.

Pentru că sensul prim al anchetei îl constituie tocmai echivalențele semnului sub care a stat discuția : „Folclorul, cum trebuie înțeles"...



28

BACOVIA



Desen de SILVAN

Era o vreme cînd numai ideea de a întîlni un literat îmi producea o spaimă teribilă. Mi se părea că sînt autorul unor enorme indiscreții dacă aș fi privit mai de aproape fața unui poet sau a unui autor de renume. Făceam ocoluri mari ca să nu-i întîlnesc pe cei pe care-i cunoșteam sau schițam un salut fără obiect, mai mult dintr-o datorie intimă. Nu le fusesem recomandat de nimeni și nu știau cine sînt, aș fi avut o bucurie fără margini să stau în preajma lor, dar, vai, firea mea închisnovată arunca bariere nenumărate între mine și obiectul adorațiilor secrete. În zilele noastre se practică abordajul direct, interpelarea familiară și, aș zice, de tot inoportună, fără scrupule. Necunoscuți agresivi te încredințează cu mare emfază de talentul lor și îți strecoară în brațe manuscrisele fără să te întrebe dacă ai timp sau plăcerea de a citi lucruri improbabile. Dar, în sfîrșit, asta e o altă chestiune. Voiam să spun că în plimbările mele prin Bucureștiul tinereții întîlneam cîteodată pe un bărbat trist, cu o față macerată de griji incomensurabile, slab și parcă încercînd mereu asfaltul din fața sa. Nu avea un mers șovăitor, toată ființa lui respira o neîncredere primordială în viață, în oamenii pe care-i evita abia perceptibil printr-o reținere plină de bănuială. Bărbatul acela devastat de furtuni înspăimîntătoare, intime, nu putea fi decît Bacovia, mi-am spus, zărindu-l de departe. Rar mi se întîmplase să pot identifica pînă la copie pe un poet cu opera sa.

Nu știu dacă autorul pluvioaselor poeme autumnale suferea fizic de altceva decît de un imens plictis exprimat prin grimasa fixă a feței, dar ființa lui arunca în jur toată ftizia și melancolia lumii laolaltă, strînsă într-o ființă ciolănoasă, mișcîndu-se aproape mecanic, trădînd spaima față de universul înconjurător.

Ani de-a rîndul am avut bănuiala că Bacovia nu putea avea familie, cu atît mai mult copii, el era imaginea totală a singurătății și părea purtătorul statornic al unei încărcături tragice fără ieșire. Umblînd în mijlocul mulțimii, absența lui nu scăpa nimănui, și în jur simțeam cum se croiesc hiatusuri. Avea ochii pustii și mereu o întrebare pe buze, căreia nu-i putea răspunde nimeni. Cînd l-am văzut prima oară mi-am amintit marele său vers: **Mă cheamă avesalomi gemînd...** și toată opera lui scrisă cu 50 de cuvinte, cea mai uluitoare creație românească în poezie, pentru care se bat contestatarii și adoratorii, mă zguduia încă o dată.

Prin ce va rămîne Bacovia mare în istoria literelor noastre?

S-a spus că e un simbolist, coborîtor din Rodenbach, Rimbaud, Verlaine și Jules Laforgue, practicînd o deznădejde fără margini, un spleen metafizic. În lumea anglo-saxonă stările sale s-ar numi **blues** și pe versurile sale nemuritoare s-ar scrie serenade pentru saxofon. Alămurile ar trebui să strige din vibrația lor metalică disperarea fără hotar a unei lumi ce se scufundă sub mari inundații. Existența, cum spune poetul, este ceva improbabil, un trai pe o scîndură udă, îngustă, șubredă. În univers **ninge secular** (ce grandioasă împerechere de cuvinte!), există prea multă ploaie și mai ales nervi, nervi ca o plasă electrică terifiantă, totul e lugubru, mortuar, umed, satanic, o lume de aburi, respirînd greoi o mlaștină în care, zăcînd, auzi ritmuri de marșuri funerare. Lumea bacoviană e provincială, aspațială, nelimitată, sfîșiată de furtuni și de o incertitudine sufletească ce nu poate fi vindecată. Totul este o vomitură a unei existențe fără scop. Crîșme prăbușite, sicrie, femei ce cîntă despletite la clavir. Așezările au ceva primordial, sînt amenințate de scufundări îngrozitoare, pentru că în jur e prea multă apă ce mustește și pilonii sînt roși de o cangrenă lichidă. În această nesiguranță și disperare, poetul **sună cu o monedă în geam**, cerînd disperat azil în odăi reci, dar preferabile ostilității de afară, în fața căreia nu mai există nici o scăpare. Totul răcnește de plictis și de lipsă de orizont. În fund, la cazarmă, se aude un bangăt de armă. Poate un soldat s-a sinucis și nu știm, trec ciori printr-o iarnă îngrozitoare, orizonturile sînt violete, au adică un fel de cearcăn, ca luna, copacii iau și ei nuanțe spectrale, grădinile par la un moment dat saturate de amanți care se înghesuie înfricoșați unul într-altul, în timp ce sînt asurziți de cîntecul unei fanfare militare. Totul e un delir halucinant, arbitrar și fără limite. Nimeni nu l-ar fi putut ilustra în vers mai bine pe Jeronimus Bosch. Poezia lui Bacovia rezistă oricărei analize spectrale, pentru că nu e contrafăcută, ea este un geamăt, este expresia celor aflați pe culmile disperării, strigînd umanității să fugă unde o vedea cu ochii și să nu intre în acest teritoriu interzis al celor ce plîng și se sfîșie pentru toți, ispășind toate păcatele din vecii vecilor ale semenilor lor.

Eugen BARBU



VIRIDIANA – după o absență îndelungată

Preocupat de-a lungul unei fecunde și controversate opere să distrugă miturile conformismului și consecințele sale dezastruoase, Bunuel ne oferă, odată cu **„Viridiana"**, o sinteză a temelor favorite, a laitmotivelor ce au conferit reflexivitate profundă filmelor precedente. Revolta autorului ce debutase în zodia turbulentă a suprarealismului, alături de Salvador Dali, Max Ernst sau Eli Lotar (fiul lui **T. Arghezi**) își capătă în **„Viridiana"**, aflată la 30 de ani distanță de incendiara **„Vîrstă de aur"**, gravitate, echilibru, densitate. Bogăția simbolică a **„Viridianei"**, film construit cu un rigorism în aparență clasic, este imensă, ea exprimînd un protest organic în fața unei societăți inechitabil alcătuită, bazată pe o falsă ierarhizare a valorilor morale, pe o ambiguitate nocivă a categoriilor întrebuințate în relațiile umane „Film-sacrilegiu și blasfematoriu, obscur și îmbătrînit" — au exclamat imediat cei atinși de structura tranșantă a filmului. **„Viridiana"** și-a atras aceste calificative din partea acelor cărora oglinda lui Bunuel le dezvăluia ipocrita poleială și idealismul gratuit sortit eșecului. De fapt, don Luis, unul dintre puținii **granzi** ai filmului, vizează mai mult decît biserica și religia în aluziile parabolelor sale. Un întreg sistem este condamnat cînd noțiunile fundamentale de Bine și Rău se confundă, și cînd nu mai poți ști ce este mai important: să salvezi un om sau un cîine. Fabula cîinelui (după exegetul suprarealismului — Ado Kyrou — acesta spune mai mult decît toate fabulele lui La Fontaine) și caritatea Viridianei condamnă idealismul steril care se refugiază în spatele purității sentimentelor, pierzînd din obiectiv structurile societății. Dar purgatoriul personajelor lui Bunuel oferă și o soluție —analiza neechivocă a realității (simbolul antipatiei față de orbi este elocvent).

Autorul crede în respectul omului pentru om, în adevăr și dreptate. Însă iluziile sînt convertite în luciditate construită pe trei laitmotive care l-au însoțit fidel din tinerețe în fiecare creație: dragoste, revoltă, poezie. **„Iubesc toți oamenii, însă nu iubesc societatea pe care anumiți oameni au construit-o. Doresc să-mi conving publicul că nu trăim în cea mai bună lume, că regulile conformismului sînt un autentic opiu și că cinematograful propagă în general sentimente confortabile, disimulate sub insidioasa mască a artei".**

Aceste declarații făcute de Bunuel după triumful, dar și scandalul **„Viridianei"**, la Cannes — 1961, ne oferă mai mult decît cheia unui film, un adevărat manifest al întregii creații bunueliene. Artist intuitiv, **don Luis** își clădește totuși cu o savantă căutare meditația, imprimînd imaginii, cuvîntului, muzicii, atmosferei, obiectelor semnificații concentrice deplin armonizate cu crezul său estetic, incomod și crud, nemilos și tandru, înclinat nu de puține ori spre umorul negru.

Cu mijloace modeste (cu devizul unui film fellinian, Bunuel a realizat zece) **don Luis** a afirmat clar, respingînd concesii și compromisuri, probitatea unui artist, totdeauna consecvent cu el însuși în apărarea libertății și adevărului. **„Viridiana"** — capodoperă a artei filmului — ar fi putut foarte ușor dispare fizic prin sigilare și interzicere în țara sa. Însă cu o naționalitate de împrumut — mexicană — filmul lui Bunuel și-a putut urma după un an de privațiuni nemeritate drumul său triumfător, chiar dacă nu totdeauna înțeles, spre inimile milioanelor de spectatori.

Călin STANCULESCU



D' ale cronicarilor muzicali

În ultimul timp gafele ivite în cronicile muzicale se înmulțesc și se amplifică într-un mod îngrijorător. Bietul meloman, ca să nu mai vorbim de specialist, rămîne tot mai des stupefiat de inadvertențele ce pot vedea lumina tiparului sub pretenția de judecăți de valoare. Cu cîteva luni în urmă, într-o cronică apărută în **Contemporanul**, se discuta cu toată seriozitatea despre un recital care în realitate nu se ținuse !!! S-a făcut o aluzie despre acest „fenomen" în **România literară** și cu asta gata... Mai deunăzi tot **România literară** ne semnalează **„performanța"** unui reputat muzician care, făcînd două cronici la aceeași premieră, evidențiază aportul unui grup de soliști, dintre care unii au aflat abia atunci că au cîntat în respectivul spectacol, iar un altul probabil încă nu a **aflat**, întrucît se află de luni de zile într-un lung turneu în străinătate...

Încununarea acestui șirag de „perle" a fost realizată tot de revista **Contemporanul** prin a sa cronică a spectacolului **„Faust"**, prezentat de Opera din Galați. După ce am citit cronica ne-am gîndit să expediem două scrisori: una pe adresa Marilenei Marinescu — Galați, Teatrul Muzical, în care am aduce la cunoștința sus-numitei artiste că s-a înșelat amarnic ani de-a rîndul crezînd că e soprană. Nicolae Spirescu — **autorul articolului din Contemporanul** — spune clar: **„Mezosoprana** (cu un singur z) **Marilena Marinescu"** și mai departe își întărește afirmația susținînd că pentru aceasta „nici una dintre partiturile pe care opera le rezervă mezosopranelor (iar cu un z) nu se va dovedi destul de dificilă".

Am expedia a doua scrisoare pe adresa Charles Gounod — Paris Cimitirul din rue Claude Lorrain, prin care am aduce la cunoștința adresantului că personajul **Siebel** din **„Faust"** a fost fată și nu băiat. Conversiunea acestuia aparține tot lui N. S., care vorbea despre „rolul delicat conturat al Sibelei". Și că el, rolul, nu e scris pentru soprană lirico-lejeră cum greșit credea bătrînul compozitor, ci, după cum am văzut, pentru mezosoprană (de acum scriem și noi cu un singur z !). Din aceeași cronică de cîteva rînduri aflăm că rolul **Brander** prezintă dificultăți vocale. În realitate, personajul rostește doar cîteva fraze scurte pe registrul central... Vorbind despre Gounod N. S. afirmă că acesta este „legislatorul Grand operei". Noi știam că se folosește ori „Grand Opera" ori „Opera mare"

Lăsînd rîsul la o parte, constatăm cu tristețe că nu se mai pot citi decît cronicile unui Petre Codreanu, Sever Tipei, Alfred Hoffman, Dumitru Avakian și a încă vreo doi autori. Pe celelalte le păstrăm pentru ora veselă.

Cristian MIHAILESCU



Ora 20,00 la „Casandra"

Stagiunea **1969—1970** a **Studioului de teatru al I.A.T.C. „I. L. Caragiale"** se anunță armonioasă.

Repertoriul propus reușește, printr-o judicioasă alegere a textelor, să asigure un echilibru de genuri și orientări în vasta literatură dramatică, universală și autohtonă, devenită clasică sau contemporană.

În rîndurile următoare vrem să vă prezentăm titlurile stagiunii, poate ca pe un ghid al viitoarelor dv. seri de destindere, de plăcută relaxare artistică și instructivă.

În a doua jumătate a lunii octombrie, prima cortină ne va prilejui o reîntîlnire cu veșnic tînărul nostru înaintaș, al cărui nume ne cinstește frontispiciul școlii noastre de teatru: Ion Luca Caragiale — *„O scrisoare pierdută"*, în interpretarea clasei de teatru a profesoarei Eugenia Popovici.

Într-o modernă și policromă sonoritate ne vom reîntîlni cu *„Sînziana și Pepelea"* a lui Vasile Alecsandri iar, ca o continuare în timp a dramaturgiei românești, regizorul Mihai Dimiu va reuni într-un spectacol cu titlul provizoriu *„Zîmbete contemporane"* texte de M. Sorescu, D. Solomon și M. Caramfil.

Teatrul de profunde introspecții sufletești, abordînd o lume a misterului, este prezent cu piesa contemporanului lui Rilke, poetul și dramaturgul Hugo von Hofmannsthal, spectacol realizat de clasa germană a prof. Petrică Vasilescu. Vom auzi, de asemenea, pe scena noastră și replica tînărului și nefericitului prinț al Danemarcei, Hamlet, în capodopera lui Shakespeare montată de și mai tînărul Petrică Ionescu, student în anul IV Regie de teatru, clasa prof. Radu Penciulescu.

Prof. George Carabin va termina pînă la sfîrșitul lunii decembrie spumoasa comedie datorată lui Pirandello *„Astă seară se improvizează"*.

Galeria de titluri și personaje se completează cu doi autori englezi, distanțați la patru secole. Christopher Marlowe *„Tragica istorie a dr. Faust"* și *„Cartofi prăjiți cu orice"* a contemporanului Arnold Wesker.

Încheiem aceste rînduri considerîndu-le ca pe o invitație la meditație profundă și gluma tonică a unor replici, care sînt sau vor deveni celebre.

Deci, pe curînd, la ora 20, în sala din str. 30 Decembrie, nr. 9

Laurențiu TOMA



SINTAGME

După o lungă perioadă de așteptare, în care speranța noastră de a vedea un film bun a fost luminată de palide steluțe care se stingeau de cele mai multe ori odată cu aprinderea luminii în sală, iată-ne în fața plăcutei dileme **de a putea alege.** Aceasta deoarece luna noiembrie este neobișnuit de bogată în premiere.

Capul de afiș este fără îndoială „BLOW-UP" al lui Michelangelo Antonioni, „Marele Premiu" la Cannes în 1967. Este un film despre atotputernicia aparenței. Producție a anului 1961, pelicula „VĂ PLACE BRAHMS", realizată de Anatole Litvak și interpretată magistral de Ingrid Bergman, Yves Montand, Anthony Perkins, este o ecranizare după Françoise Sagan. Tot o ecranizare, după Prus, este „PĂPUȘA", producție poloneză în regia lui Wojciech Has. Apoi, Elisabeth Taylor și Richard Burton, dirijați de măiastra baghetă a italianului Franco Zeffirelli, ne va delecta în „FEMEIA ÎNDĂRĂTNICĂ", abilă în primul rînd prin fastul și rafinamentul decorurilor, frumusețea costumelor.

Cinematografia noastră va prezenta un film de debut al tînărului regizor Șerban Creangă, „CALDURA".

★

În holul hotelului Nord se află deschisă permanent expoziția de vitrouri și grafică a lui MIHAI MARINESCU, student la Institutul de arhitectură „Ion Mincu".

★

IMMANUEL KANT, „CRITICA RAȚIUNII PURE, Ed. Științifică Traducere de **Nicolae Bagdasar și Elena Moisuc.** Studiu introductiv, glosar kantian și indice de nume proprii de N. Bagdasar.

Un moment important în evoluția gîndirii filozofice universale într-o traducere monumentală.

★

D.M. Pippidi, **„STUDII DE ISTORIE A RELIGIILOR ANTICE"**, Ed. Științifică.

Mentalitatea epocii romane văzută în operele, ritualurile și localitățile ei celebre.

★

Roland Barthes, **DESPRE RACINE"**, Colecția **Eseuri, E.L.U.** În românește de Virgil Tănase. Prefață de Toma Pavel.

Racine contra Racine, Structuralism contra Structuralism.

★

Jean-Paul Sartre, **„BAUDELAIRE"**, Colecția **Eseuri, E.L.U.** Traducere și prefață de Marcel Petrișor.

Baudelaire despre existențialismul lui Sartre.

★

Eugène Fromentin, **„MAEȘTRII DE ODINIOARA"**, Ed. Meridiane. Traducere, prefață și motto de Modest Moraru.

O școală pentru înțelegerea marilor pictori.

★

Pierre Leprohon, **„MAEȘTRII FILMULUI FRANCEZ"**, una din rarele apariții editoriale de exegeză filmologică, traducerea cărții cu titlul infinit mai sugestiv, „Visages du cinema francais".

ERATA:

În numărul trecut, finalul expertizei despre cartea lui Marius Robescu trebuie citit la aceea despre Ion Lupu.

confidențe

O întrebare pentru culegătorii de artă:

Ce s-ar putea face pentru moș Gheorghe?

De mult m-am tot gîndit să vă cer un sfat. Dar nu pentru mine. Pentru un uncheș care în curînd va împlini 80 de ani...

Se numește Gheorghe Pațiu, dar în sat e cunoscut sub numele de „moș Gheorghe". E întruchiparea creatorului popular înzestrat cu toate talentele. Obiecte din lemn (de la diferite motive pentru porți pînă la minunatele iconostasuri pentru biserici, răspîndite în cîteva județe și pe care oricine le cunoaște că-s „lucrul lui moș Pațiu"), picturi, poezii, piese de teatru, monologuri, povești, dar oare ce n-a scris, ce n-a făcut pentru satul lui (eu aș zice pentru poporul său) vreme de 60 de ani?

Are exact atîta școală cîtă s-a putut face în vremuri întunecate, de sărăcie și incultură: două clase. Dar, văzîndu-l cum scrie, ai impresia că a făcut o facultate, completată cu stenografia. Cernucul, satul în care s-a născut și creează moș Pațiu, se mîndrește cu fiul său. Dar regretă ceva. Regretă că, datorită vitregiei vremurilor trecute și nepăsării unora sau a altora, nu se bucură mai mulți de roadele muncii „moșului".

„De ce n-ai mers, unchiule, la școală? Cu talentul dumitale ai fi ajuns departe..."

„Ei, nepoate cum n-aș fi mers? Dar nu s-a putut. Tata mi-a zis (cînd învățătorul i-a amintit c-ar fi păcat să nu mă dea la școală mai departe) că nu și-a pune jugu de la car în podu casei, ca să mă facă domn pe mine. Și, apoi, alte guri cereau de mîncare, iar pe moșia baronului nu puteau lucra, așa mici, cum erau... Anii au trecut. M-am însurat. Am îmbătrînit. Dar nu m-am lăsat de artele mele... Că mă certa baba și-mi spunea „om nebun" cînd, fără să-mi dau seama, uitam de secure și mă pomeneam cu „țăruza" în mînă, aplecat asupra unor foi care se umpleau de strofe, pînă termina ea de făcut mămăliga..."

Mi-amintesc că-n urmă cu vreo doi-trei ani ne-am produs cu două piese de teatru pe scena căminului cultural din Cernuc: cu una noi, tineretul, și cu alta — care era... opera „moșului" — părinții noștri. La prima, a tinerilor, scrisă de nu știu ce dramaturg cu cărți la activul lui, n-a fost cine știe cîtă lume. Dar cînd a început „piesa moșului" s-a umplut sala pînă la refuz și lumea se îmbulzea pe la ferestre, de parcă ar fi fost astronauți pe scenă și nu niște bătrîni fără pretenții.

Numărul pieselor scrise (și păstrate) de moș Pațiu e de ordinul zecilor. Mult mai mare este cel al dialogurilor, monologurilor și poeziilor. Din păcate, multe s-au pierdut (și se pierd). A rămas doar ce-a putut salva de... baba lui.

Moșul se bucură de stima cetățenilor din mai multe sate. Dar e puțin. Ar merita mai mult. „N-am așteptat niciodată bani ca răsplată pentru munca mea. Am fost răsplătit cînd am dat-o oamenilor, zice moșul. Da-mi pare rău că plec din lume și n-am văzut o cărticică cu mîna mea, cînd văd atîtea scrise și uitate de lume prin librării și prin chioșcuri..."

Ici și colo, pe la cîte o casă de creație, i s-a promis moșului că opera sa, căci operă este, se va tipări. Dar cînd? De ce unii preferă să dezvăluie comoara ce ne-a dat-o moșul abia cînd el nu va mai fi? De ce-i refuză o satisfacție, deși o merită din plin? O mențiune: moșul a compus și... cîntece. Cîntece pentru corul satului, al cărui dirijor a fost și cu care a cîștigat locul II pe județul Someș, în 1946. (A nu se uita că Cernucul avea atunci doar vreo sută de case!). El a pus „pe picioare" echipa de călușari, craii și alte jocuri populare, el a cules și îmbogățit orațiile de nuntă de pe la noi, versurile pentru înmormîntări și cîte altele...

„...Ce zici, nepoate, oare o să-mi tipărească ceva?, mă întrebase el într-o zi. Ultimul la care am fost mi-a spus așa... și părea om de omenie. N-am nevoie de onorarii, cum le ziceți..."

„Desigur, îl încurajez eu!"

. . . .

Voi ce ziceți, dragi colegi, ce-aș putea face pentru el? Locuiește în satul Cernuc, comuna Gîrbov, județul Sălaj. Se numește, cum v-am mai spus, Gh. Pațiu. În fiecare vacanță mama mă ceartă că uit zilnic de treburi și sorb, la 21 de ani, fiecare cuvînt al lui moș Gheorghe...

Cu stimă,

Doru BASARABESCU

Complexul studențesc II, Cămin 3, Cluj.

Nota redacției: *Din cîte știm, excelenți creatori populari de felul lui moș Gheorghe Pațiu activează și în alte părți ale țării. E firesc ca arta lor să atragă, să captiveze, să nască elogii și... semne de întrebare ca acelea pe care și le pune corespondentul nostru, Doru. Confidența lui, care este mai degrabă o pledoarie, o confesiune de credință în valoarea autentică a unei creații foarte variate, își cîștigă, prin patos și prin sinceritate, dreptul de a fi publicată și de a primi nu un răspuns, ci poate, chiar mai multe... Și, mai ales, de la cei în drept — și cu datoria — să răspundă.*

ABSOLVENȚI DE FACULTATE

CUM STĂM CU PRODUCȚIA, TOVARĂȘĂ INGINER ?

— Trecusem într-o zi pe la Inspectoratul școlar, mult după deschiderea cursurilor, ne relata, zilele acestea, asistentul universitar Vasile Țîra, de la Facultatea de filologie a Universității din Timișoara. Ei bine, aflați că aproape n-am avut loc să trec pe coridoare. O mulțime de tineri și tinere le supraaglomerau în așteptarea unei audiențe. Și, ceea ce m-a nemulțumit, a fost că printre ei am recunoscut vreo 40 dintre foștii mei studenți din ultimii ani. Cu toții solicitau... un post, deși fiecăruia, la repartizare, i se dăduse așa ceva...

Relatarea de mai sus este cît se poate de adevărată. În municipiul Timișoara, ca și în alte municipii din țară, se fac simțite „magnetismul urbei", mirajul asfaltului și al clădirilor cu mai multe etaje, fenomene care, fără doar și poate, văduvesc de cadre satele noastre, întreprinderile și instituțiile situate în afara orașului. Solicitanții vizați de tovarășul asistent Țîra se rugau „în genuchi" pentru un post de profesor suplinitor în municipiu sau undeva, prin imediata lui apropiere. Suplinitori, așadar, cînd în altă parte îi așteaptă, zadarnic, posturile de profesori titulari, la care le dă dreptul diploma de licență. Ca și în alte județe, Inspectoratul școlar al județului Timiș este nevoit, de aceea, să facă față situației umplînd posturile rămase vacante, prin neprezentarea titularilor, cu absolvenți de școală medie sau, în unele cazuri, cu pensionari.

La Timișoara se manifestă aceeași teamă nejustificată de posturile mai îndepărtate de centrul către care converg iluziile de căpătuială și de trai ușor ale unei minorități a tinerilor absolvenți. Am constatat că, la Timișoara, se manifestă aceeași „teamă" și printre ingineri. Există, deja, cîteva zeci de cazuri în care tinerii ingineri își abandonează meseria pentru care s-au pregătit 5 ani și la care au visat, poate, încă din copilărie, pentru simplul motiv că foaia de repartizare are înscrisă pe ea o altă localitate decît Timișoara. Aceștia preferă să ocupe posturi de profesori suplinitori și de funcționari pe aiurea, în oraș, angajați pe baza semnăturii salvatoare a unui șef de instituție sau întreprindere care, firește, avînd și el nevoie de cadre, le acoperă în fel și chip prezența la noul și mult căutatul loc de muncă. „E greu să-i mai depistați, ni s-a spus. De regulă, știind să se descurce, respectivii nu solicită postul pe baza diplomei de licență, ci pe baza diplomei de bacalaureat. Astfel, se și încadrează în normativ...".

Printre inginerii care au reușit să rămînă cumva în Timișoara se numără și inginera chimistă **ADRIANA SCURTU**. Am avut cu ea o lungă convorbire de serviciu.

— Ce v-a determinat să vă alegeți meseria de inginer?

— O, mi-a plăcut, mi-a plăcut mult, încă din liceu...

— Cînd ați terminat facultatea?

— În 1966; aici, la Institutul politehnic din Timișoara.

— Unde ați fost repartizată?

— La... Doicești. Dar nu m-am dus. Nu m-a interesat, aceasta e realitatea. Ce să fac eu, acolo, la Doicești?... Am început să caut post aici, în T[...]ra. Știți, eu sînt timișoreancă...

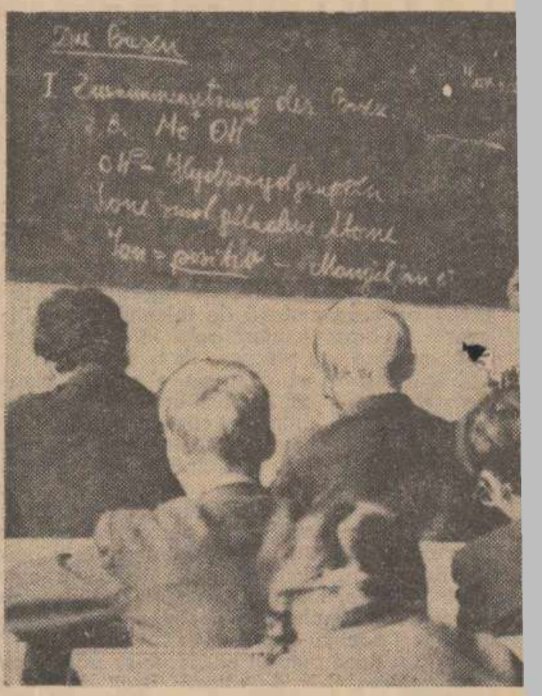
— Sînteți căsătorită?

— O, nu, vai de mine... Și... să revin, am fos[...] jată imediat la Fabrica textilă din localitate, [...]ția de albit și vopsit... E greu și urît în indus[...] mi-a plăcut cu nici un chip...

— Dar spuneați că ați nutrit o adevărată [...] pentru această meserie...

— N-are a face, pasiunile se pot revizui, [...] cele profesionale. Așa că, după cîteva luni de [...]trie, am căutat un post în învățămînt și l-a[...]nut cu destulă ușurință, la Liceul nr. 10.

Prin urmare, iat-o pe inginera Adriana Scu[...] fesoară de chimie la secția germană a liceului [...]



Inginera Adriana Scur[...]

[...]cina, căutîndu-și vocația, la 26 de ani, într-o alt[...] serie. Susține că îi plac enorm copiii, elevii, și [...]rește să devină pedagog. Oare așa să fie?

La direcțiunea liceului aflăm că tînăra **prof[...]** de chimie a fost angajată încă de anul trecut, p[...] unei numiri provizorii, eliberată de Inspectoratu[...]lar al municipiului. Vara și-a dat un fel de de[...] a plecat pe litoral ca translatoare O.N.T., și a r[...] toamna, solicitînd un post la o școală profesi[...] pentru a justifica într-un fel prezența sa, ca i[...]ră, în învățămînt. A fost numită acolo de un i[...]tor școlar cu ochii legați, dar cînd a sosit aici [...]fesorul repartizat de comisia guvernamentală [...] căutat locșorul tot la Liceul nr. 10. De plecat î[...]vincie sau în meserie, nici vorbă!

Cine face „nopți alb[...]

Nu pentru toată lumea ziua se termină la orele convenționale, 21—22. Pentru unii ea se prelungește în noaptea al cărei văl acoperă gînduri, munca febrilă pentru dezlegarea tainelor unor probleme, lupta îndîrjită cu necunoscutul pentru salvarea vieții unui om, nostalgii stimulate de liniștea opacă... Nopți de destindere, în fața unui pahar cu vin pentru o aniversare imaginară, singur sau cu o prietenă... Universuri vii, întinse ca niște punți între hotarele a două momente diurne... Pentru a-i vedea „la fața locului" pe cei care fac „nopți albe", am căutat — cu prilejul unui recent raid prin căminele clujene — să surprindem cîteva ipostaze și dialectica ideilor ce le coordonează.

FETELE ROMANTICE

Puțin sceptici (la intrarea în Complexul studențesc ne-a tăiat calea o pisică neagră!), fără prea mari promisiuni, dar chemați de lumina puternică din sălile de lectură ale căminelor, ne-am angajat în plimbarea noastră nocturnă.

Atmosferă: noapte, liniște, răcoare... doar la căminul 8 al fetelor de la Filologie strălucea o lumină de țigară... o fată. Am angajat un dialog „de jos".

— Îmi place să privesc noaptea. Citesc pe Byron, dar nu de aceea sînt romantică. Așa sînt eu. Dar de ce vă interesează?...

— Așa...

— Fumați?... și o țigară a căzut urmată vertiginos de o cutie de chibrituri. Pe balcon a mai apărut o fată. Ne-a luat puțin „de sus" Printre altele ne-a spus că pe vremuri trubadurii cîntau și serenade... Probabil era și ea romantică, dar de unde nu este, nici Dumnezeu nu cere! Cu vocea noastră am fi ucis orice idee de romantism.

Un glas din sala de lectură ne-a răpit interlocutoarele, iar dialogul a rămas suspendat, între balconul de la etajul I și pămînt. Am așteptat să revină „domnișoarele romantice", dar degeaba. Cu nostalgia efemerului în suflet și cu gîtul sucit către balcon, ne-am îndepărtat...

ÎN VIITOR — O REVEDERE LA ALTE „NOPȚI ALBE"

La căminul VII coridoarele sînt pustii. Doar în sala de lectură doi băieți rezolvă concentrați integrale. Ne-am permis să-i întrerupem cîteva minute:

— Sîntem în anul I la Fizică, materia este foarte vastă, și uneori trebuie să rămînem și noaptea să facem exerciții. Nu înțelegem toate problemele de la curs, le mai reluăm... Pînă acum aceasta a fost singura ocupație în „nopțile albe". De fapt, încă n-am prea simțit gustul studenției, cel puțin așa cum mi-o imaginam cînd eram elev.

— Aveți prietene?

— Deocamdată nu, dar „perspective" sînt. Aici am văzut că fiecare are cîte o prietenă. Așteptăm întîi sesiunea din iarnă, apoi primăvara (am auzit că în Cluj sînt niște primăveri formidabile), anii III, IV... și poate atunci o să ne reîntîlnim și la altfel de „nopți albe", adică la un dans, la o petrecere sau la restaurant cu... prietenele.

— Poate... s-au cufundat din nou în calcule, rezervîndu-și restul pentru viitor, G.I. și G.G. anul I Fizică.

STRIGĂTE ÎN NOAPTE

Aproximativ la aceeași oră, într-o cameră la Miliție, petrecea o „noapte albă" M. I., student, anul II Economice.

După ce a[...] rante, într-o [...] turbînd ordin[...] „invitat" de o[...] zeze repertori[...] tru securitate[...] aminte de zi[...] potrivit" și l-[...] a opiniei coleg[...]

CARTEA DE [...]

Căminul X, [...] plină de pat[...] găleți sparte, [...] sala destinată [...] M. P., anul I[...] dicat capul, n[...] parcă scuzînd[...]

— Îmi pl[...] „Cartea de [...] care-mi place [...]țile, cred c-a[...] mult. Nu, nic[...]ratură. Înaint[...] mulți ani. Ac[...]

— Nu ai c[...]

— Nu. Am [...]biție. M-am [...] colectiv. Mem[...] am colegi și [...]

— Întotdea[...]

— Aproape[...] cuții cu coleg[...] Știți, circulă [...] agronomilor, [...] justificate. D[...] am uneori, [...] credeți că nu[...] sînt foarte [...] cu colegii des[...] Nu-i interese[...]

…J ABSOLVIȚI DE RĂSPUNDERE!

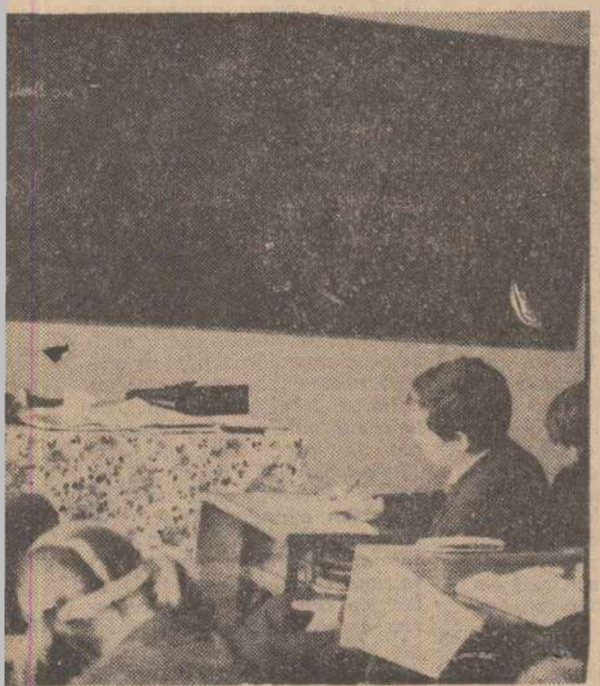
— Eu în învățămînt rămîn, ne anunță ea, cu hotă-
îre. Pentru învățămînt m-am născut. La anul dau
liferența de pedagogie, apoi definitivatul, și căutați
ipoi să plec în fabrică, dragă tovarășe, că nu se mai
orinde... De altfel, sînt o profesoară excelentă. Anul
recut, 11 dintre elevii mei au fost premiați la Olim-
piada de chimie, faza pe oraș. Sînt o adevărată pro-
esoară!

Siguranța declarației ne-a dat de gîndit. Așadar,
ne-am hotărît s-o asistăm la o oră de ascultare-pre-
dare la clasa a VIII-a D, de la Școala generală nr.3,
unde tovarășa... prof. ing. Scurtu are două ore, com-
pletare la cele 16 ore de la liceu.

— Ce aveți astăzi? o întrebăm.

— Păi... să mă uit. Da, „Bazele", asta am.

Își cere apoi permisiunea să... citească, o dată, lec-
ția de la pagina 17 a manualului. Apoi, la repezea-
lă, își face o imitație de plan de lecție pe care ar fi
trebuit să și-l întocmească încă de acasă. Pînă la



…-și vocația, într-o altă meserie

începerea orei mai sînt cel mult 5 minute. Evident,
tovarășa Scurtu nu-și prea face regulat planurile de
lecție, deși e abia de 2 ani în învățămînt și, mai mult,
nici nu e profesoară. Un semnal de alarmă pentru di-
recțiunea liceului și, firește, pentru cea a Școlii nr.
3, semnal ce poate fi auzit și de Inspectoratul șco-
lar care semnează numiri peste numiri cu ușurința cu
care semnezi un convocator.

Lecția a decurs, treacă-meargă, cu ochiade în ma-
nual, cu poticneli și bîlbîieli. La sfîrșit, tovarășa
Scurtu ne roagă:

— V-aș ruga mult de tot, dacă tot vreți să scrieți,
atunci să scrieți ceva frumos. În așa fel, încît tovară-
șul inspector Radu să nu aibă motive să-mi facă vreo
mizerie...

Inginera Scurtu a fugit, după cum se vede, de meserie, de producție. În învățămînt a dat, însă, de un alt fel de producție, la fel de complicată, sub infinit mai multe aspecte, aici trebuind să modeleze și să formeze, multilateral, oameni. Așa că, neîndoielnic, putem s-o întrebăm și în această ipostază: „Cum stăm cu producția, tovarășă inginer?"

Pe urmele inginerilor repartizați în producție, ajungem din nou la București. Aici, așa după cum o cere evoluția de ansamblu a economiei noastre, aflată în continuă dezvoltare, în continuă perfecționare, multe cadre de ingineri, adunate prin ministere, sînt în drum spre marile întreprinderi din provincie. Acest proces necesar are implicații și... implicații. Ne vom referi la o mentalitate întîlnită la Ministerul Industriei Alimentare, căruia i-au sosit deseori din provincie cereri clare, foarte clare: „trimiteți-ne și nouă specialiști bine pregătiți, cu experiență, pentru ridicarea producției noastre".

În funcție de acestea, Ministerul Industriei Alimentare a hotărît să-și organizeze mai sistematic schema, trimițînd din centrala ministerului în întreprinderile sale 228 de ingineri specialiști. Iată cum: 212 în Capitală și 16 în... cele 39 de județe ale țării. Aici abia vine curiozitatea: pentru a nu rămîne de rușine în fața cererilor repetate ale provinciei, M.I.A. a hotărît să îngroașe numărul celor 16 cu... absolvenți din promoția 1969 a diferitelor facultăți, care fuseseră repartizați în întreprinderi bucureștene. Cunoșteam că există o indicație conform căreia inginerii stagiari rămîn, pentru a se acomoda cu producția, acolo unde au fost repartizați. Or, acum, de dragul specialiștilor săi care au știut să învîrtă mulți ani hîrtiile în București, M.I.A. se folosește de stagiari. „Una și cu una fac două: ori o-ntindeți de-aici, ori vă desfac contractul de muncă", le-a spus tov. Ovidiu Popescu, directorul Combinatului de uleiuri, săpunuri, cosmetice și zaharoase București, tinerelor inginere **Viorica Gnasencu** și **Anicuța Drapaca**, absolvente din promoția 1969 a Institutului politehnic din Galați.

Vasăzică, așa. În același timp, aceeași fabrică unde au fost repartizate legal cele două inginere (Fabrica de săpun) face demersuri peste demersuri pentru a-l păstra în întreprindere pe ing. **Liviu Nedelcu**, absolvent din promoția 1968 a aceluiași Institut politehnic gălățean, care, anul trecut, nu s-a prezentat la locul de muncă hotărît de comisie. Fiind însă nepotul nu știu cui, ing. Nedelcu și-a găsit post în București, la fabrica numită mai sus. Aici, nepotul a fost declarat de foarte curînd mare specialist la instalația „Gianazza", deși n-a mai avut niciodată de-a face cu ea, doar-doar se va reuși păstrarea lui pe mai departe în București. Și toată tărășenia are loc cînd se știe că ing. Nedelcu ocupă un post ce nu i se cuvine, în dauna altora, de pildă a celor două inginere, care se văd puse în fața situației de a pleca într-o fabrică de conserve, specialitate care n-are nimic comun cu aceea în care au fost pregătite ele, în afară de titulatura ministerului de care țin și una și alta: M.I.A.

Iată, așadar, alte aspecte legate de diverse optici ale absolvenților aflați față în față cu producția, ca și neajunsurile existente în activitatea unor foruri, destul de numeroase: închiderea ochiului stîng, apoi și a celui drept, numiri neregulamentare ș.a.m.d. — acțiuni în totală contradicție cu cerințele realității, ale vieții noastre sociale.

Dumitru HARALAMBIE

DORINȚA DE PE URMĂ...

— antifoileton declarat —

S-a intîmplat în anul II al Facultății de fizică de la Universitatea din București. Într-un cămin din complexul Grozăvești, cineva descuie cu forcală ușa unei camere. Înăuntru, nimeni. Omul se apropie de dulap, îi dă în lături ușile, cu inima bătîndu-i drăcește, apoi privește. Mîinile îi tremură. Alege un costum nou-nouț, îl înfășoară la repezeală într-un ziar, închide dulapul, închide ușa camerei, închide, după el, și ușa căminului și... se oprește la „biroul" de primire al Consignației, de la „Sf. Vineri". Are nevoie, într-o zi, maximum două, de 2 000 de lei, pentru o acțiune strict personală, care nu suferă nici o întîrziere...

Pentru costumul furat, purtat de un coleg de an o singură dată, individul primește... bani gheață. Hoțul mai are de adunat însă pînă își va face suma necesară. Plănuiește în același timp vînzarea altor obiecte de care, probabil, va face rost cumva și (în sfîrșit, un lucru cinstit!) scrie soției să-i trimită și ea ceva bani.

La cămin se întoarce cu banii de pe costum. Dar în buzunar simte că ar avea nu bani, ci kilograme care, ca un făcut, îi trec din portmoneu în conștiință și i-o apasă, i-o apasă amarnic, pînă cînd posesorul acestei conștiințe, trezite brusc, se întoarce, ia tramvaiul 14 și se oprește la... Consignație.

— Am vîndut aici, în urmă cu cîteva ore, un costum.

— Exact.

— Dar să nu-l mai vindeți! strigă conștiința. Îl vreau înapoi!

Costumul, însă, a dispărut încă înainte de a intra în „magazin". Cineva din „biroul" de primire scosese din buzunar suma respectivă, o mutase în... casă și se alesese, la un preț convenabil, cu costumul nou-nouț, în valoare de 1 800 lei, dispărut... subit de la Grozăvești.

Dar conștiința se zvîrcolește, scrîșnește, lovește cu pumnii în piept, pe dinăuntru, și începe, în cele din urmă, să strige cît o țin puterile. Hoțul se oprește în fața colegului păgubit, care încă nu descoperise lipsa costumului și-i spune, deschis, totul. (Pare incredibil, nu?). Păgubașul se revoltă; hoțul, strîns de gît de propria sa conștiință plînge, ca un prunc, deși e însurat și are și un copil de un an și 6 luni; păgubașul este revoltat, dar îi este și milă; hoțul plînge înainte, așa, vreo oră...

— Bine, ai să-mi dai înapoi 1 800 de lei, cît face costumul, îi zice, în cele din urmă, păgubașul. Și cît mai repede. E adevărat, ai vrut să faci rost de bani, dar acum, vezi bine, e musai să mai pui alături de cei 2 000 trebuitori ție diferența de la cît ai primit la Consignație pînă la 1 800. Așa că... te rog!

Hoțul zice „da". Și, în același timp, hoțul... nu vrea să știe, să înțeleagă că e hoț. Asta e marea tragedie. Începe să-și arunce cu cenușă în cap, doar-doar s-o purifica. Așa ajunge, cu spovedania, la decan. „Achită costumul, iar noi, apreciindu-ți sinceritatea, te vom ierta", îi spune acesta. Pentru conștiință, hoțul (care, de altfel, pînă la dispariția costumului a fost considerat un coleg serios și cinstit) are, însă, nevoie de aer, de cît mai mult aer proaspăt, de ozon! De aceea, hoțul ajunge și la revista noastră. „Cine e tovarășul H, care se ocupă de Confidențe**? Vreau să mă spovedesc, să țip în gura mare, să respir o dată, ușurat...!", strigă el. Și, într-adevăr, își începe și aici spovedania. „Și ce să fac acum? Sfătuiți-mă!" — sfîrșește omul, obosit.**

Sfatul i-a fost dat. Firește, fără pretenția de a fi o rețetă curativă sau articol de lege...

Acum hoțul, pocăit, nu mai poate da ochii cu colegii. Îi e rușine. Nu se prezintă la cursuri, la seminarii. Îi e rușine. Nu mai doarme la cămin, deși nimeni nu l-a dat afară de acolo. Îi e rușine... Colindă ca un bezmetic străzile, gata să fie călcat de mașini la intersecții, tras la față, flămînd, obosit și scîrbit de sine însuși. Doarme la hoteluri de mîna a treia sau pe o bancă, în sala de așteptare a gării contra unui bilet de peron, de 50 de bani, și mănîncă, în silă, cîte un covrig aspru, care-l zgîrie pe inimă.

Uneori, în timpul somnului, visează. Se face că e în mijlocul colegilor, că rîde cu ei, că se plimbă împreună, că tot împreună, veseli, merg la cursuri, la filme, la cantină... Dar se trezește. Și atunci dorește, după propria-i mărturisire, să se despice pămîntul exact în două părți egale și să-l înghită pe de-a-ntregul, de la vîrful frizurii și pînă la acela al degetelor de la picioare. Un caz patologic, veți zice. Care hoț se zbuciumă atîta? Nu, nu e un caz patologic. E un caz de trezire, dacă vreți. Iar acest antifoileton declarat rubrica noastră nu-l inserează pentru liniștea hoțului pocăit, ci pentru luarea aminte a altora. Căci... aceasta e dorința de pe urmă a studentului din anul II Fizică, slab și nebărbierit, care ne-a vizitat, ca o stafie, la redacție...

În ceea ce privește recuperarea lui, reintegrarea lui în colectiv, credem că studenții anului II — Fizică, asociația studențească pot — și trebuie — să facă mult. El așteaptă. Așteptăm și noi!



…mai multe restau-
…ziție excesivă, con-
…tea orașului, a fost
… miliție să-și epui-
… loc mai sigur pen-
…altora. Ne-am adus
…l potrivit la locul
…e seama Miliției și

…ICHELE

…aspect de magazie
…ate grămadă, două
…altele găurite. Este,
…!). La o masă citea
…ă veterinară. A ri-
…întrebător, iar apoi,
…spus:
…esc. Acum citesc
…Michele", o carte
…l nu prea aleg căr-
…voie de timp mai
…sînt inițiat în lite-
…muncitor, destul de

… vîrstă?
…facultate din am-
…estul de repede în
…erveste foarte bine,
…ă decît mine.
…aptea singur?
…nai întîrzii în dis-
… sînt prea încîntat.
…le opinii pe seama
…e, dar în parte
…a de complexe, le
…unor colegi. Să nu
…lăcea meseria. Dar
…e cînd pot discuta
…n, teatru, o carte...
…neral, discuțiile se

repetă cu aceeași monotonie și despre aceleași subiecte, între care primul loc îl dețin... fetele. Bineînțeles, nu se poate generaliza.

— Colegele?

— Prietena mea e profesoară la țară. Poate și de aceea sînt mai mult singur. O tratez în mod obișnuit ca pe o prietenă, dar nu sînt total insensibil nici la farmecele colegelor... În orice caz, nu cred să am nimic neobișnuit, mă gîndesc, la fel ca și ceilalți, la mine, la viitor... și aștept.

— Ce?

— Cum ce? Viitorul; să termin, să fiu repartizat, să lucrez, să-mi fac o familie.

DE LA FARFURII ZBURĂTOARE LA ANTONIONI

Ora 2,30. Într-unul din oficiile căminului I am întrerupt o discuție despre farfuriile zburătoare. Trei băieți de la Matematică din anul II (P. I., R. A. și G.G.H.). Întreruperea a fost scurtă. Discuția s-a reaprins pe marginea unei cărți care tratează problema. S-au împărțit ultimele țigări. Discuția ne-a antrenat și pe noi și, încet, a alunecat spre film. Altă dispută: Antonioni... Lui P. I. îi place, G.G.H. „merg la film să mă distrez. Nu-l pot urmări și nu-l înțeleg" (pe Antonioni).

R. A. — Îmi place pictura și teatrul. Nu prea am timp să mă ocup. Invidiez pe fi…i. Sînt conștient că am încă multe go… în cultură, dar sper că încet, încet voi mai acoperi din ele. Matematica e o pasiune pentru mine, dar nu mă pot mulțumi numai cu atît.

— Obișnuiți des să faceți nopți albe?

— Nu prea. Mîine avem zi liberă, așa că seara asta ne-am permis să rămînem mai mult la „o parolă".

I-am lăsat pledînd pentru problemele „generației" despre care „unii" spun că stă numai prin cafenele; în total dezacord cu această opinie care nu poate fi generalizată, noi avem convingerea că „generația noastră" va face cu mult mai mult decît generația acelor „unii".

HALATELE ALBE

Oră foarte tîrzie. La ginecologie, Clinica I, în camera de gardă, două studente (C. M. și C.L., anul VI, Medicină generală).

Începem o discuție care se va prelungi pînă tîrziu.

— Facem trei gărzi pe lună; intrăm la ora 20, urmează vizita, însoțite de medicul de gardă, foile de observație și așteptăm...

— ?

— Oricînd se poate ivi un „caz". O afecțiune obișnuită peste cîteva minute poate deveni periculoasă. Avem și nopți liniștite... atunci studiem ceea ce am văzut practic. Ne gîndim la examenele din iarnă, la diplomă... la viitoarea circumscripție unde va trebui să ne descurcăm singure.

— Sînt măritată și, bineînțeles, abia aștept să lucrez împreună cu soțul meu. Oriunde va fi nevoie de noi. Îmi place foarte mult meseria care mi-am ales-o și n-aș renunța pentru nimic în lume la ea. Poate că totul va fi bine (C. L.).

În afară de medicină mai am o pasiune — teatrul. Joc de mai mulți ani la Casa de cultură. Deseori, în timpul gărzii, cînd n-am treabă, meditez la roluri, mă gîndesc cum să-mi fac timp pentru repetiții (C. M.). Ne place garda, învățăm practic participînd direct la îngrijirea bolnavilor, primim explicații. Am dori să facem cît mai multe intervenții pentru viitor...

În camera de gardă intră șeful de lucrări, doctorul Mihai Pop, de veghe și el în noaptea aceasta. Ne spune că este foarte mulțumit de studenții din actualul an VI. Dînsul, în momentele libere, se gîndește la programul de studiu al studenților, la unele îmbunătățiri, ca ei să învețe cît mai mult. Dar peste toate gîndurile domnește atenția la orice semnal din saloane.

O soră anunță ceva, și toți, într-o liniște totală, alunecă ca niște umbre albe pe coridoarele imaculate ale clinicii. I-am lăsat veghind venirea normală pe lume a încă unui om.

Radu PICIU
George COTEȚ

RACHETELE VIITORULUI

Un interesant articol scris pentru publicația românească „Contemporanul" (8 martie 1968) de către cercetătorul francez R. Charroux — legat de problemele importului extraterestru de civilizație — era intitulat foarte sugestiv : „Fantastic astăzi, științific mîine" Am reținut acest titlu nu pentru jocul său de cuvinte, ci pentru că el reprezintă de fapt deviza ascunsă sub care spiritul creator uman și-a declanșat energiile sale în acest secol XX, secol al revoluției tehnico-științifice. Unul din cele mai reușite exemple îl constituie desigur rachetele, care acum 30 de ani zburau doar în cosmosul imaginativ al cîtorva specialiști pentru ca astăzi aceste mașini de zbor să ne deschidă larg porțile reale ale cunoașterii Universului.

La început, cînd primele rachete evoluau la distanțe de cîțiva zeci de kilometri, constructorii lor visau să le facă intercontinentale. Cînd rachetele balistice zburau peste oceane, specialiștii respectivi și-au dorit motoare și mai puternice, care să permită plasarea pe orbită a unor sateliți artificiali. Și apoi, după aceștia, nu a mai fost decît un pas : depășirea celei de a doua viteze cosmice și trimiterea în spațiu a unor sonde și stații automate spre Lună. Venus, Marte, Soare...

Performanțele care au uluit omenirea an de an au devenit posibile datorită creșterii necontenite a puterii motoarelor de rachetă și respectiv a cantității de combustibili din rezervoarele acestora. S-a născut însă o întrebare : această cursă a creșterii dimensiunilor și a puterii va continua mereu în același ritm, în mod nelimitat ? Astăzi, cînd oamenii au pășit pe Lună. știm prea bine că racheta de 3 600 tone ce deservește programul Apollo nu va putea satisface necesitățile zborului unui echipaj uman în drum spre planeta Venus sau Marte. În același timp, se vorbește mult despre racheta de 5 000 tone concepută de către Uniunea Sovietică. Creșterea continuă a giganților să fie oare calea ce o vor urma știința și tehnica și în viitor ?

Costul extrem de ridicat al marilor rachete cu combustibili chimici, cît și dificultățile tehnice crescînde legate de construirea și lansarea acestora au făcut ca să se caute și să se experimenteze și alte tipuri de motoare-rachetă, așa-zișii propulsori de tip fizic

La cel de al 4-lea simpozion Goddard (1966), președintele Adunării, F. Konecci, făcea cunoscut că, în următoarele decenii actualele rachete cu propulsori chimici vor fi înlocuite de nave cosmice deservite de motoare racheto-nucleare, de motoare cu plasmă sau de motoare ionice La rîndul său, Konstantin Feoktistov, primul om de știință cosmonaut, scria anul trecut în revista „Aviația i Kosmonautika" că la zborurile spre Venus și Marte apare total indicată folosirea motoarelor electrice cu reacție — cu ioni și cu plasmă

Cine sînt oare acești concurenți care amenință supremația motoarelor chimice, a superrachetelor actuale ?

Se știe că forța de propulsie a motoarelor-rachetă este dată de produsul matematic dintre masa fluidului folosit și viteza sa de ieșire din motor. Principiul utilizat pînă în prezent la dezvoltarea rachetelor a fost sporirea continuă a masei fluide ce se comprimă în procesul de ardere chimică. Necesitatea vitală de reducere la maxim a cantității de combustibil a impus ca problema să fie pusă și invers · cum este oare posibil să se mărească în mod esențial viteza de ejecție, pentru a se obține reduceri proporționale ale cantităților de combustibil ? În procesul chimic această viteză este limitată la 4—5 km/sec.

Descoperirea energiei atomice a permis să se constate că procesul de fisiune a uraniului poate elibera energii extrem de mari — de circa 1 milion de ori mai mult decît combustibilii chimici. Folosirea acestor resurse imense a fost frînată însă mereu prin dificultățile tehnice ridicate de utilizarea substanțelor radioactive și a temperaturilor înalte Totuși, construirea unui motor de rachetă deservit de combustibil atomic oferea de la început un principiu funcțional suficient de simplu : fluidul motor adus la o temperatură înaltă, respectiv comprimat intens, prin acțiunea unei pile atomice drept sursă termică, urma să fie evacuat exterior la viteze duble decît cele obținute prin procesul de ardere chimică. În S.U.A. studiul pentru motorul termo-atomic a început în 1955 ; dificultățile arătate au făcut însă ca prototipul să fie experimentat static abia anul acesta, la poligonul Jackass Flats (Nevada). Este totuși de menționat că acest motor, care emitea flăcări de peste 30 m lungime, oferind o putere ce permitea plasarea pe orbită a unei mase de 25 tone și respectiv producerea a 1 100 MW putere electrică, nu va putea fi folosit în atmosfera terestră, datorită nocivității sale. Motorul termo-atomic va deservi însă al doilea și al treilea etaj al viitoarelor rachete interplanetare prima treaptă trebuind să fie realizată cu motoare chimice clasice. Esențialul a fost totuși verificat în mod practic ; la motoarele nucleare NERVA, vitezele de ejectare obținute erau de 7—8 km/sec., ajungîndu-se chiar la 10 km/sec. în cazul hidrogenului adus la o temperatură de 2.600°.

Desigur că experimentarea acestui tip de motor indică parcurgerea celei mai grele părți din drumul spre racheta cu motor atomic Totuși pînă la zborul real al acestui tip de rachetă mai sînt de rezolvat încă multe probleme tehnice majore ; specialiștii apreciază că evoluția pe orbită a navelor cosmice deservite de motoare nucleare va fi posibilă abia spre sfîrșitul deceniului următor Reducerea substanțială a cantității combustibililor necesari a fi transportați, cît și mărirea puterii motoarelor de acționare, vor face însă ca racheta termo-atomică să devină în scurt timp mijlocul principal de transportare a unor echipaje umane numeroase și a unor instalații grele, necesare înființării stațiilor ce vor studia întregul sistem solar.

Marile dificultăți ridicate încă de la început de proiectarea și construirea motoarelor nucleare, inventivitatea spiritului creator uman, cît și o stranie tehnică de zbor necunoscută civilizației terestre, dar prezentată mereu în atmosfera noastră de către mult discutatele O.Z.N. („Viața studențească" nr. 33/2 X.1968 și nr. 2/21.V.1969) a determinat pe specialiștii din multe țări să studieze și alte tipuri de propulsoare fizice și anume motoarele cu reacție electromagnetică. Principiile teoretice care stau la baza studierii motoarelor cu plasmă, sau a motoarelor ionice, sînt de fapt cunoscute de mult timp ; adaptarea acestor principii la concepera de motoare, pentru o nouă tehnică de zbor constituie însă o importantă cucerire a tehnicii moderne.

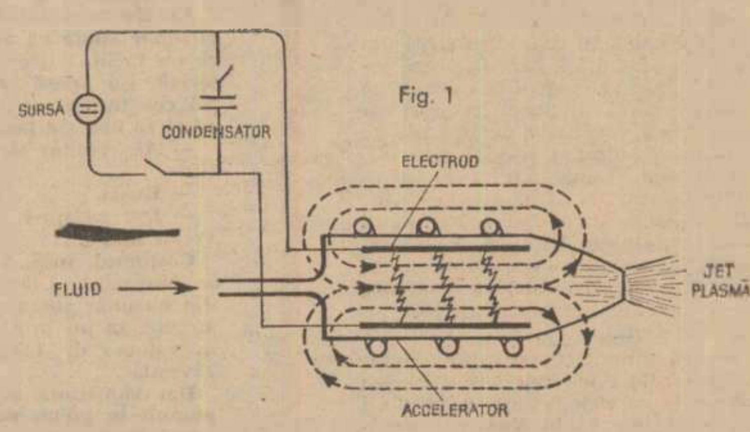


Fig. 1

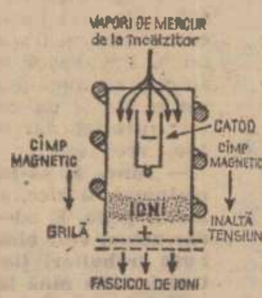


Fig. 2

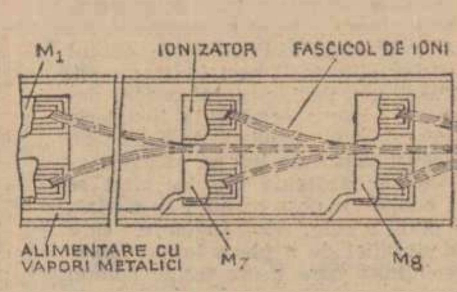


Fig. 3

MOTORUL CU PLASMĂ sau mai complet spus — cu impulsuri de plasmă, denumit în deceniul trecut motorul magnetic, utilizează binecunoscuta acțiune de forță dintre două cîmpuri electromagnetice. Dar dacă la motoarele electrice obișnuite eforturile se exercită între cîmpul magnetic produs de un bobinaj fix și cîmpul generat de curentul electric care circulă în bobinajul rotorului, la motorul cu plasmă situația e puțin diferită. În acest ultim caz, cîmpul magnetic al unui bobinaj fix exercită acțiuni de forță asupra unui curent electric produs într-o masă de plasmă ; efectul practic este ejectarea imediată a plasmei respective, cu o viteză foarte mare.

Un prototip al acestui gen de motor, brevetat în 1967 de firma „Explosives Corporation of America", s-a remarcat de la început prin caracteristici deosebit de bune în exploatare, construcția sa foarte simplă oferind o mare siguranță în utilizare Principial, într-o cameră denumită „canal de accelerare" (fig. 1) se introduce o cantitate redusă de agent activ în stare gazoasă ; acesta este transformat în plasmă în urma producerii de descărcări electrice între electrozi prevăzuți în acest sens.

Pentru evitarea topirii electrozilor la temperatura suficient de ridicată a plasmei, specialiștii companiei AVCO anunțau încă din 1959 că au rezolvat această problemă prin producerea de descărcări foarte scurte și foarte rapide : de 3.700 ori pe secundă ! Plasma astfel formată, fiind bună conducătoare de electricitate, va permite la rîndul ei descărcarea unui condensator în masa ei ; în acest mod în plasmă vor apărea curenți electrici foarte intenși, dar de scurtă durată. Cîmpul magnetic generat de bobinajul exterior, avînd constructiv liniile de forță perpendiculare pe curenții respectivi, va produce o puternică accelerare a plasmei de-a lungul electrozilor, ejectînd-o în exterior cu o viteză foarte mare. La experimentările efectuate în deceniul trecut se obținuseră pe această cale viteze de evacuare a masei gazoase variind între 50—200 km pe secundă. Valorile sînt într-adevăr extrem de ridicate, dacă ne gîndim că desprinderea de atracția pămîntească se produce la cea de a doua viteză cosmică, respectiv la 11,2 km pe secundă.

Din modul de funcționare arătat rezultă că drept combustibil poate fi utilizată o mare diversitate de fluide, ceea ce amplifică în mod esențial avantajele acestui tip de motor. Experimentările și calculele făcute de specialiștii de la AVCO au arătat însă și un consum extrem de redus de agent activ pentru propulsia electrică, fapt esențial în dezvoltarea tehnicii rachetelor. Astfel, pentru ca o rachetă de 5 tone — avînd motoare cu plasmă din vapori de mercur — să atingă o viteză de 25 km pe secundă, vor fi necesare o cantitate de numai 44 kg mercur și o putere de circa 200 kW aplicată timp de 3 zile.

Desigur că problema producerii de energie electrică pe bordul unei cosmonave este suficient de complicată. Dar dacă acum 10 ani aceasta reprezenta o dificultate esențială în rezolvarea rachetei electromagnetice cu plasmă, astăzi tehnica oferă perspectiva unor soluții direct accesibile.

Un alt tip de motor pentru rachete, amintit mai sus, este MOTORUL IONIC. Principiul de bază aplicat la realizarea acestuia este binecunoscutul fenomen al atragerii reciproce între particulele încărcate cu sarcini electrice de semn contrar. Și în acest caz va exista o „cameră de accelerare", în care se introduce sau se produce în prealabil plasmă. Apar însă două variante constructive.

Astfel, într-o primă variantă, electronii liberi în plasmă sînt puternic accelerați de electrozi sau grile supuse la potențiale pozitive înalte (fig. 2), cît și de cîmpul magnetic produs de un bobinaj exterior. La un model realizat în S.U.A., ionizarea vaporilor de mercur este realizată prin trecerea acestora pe lîngă un catod puternic încălzit. Accelerarea electronilor are ca efect ejectarea întregii mase a agentului activ, cu mare viteză. La modelul experimentat în 1965 de ONERA (Oficiul Național de Studii și Cercetări Atomice) — Franța, se obținuse o viteză de evacuare de 50 km/sec.

O a doua variantă constructivă se bazează pe accelerarea ionilor pozitivi ai plasmei, cu ajutorul unor electrozi supuși la potențiale electrice negative. Un astfel de prototip, mai perfecționat, a fost experimentat anul trecut de firma americană „Hughes Aircraft Co". Îmbunătățirea constă în special în mărirea puterii motorului printr-un montaj în tandem al mai multor motoare mici.

La acest model, agentul activ este constituit din vapori de cesiu, care sînt trecuți în prealabil printr-un ionizator în formă de inel (fig. 3.) ; inelul are rolul de a transforma atomii de cesiu în ioni pozitivi, separîndu-li-se electronii. Accelerarea puternică a ionilor este realizată apoi la trecerea masei de vapori printr-un inel metalic supus la un potențial negativ ridicat. Pentru mărirea randamentului acestui ansamblu, jetul propulsiv ejectat de fiecare motor în parte este dirijat să treacă prin inelul accelerator al motorului următor, astfel că forțele de propulsie ale fiecărui motor se însumează.

Vitezele de ejecție de circa 50 km/sec., de 10 ori mai mari decît cele ale motoarelor cu combustie chimică, oferă posibilitatea unor reduceri esențiale ale timpului de zbor. O rachetă dotată cu o astfel de propulsie și-ar ajunge ținta de 15 ori mai repede decît o rachetă actuală, întrucît ar beneficia în plus și de prelungirea esențială a timpului de funcționare a motoarelor.

Toate aceste tipuri de motoare prezintă însă un inconvenient important : ele nu pot funcționa decît în condițiile vidului cosmic. Rezultă deci că pentru plasarea pe orbită a unor nave vor rămîne necesare în continuare, ca prime trepte, actualele motoare chimice de impuls, urmînd ca treapta următoare a rachetelor să fie constituită din propulsoare electromagnetice ; acestea din urmă, acționînd timp mai îndelungat, vor completa accelerarea inițială cu o creștere apreciabilă a vitezei navei aflate pe orbită.

În prezent, cînd sursele electrice de putere mai mare nu au ajuns încă la o soluție constructivă ușor adaptabilă la bordul cosmonavelor, utilizarea reacției electrice la rachete este desigur frînată ; de aceea, deocamdată, se preconizează utilizarea ei numai la acțiuni de ghidare a sateliților sau a stațiilor cosmice trimise în spațiu un timp mai îndelungat. Un exemplu în acest sens îl constituie sateliții sovietici din seria YANTAR, care au fost prevăzuți experimental cu astfel de motoare de mică putere. În momentul în care se vor perfecționa însă generatoarele electrice bazate pe transformarea energiei atomice în energie electrică, respectiv reactoarele atomice de tipul cu neutroni rapizi, aceste motoare își vor impune marea lor eficiență. Se pare că acest fapt nu este prea îndepărtat, întrucît punerea la punct a generatoarelor electrice cu plasmă — de tipul magneto-hidrodinamic — deservite de un reactor atomic, a devenit o problemă actuală. Dar mai mult, recentele experimente ale fizicianului Alfred Jester (din Heidelberg, R.F.G.) au demonstrat însăși posibilitatea industrială a transformării directe a energiei atomice în energie electrică, prin încălzirea puternică a unor electrozi metalici, soluție ideală pentru echiparea cosmonavelor.

Desigur că punerea la punct a tuturor acestor perfecționări tehnice complexe va impune un anumit timp de studiere și experimentare, totuși impetuoasa dezvoltare a construcției de rachete ne demonstrează că pașii următori în știința cuceririi Cosmosului vor fi din ce în ce mai rapizi. În această cursă a ingeniozității creatoare va cîștiga în final acel model de motor care va duce la cel mai scăzut consum de combustibil și respectiv la reducerea maximă a greutății rachetelor.

O revoluție care să schimbe însă structural tehnica de construire a rachetelor se va putea produce numai atunci cînd atracția gravitațională terestră va putea să fie învinsă prin alte mijloace decît cele cunoscute de știință în prezent. Cercetările întreprinse în ultimele decenii pentru stăpînirea energiei necunoscute a gravitației se pare că vor deschide noi orizonturi în tehnica destinată cuceririi Cosmosului Alături de aceste cercetări, sînt de amintit și ipotezele lansate de o serie de oameni de știință, privind misterioasele O.Z.N., care s-ar comporta ca n[illegible] degravitate, deservite de m[illegible] electromagnetice cu plasmă. Desigur că, pentru tehnica terestră, această soluție este o anticipație ; trăim însă într-o epocă în care ceea ce astăzi ni se pare fantastic, mîine s-ar putea să fie o realitate științifică.

Ing. Florin GHEORGHIȚĂ



Dimensiunea estetică a umanului

Activitatea omului este, prin însăși esența ei, creatoare. Fiecare domeniu de manifestare a însușirilor și calităților omului — a tuturor acelor **forțe esențiale,** cum le denumea Marx — devine un orizont încărcat de valențele specificului omenesc și, realizat de om spre a-l defini pe om, se înscrie pe firul istoriei ca o autentică direcție de sens. Iar cultura, atît cea materială cît și cea spirituală, constituie, de fapt, comunicarea tuturor direcțiilor de sens, ansamblu integral de valori zidind spirala dialectică a umanizării lumii de către om. Categoric, întreaga muncă a omului este creație. Căci, practic vorbind, esența muncii este însăși calitatea acesteia de a fi creatoare. Creatoare de valori. Atît în sfera producției materiale cît și în sfera manifestării spirituale, omul creează. Însă fiecare domeniu al creației — atît sub aspect gnoseologic, întrucît omul atinge adevărul, cît și sub aspect axiologic, întrucît omul naște astfel valori — își are specificul său. Deosebirile între **a crea** după legile producției, ale tehnicii, ale științei, ale filozofiei sau ale artei, deosebiri care definesc acest specific, nu sînt nici de nuanță, nici de grad, ci, propriu-zis, ele țin de esență. Cu alte cuvinte, specificul lui **a crea** în fiecare din aceste domenii își are propria sa ființă, el, fără îndoială, ființează ca miez de lăuntrică respirație a esenței. Problema lui **a crea** după legile frumosului se dezvăluie sub un dublu aspect: acela **al adevărului artei ca formă de cunoaștere și acela al valorii artistice însăși.** Două laturi inseparabile, de fapt, ale unității.

Față de cunoașterea științifică și cea filozofică, cunoașterea artistică se delimitează în primul rînd sub aspect **formal.** Dacă în filozofie și în știință conținutul se menține în forme teoretice, în artă el se exprimă numai prin forme ateoretice. În știință și filozofie conținutul se organizează în noțiuni, judecăți, raționamente etc., în artă se organizează însă numai în imagini concret-senzoriale. În al doilea rînd, delimitarea acestora se definește și sub aspectul însuși al conținutului. Astfel, în știință conținutul este **raportare propriu-zisă** a subiectului la obiect. Rolul activ al subiectului este prezent, desigur, el există incontestabil, dar adevărul se prezintă ca **ceea ce este.** Dubla determinare a adevărului, pe de o parte ca **autoacord,** ca acord al gîndirii (care exprimă realitatea) în conținutul gîndirii, deci sub unghi de vedere **logic,** și pe de o altă parte ca **heteroacord,** ca acord, de data aceasta, al conținutului integral al gîndirii în realitatea ca atare, deci sub unghiul de vedere al **practicii** ca unic criteriu al adevărului, relevă faptul că adevărul, deși depinzînd de subiect, constituie totuși o **abstragere** de către acesta din realitate exact a ceea ce realitatea **este.** În artă însă, adevărul nu se referă **doar** la ceea ce realitatea **este,** ci, plecînd inerent tocmai din acest **este,** se prelungește, firesc și necesar — evident, nu teoretic, ci ateoretic sub aspectul formei, cum deja am precizat — în ceea ce **trebuie să fie.** Nu este vorba în acest domeniu de cunoaștere, așadar, numai de o **raportare propriu-zisă** a obiectului la subiect, ci se constată o **autoraportare** a subiectului la sine. Adică, subiectul, ca și în celălalt caz, este **raportare** la obiect, dar acest act nu se face în sensul de a rămîne la **ceea ce este** acel obiect, ci de a reveni, tocmai prin obiectul la care s-a raportat, din nou la el însuși ca subiect, de a ajunge astfel la ceea ce **trebuie să fie** acel obiect. Această **autoraportare** care există ca proces specific artei este, am putea spune folosind comparația, asemenea unei **refracții.** Obiectul, la care la un prim nivel s-a raportat subiectul, la nivelul următor se raportează el la subiect; este deci, cu alte cuvinte, un fel de **refracție** a obiectivului la subiectiv. Deosebirea, atît sub aspectul formei cît și al conținutului, dintre artă și celelalte modalități de cunoaștere probează faptul că omul, creînd după legile frumosului, își evidențiază o **dimensiune aparte** a personalității sale. Această dimensiune este, cred, acea capacitate fundamentală a ființei umane despre care specifica Marx în **Manuscrise,** capacitate prin care omul știe să producă pe măsura oricărei species, știind să dea întotdeauna obiectului **măsura ce-i este inerentă.** În obiect, arată Marx, rămîne deci **măsura inerentă a omului.** Este vorba de dimensiunea acelei capacități prin care omul nu numai că poate descoperi adevărul despre lucruri și lua astfel acele lucruri în stăpînire, dar prin care el poate totodată să dea și dă acelor lucruri măsura **ce-i este inerentă.** Această idee a lui Marx, faptul că omul este singura ființă capabilă să creeze după legile frumosului revine mereu, ca un adevărat leit-motiv, cu prilejul tuturor referirilor operei sale la domeniul creației artistice. O lucrare propriu-zisă care să trateze la modul exhaustiv problema specificului creației în lumea frumosului, despre felul special al ființării adevărului în sfera esteticului, Marx nu a avut timpul necesar s-o scrie. Dar preocupările lui Marx au atins într-o măsură destul de largă, în contextul general și unitar al filozofiei sale, și problema deosebit de complexă și de fragilă a particularităților proprii adevărului artei. Analizînd omul prin prisma integralității sale valorice, clarificînd conținutul real al conceptului de esență umană, atunci cînd vorbește despre om sub aspectul suprem valoric al calității sale de gen ca activitate creatoare, cînd îl prezintă ca ființă generică, Marx face o serie întreagă de referiri care constituie desigur puncte de plecare fundamentale în cadrul oricărei apropieri de domeniul specificității esteticului. În contextul filozofic al **Manuscriselor** și, de asemenea, în cel al lucrării **Despre artă și literatură** există numeroase pasaje care analizează atît esteticul ca esență, cît și resorturile sale lăuntrice. Tezele și indicațiile lui Marx nu au doar importanță din punct de vedere metodologic, căci ele devansează categoric tot ceea ce ține de metodă, ci constituie linii directoare generînd substanța însăși a rezolvării pe care o presupune problema esteticului în general și a celui artistic în special. Ca metodologie, tezele și indicațiile sale relevă faptul că fenomenul estetic trebuie vizat în strînsă interdependență cu toate celelalte domenii de manifestare a ființei umane, deci ca **parte într-un întreg,** ca proces caracterizat de istoricitate și socialitate. Abordarea creației estetice necesită deci neapărat criteriul istoricității, al devenirii omului în cursul practicii sale, iar această practică este prin însăși devenirea ei socială în conținut, astfel că, deopotrivă, este necesar și criteriul socialității. Preocupat de domeniul esteticului, operînd desigur prin prisma acestor două criterii, Marx arată că trebuie să se plece la o asemenea cercetare de la activitatea practic umană, de la ființarea, în cadrul acesteia, a relației subiect-obiect. A distinge specificul esteticului — cele două aspecte ca laturi în unitate, pe care le-am precizat la începutul acestor rînduri: cel gnoseologic și cel axiologic — cred că înseamnă, urmînd indicațiile lui Marx, a găsi în primul rînd care este specificul **raportului estetic** subiect-obiect. Așadar, prima constatare ce se impunea făcută este, cred, aceea că există un **raport estetic** subiect-obiect și că, de fapt, de la acesta și numai de la acesta trebuie început orice gînd asupra creației în sfera esteticului. Acest raport estetic își are geneza, desigur, în activitatea însăși a **ființei omenești care vrea să cunoască lumea pentru a se cunoaște pe sine și se cunoaște pe sine pentru a se valorifica.** Dar el își are propria sa ființare. După cum se știe, general vorbind (deci nu doar pentru domeniul creației estetice, ci pentru toate domeniile de manifestare a activității creatoare a omului), relația subiect-obiect este biunivocă: linia care duce de la subiectiv la obiectiv este inseparabilă de linia care duce de la obiectiv la subiectiv. Am specificat **general vorbind,** deoarece în cazul **particular** al ariei creației estetice relația de față, aceeași ca gen proxim, capătă noi particularități, ca diferență specifică. În cadrul acestui raport, pentru cazul științei, de pildă, lumea există ca atare, ea este și se definește ca lume **a realității în sensul strict al cuvîntului,** dar pentru cazul esteticului artistic, acea lume care există ca atare, care **este,** mai mult decît atît, ea **trebuie să fie,** și se definește acum ca lume care nu se află niciodată alta decît numai și numai ca **lumea omului.** Căci creațiile artistice, indiferent dacă **adevărul** exprimat este vreun crîmpei concret al naturii sau al vieții sociale, acest adevăr, ca **univers exterior,** este întotdeauna **raportat** la **universul interior** al omului. Ceea ce înseamnă, de fapt, că arta este prin esența **ei antropocentrică,** fiindcă, așa cum arătam, lumea ei este absolut întotdeauna **lumea omului.** De aici, evident, decurg și implicațiile celei de a doua laturi specificate aici, respectiv latura axiologică. **Adevărul artei** este acela al **valorii artistice.** În afara **valorii artistice** nu se poate vorbi de **adevăr al artei,** ci doar de adevăr care rămîne al realității integrate la nivel **gnoseologic.** Adevărul artei presupune în chip necesar și nivelul **axiologic** de asemenea specific esteticului. Presupune deci actul de **valoare.** Act în dublu sens: al **operei ca valoare artistic**ă și al omului ca **valoare esențial umană** decurgînd din însăși **valoarea artistică a operei** create. Intervine, și la acest nivel, cel al axiologicului, același raport estetic subiect-obiect. În ce sens? Marx arăta că omul, creînd după legile frumosului, dă întotdeauna oricărui lucru **măsura care-i este inerentă. Măsura internă a omului** este deci prezentă, în sfera esteticului, în lucru în așa fel încît **măsura internă a lucrului** este tocmai însăși **măsura internă a omului.** În felul acesta realizarea măsurii interne a lucrului este **etalon** al gradului de realizare a valorii artistice. Altfel spus, în actul creării operei de artă **realizarea** măsurii interne a lucrului este în deplină comuniune cu **creația însăși** pe măsura internă a omului. Și astfel **raportul estetic** de la **nivel axiologic** pune în lumină faptul că **unitatea măsurii interne a lucrului** și a **măsurii** interne a **subiectivității omenești creatoare** își află expresia în **unitatea valorii** ca obiectualizare în operă. Opera de artă este astfel **valoarea** în care se realizează deplin comuniunea dintre obiect și subiect, încît opera apare ca o autentică valoare **în sine** și, de asemenea, ea este **valoarea** în care se realizează plenitudinea definirii esenței umane ca personalitate creatoare, încît opera apare totodată ca o autentică valoare **pentru noi.** Este realizarea a însăși unității operei, trecerea din **în sine** în **pentru noi.** Opera de artă, așadar, își are măsura sa internă, dar **etalonul** acestei măsuri, așa cum preciza Marx în **Manuscrise,** nu poate fi decît nota esențială, de specie a omului, mai precis, **gradul socialmente și istoricește determinat de dezvoltare a forțelor esențiale ale omului.**

A crea după legile frumosului înseamnă nu doar o umanizare a lumii de către om, ci, mai presus de aceasta, o umanizare a omului însuși de către el. Creația după legile frumosului, cum remarcă Marx, este fond esențial omenesc care **desăvîrșește.** În **Capitalul,** volumul al III-lea, partea a II-a, cînd analiza esența comunismului, Marx arăta că adevăratul imperiu al libertății este acela în care dezvoltarea forței omenești va atinge acel grad atît de înalt al umanizării, încît va ajunge să fie considerată ca **scop în sine.** Toate facultățile spiritului, continuă Marx, fac posibil acest lucru. Iar între facultățile spiritului, această facultate a omului de **a crea după legile frumosului** își va avea desigur întotdeauna marca autentică a adevăratei sale dimensiuni.

Vasile CONSTANTINESCU

Moscova-Leningrad:

ITINERAR DE TOAMNĂ

În acel însorit început de toamnă străbăteam cu trenul, purtînd în noi curiozitatea avidă, neistovită, a turistului, prima oară în expediție, traseul de mii de kilometri al unei călătorii inedite ce avea să intersecteze Moscova, apoi Leningradul. ...O dată cu trecerea hotarului, la Ungheni, alăturam însemnului organizației turistice a tineretului român, „B.T.T.", fanionul dăruit cu un gest prietenesc de reprezentantul Sputnik-ului — biroul de turism al tineretului sovietic. Sub semnul acestei legături, al schimbului turistic, grupul nostru de patruzeci de tineri — studenți, profesori, ingineri, economiști, muncitori, tehnicieni — și-a început vizita la Moscova, debarcînd în gara Kiev, întîmpinat cu buchete de crizanteme de reprezentanți ai tineretului sovietic, muncitori la Uzina de construcții pentru aparataj chimic.

În mod firesc, cunoștința cu marele oraș-capitală a început prin turul orașului, a doua zi dimineața.

Moscova, centrul științific și cultural al țării... Academia de științe, zeci de institute de cercetări, 76 de institute în care învață 604 000 studenți, mai mult de patru mii de biblioteci, peste 60 de muzee... Acea Moscovă în care, simultan, pe 26 de scene, te așteaptă sute de oferte ale repertoriului de toamnă al teatrului moscovit, cu Cehov și Ostrovski jucați în tradiția MHAT-ului, cu operele lui Borodin, Mussorgski, Verdi, ajunse la sute de reprezentații. Zece săli de concerte, 110 cinematografe, cluburi...

Din vecinătatea Universității Lomonosov, lăcaș de primă mînă al învățămîntului sovietic, de o impresionantă grandoare arhitectonică, avem în față, pînă departe către orizont, panorama multicoloră și multiformă a Moscovei pe sute de kilometri pătrați, putînd chiar să identificăm turnul de televiziune și Monumentul eroilor cosmosului, din vecinătatea Expoziției unionale, situată la capătul de nord al orașului. Inregistram treptat verdele parcurilor de la Lujniki, șerpuirea molcomă a rîului Moscova, populat de ambarcațiuni ușoare, treceam cu ochii peste cupolele catedralelor seculare, oprindu-ne la concentrarea arhitectonică de vechi și modern din jurul Kremlinului, unde silueta zveltă a hotelului Rossia se învecinează cu renumita Vassili Blajenii.

Ghidul nostru, Eugen Șahin, student la secția de franceză a Universității, într-un gest larg, undeva, la marginea de sus a acestui tablou, către linia orizontului ne-a identificat Monumentul eroilor cosmosului și, întorcîndu-se cu privirea la Universitatea lîngă care ne aflam, ne-a spus: „Drumul spre cosmos trece mai întîi pe aici" El pleacă de pe rampa celor 38 de etaje ale cetății universitare.

Aveam să vedem a doua zi, de aproape, monumentul. Simbol al efortului creator al unui popor întreg, figurare poetică a tinderii spre înălțimi, a muncii și științei, concentrat în zvîcnirea spre eter a păsării rachetă, acest semn de întrebare al cunoașterii, monumentul este o solidă și elegantă structură arhitecturală, din marmură neagră, evocînd siguranța, stabilitatea, echilibrul și în același timp căutarea nesfîrșită a zborului. Jos, în basorelief, corpuri și chipuri umane, metamorfozîndu-se parcă în vîrste și profesii, exprimă participarea colectivă la acest efort creator, întrupat în silueta cosmonautului care pășește spre rampa de lansare întrupat în final în imaginea grăitoare a rachetei pornite la drum

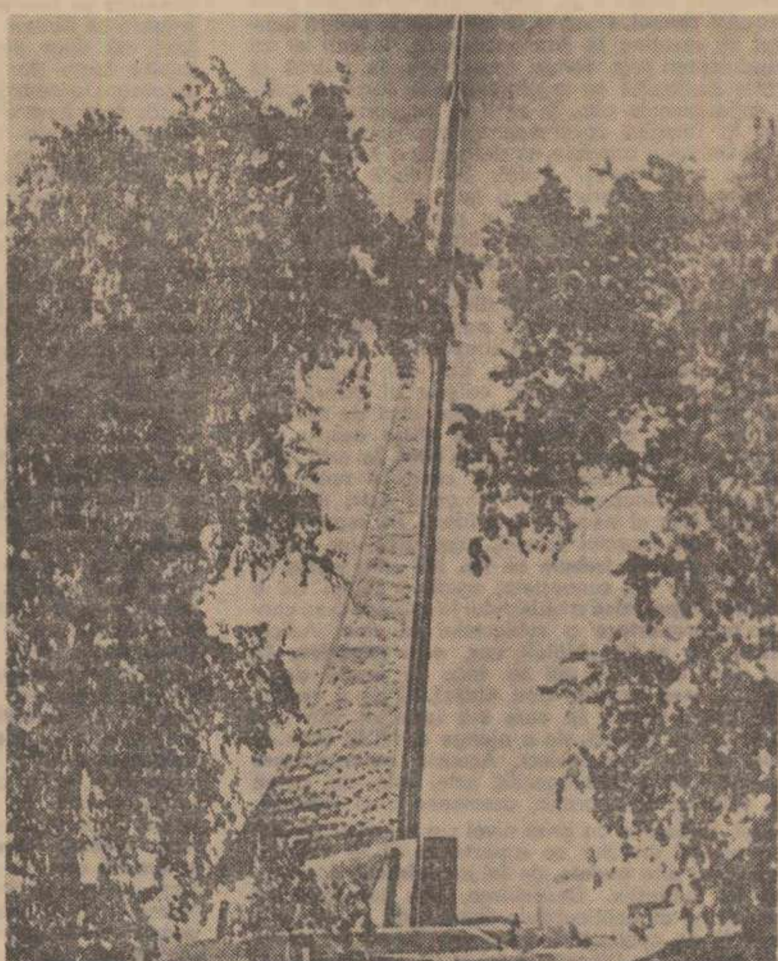
Într-unul din punctele cu cel mai mare aflux al Prospectului Păcii, monumentul, luminat noaptea, își trimite razele albe către infinitatea nesfîrșită care, parcă, îl continuă spre înălțime.

Am vizitat la Expoziția unională și pavilionul „Cosmos", cea mai mare atracție pentru un vizitator, care nu are răgazul necesar să parcurgă în întregime întreaga expoziție. E un adevărat cosmodrom, situat în parcul central al expoziției. Am găsit aici detaliile concrete ale efortului pe care monumentul îl simboliza cu atîta expresivitate. Am văzut în mărime naturală primii sateliți ai Pămîntului, rachetele Vostok 1 și 2, capsulele în care au călătorit Gagarin și Tereșkova, corabia spațială Voshod. În această atmosferă „cosmică" am ascultat interesante explicații despre programul actual al cercetărilor spațiale sovietice, Soiuz, pe care le-am rememorat pentru prieteni, astăzi, după recentul zbor în grup al navelor Soiuz 6, 7, 8. Am văzut costume de cosmonauți și obiecte care, acum, își recăpătaseră greutatea normală după ce un timp cochetaseră cu imponderabilitatea.

Cei mai frecvenți vizitatori ai pavilionului sînt, ca și noi, tinerii. Seara, am fost invitații tinerilor care ne întîmpinaseră la sosire, la clubul uzinei. A fost un fericit prilej de a ne cunoaște și am găsit împreună, în cele cîteva ceasuri ale seratei, limbajul comun al tinereții și veseliei, al dragostei de viață. Am discutat despre munca și preocupările noastre, ne-am întîlnit în căutările și aspirațiile fiecăruia de a se desăvîrși în profesiunea aleasă. Și, la sfîrșit, cîteva dansuri rusești, o horă și o „perințiță" au dat culoare unei seri greu de uitat.

„Expresul albastru" ne-a dus la Leningrad, în cîteva ore.

Din păcate, nopțile albe, marea tentație a turistului, se terminaseră odată cu luna iulie. Dar leningrădenii au făcut totul să ne convingă că orașul lor nu este mai puțin frumos nici în lumina crepusculară a lui septembrie. Și, într-adevăr, drumurile diurne și nocturne către Petropavlovsk, în stațiile metroului orele de zăbavă în fața comorilor artei universale găzduite în galeriile Ermitajului, un excelent spectacol cu Traviata la Teatrul Mic de operă și balet, adică tot ce am putut vedea în cîteva zile, au egalat și depășit chiar acuitatea impresiei acelor nopți pe care nu reușisem să le trăim.



Nici unul dintre noi n-a rezistat invitației de a vedea, în miez de noapte, ridicarea podurilor pe Neva. Ritual străvechi și cotidian care suprapune pe imaginea modernă a marelui oraș cu artere aglomerate, cu jocurile de lumini ale reclamelor de pe marile bulevarde sau de pe dunga de smoală a rîului, amintirea vechii capitale a lui Petru, evocînd monumente de istorie revoluționară. De lîngă podul Kirov vedem piața unde cu jumătate de veac în urmă avusese loc asaltul Palatului de iarnă, iar în imediata vecinătate orologiul din turnul cetății Petropavlovsk, care atunci dăduse semnalul marilor încleștări, vestea acum, cotidian și calm, scurgerea orelor.

Prin Ladoga, douăzeci și cinci de minute cu „Racheta", ambarcațiunea vitezei, pe o mare liniștită, străbătînd succesive perdele de ceață am debarcat la scara gigantică a unui orășel minune, creație a epocii lui Petru I, destinat de suveran să facă să rivalizeze Petrogradul cu marile cetăți ale Italiei Renașterii — Petrodvoreț-ul. Fără îndoială, impresionant prin numeroasele sale pavilioane și săli transformate în muzee de artă, dar mai mult decît oricare din acestea, prin imensa acumulare de comori de artă care este însuși parcul, imensă deschidere de verde, în care zeci de fîntîni, fiecare cu personalitate, (fîntîna-stejar, fîntîna lui Hercule, fîntîna Junonei etc.) înconjurate de sculpturi izvorîte parcă din mîna lui Michelangelo, cheamă ochiul la reculegere și admirație

Drumul de întoarcere către Leningrad avea să fie parcurs cu trenul electric pe un traseu de 35 de kilometri în timpul căruia prin fereastra vagonului se perindau siluetele blocurilor suple, cu zeci de etaje, ale noilor cartiere de locuințe, care adaugă o notă aparte, de personalitate contemporană, marelui oraș.

După zece zile de febrile cunoașteri, în drum către țară, derulam în memorie sutele de secvențe ale acestei călătorii în care fuseserăm martorii a ceea ce efortul creator uman este în stare să ridice în fața timpului.

Ion TRONAC

COKTAYL

minicronica microevenimentelor

Mafia și calculatoarele electronice

De la o vreme încoace deținuții din unele închisori americane vorbesc numai despre calculatoare electronice și programarea automată, datorită cărora vor avea o nouă meserie, aceea de programator.

In multe țări, ca Italia, Franța, Anglia, R.F.G. și în special în S.U.A., lipsa de programatori se face din ce în ce mai simțită. In S.U.A., se apreciază că în anul 1970 procesul de prelucrare a informației va necesita încă circa 50 000 programatori.

In fața acestei perspective de viitor, I.B.M. a ales de la închisoarea Sing-Sing, după teste de aptitudine, un număr de 14 oameni, care, după absolvirea unui curs de șapte luni de zile, au primit, în luna iunie, diplomele de programatori.

Această inițiativă s-a extins și în celelalte închisori americane, întrucît nu este vorba de o acțiune trecătoare. In închisori, deținutul-programator va cîștiga un salariu legal de 1 dolar pe zi, iar la terminarea pedepsei va avea asigurat plasamentul. Prima promoție de programatori „liberali" va fi disponibilă în circa 15 luni de zile și foarte probabil că va avea succes. În perioada de „școlarizare" deținuții nu au la îndemînă calculatoarele electronice cele mai perfecționate, în schimb s-au dovedit a fi elevi foarte conștiincioși. Unul dintre ei a preferat să rămînă în închisoare pentru a-și termina cursurile de programator.

In fața acestei inițiative, se ivește totuși un mic obstacol, constatat foarte recent și anume: calculatorul electronic permite programatorului necinstit, dar ingenios, să comită fraude importante și foarte greu de descoperit. După părerea specialiștilor în programare, un programator necinstit poate jefui o întreprindere în trei luni de zile fără ca să apară ceva suspect în bilanțul furnizat de către calculatorul electronic. Există deja un exemplu celebru: șeful contabilității societății newyorkeze „Wolston and Co", devenit vicepreședinte al firmei, a vărsat regulat, timp de opt ani de zile, sume de bani în contul său bancar. In contabilitate, aceste operațiuni apăreau drept cumpărări de acțiuni pentru posesorul contului. Numai o întîmplare a făcut ca fraudele să fie descoperite.

Societățile americane caută metode de prevenire a acestor „mici necazuri" și una din soluțiile preconizate ar fi aceea de a nu lăsa programatorilor grija de a „hrăni" ei înșiși calculatorul electronic cu programele lor.

Un expert newyorkez observa cu malițiie într-un articol: „...pariez pe salariul meu pe o lună că în cîțiva ani Mafia va lucra cu calculatoare electronice".

Rămîne de văzut dacă în viitor închisorile americane nu vor fi pline de deținuți de un nou gen, acei pe care „Wall Street Journal" îi numește „Noi gentlemeni — spărgători complici ai calculatoarelor electronice"

Alexandru NISTOR

„BANDIDOS" de colo colo...

Presa americană, în special aceea care descrie după natură diversele mari scandaluri, pare a fi liniștită. Și de ce n-ar fi? Pe lîngă vajnicele masacre cu mitraliera sau șișul, efectuate delicat ziua în amiaza mare sau noaptea, mai fără scrupule, apariția haitei „Bandidos" este o joacă de copii. E drept, o joacă destul de zgomotoasă și cu unele repercusiuni: geamuri sparte, alimente subțiri extrase din magazine mari sau mai modeste, bărîni cuminți speriați pe stradă, tinere domnișoare înconjurate în vîrtejuri hingherești etc. In comparație cu „Ingerii infernului" din California, gașca de încălecători de eșapamente, operînd cu mîna armată, „Bandidos", noua grupă de motocicliști demențiali care au început să încremenească Texasul, stat bine cunoscut pentru pajiștile și blîndele sale oițe, merită să fie iubiți sau în cel mai rău caz acceptați. Acceptați cu motocicletele lor uriașe, baroc ornamentate și poluînd atmosfera cu benzinuri de război, cu uniformele lor abracadabrante din piele, cu amuletele lor hîd metalice și tatuajele tăiate în piepturi vînjoase de molcomi masculi. In fond ce contează pe lîngă salba de hold-upuri bancare sau civile puse la punct de gangsterii tocmai trecuți de vîrsta spiel-hosen-ului, apariția unui regiment de descreierați călare pe motociclete și care sperie orașele americane? „Bandidos" sînt trecuți de 17 ani. Adică oameni cu răspundere și pe la casele lor. Chiar dacă și le caută, apucați, de colo-colo...

Radu BUDEANU

Mişcarea studenţească din Africa de sud

O forţă politică tot mai puternică

Motto
„Să fim liberi, cel puţin"
(dintr-un Negro Spiritual)

Principalul teren de acţiune al mişcării studenţeşti sud-africane este întîi cel politic şi apoi cel profesional. Particularitate explicată limpede în multe declaraţii: „Atmosfera politică actuală din Africa de Sud obligă pe studenţi să stea sub spectrul politicului şi o înţelegere clară a societăţii în care acţionează devine esenţială". Apartenenţa rasială a celor 74 330 studenţi (65 745 albi, 1 530 africani, 3 219 asiatici, 3 836 indieni şi alte rase) arată că numai 11,5% nu sînt albi şi, mai mult, doar 3% sînt africani. Cifre care infirmă fără dubiu declaraţiile oficiale despre „facilităţile acordate negrilor" prin constituirea noilor colegii pentru „nonalbi" de la Zululand, Western Cape şi University of the North. Atunci cînd, la o populaţie de 12 750 000 africani-bantu, numai 17,49% sînt şcolarizaţi, la toate nivelurile educaţiei... Şi ei reprezintă în cele 18 milioane de locuitori ai ţării majoritatea covîrşitoare!

Mişcarea studenţească sud-africană porneşte de la interpretarea politicii guvernamentale în problema învăţămîntului ca o politică destinată să asigure un **minimum** de educaţie populaţiei de culoare, creînd şi furnizînd condiţii **optime** pentru albi, ceea ce are drept consecinţă generală o flagrantă disproporţie în nivelul de pregătire obţinut de cele două grupe.

Înainte de instaurarea guvernămîntului de apartheid, în 1948, în Africa de Sud, deşi era practicat în instituţii separate, învăţămîntul pentru diferite rase — africană, indiană, europeană — intra în competenţa organelor provinciale şi, în ciuda diferenţelor de posibilităţi existente încă de atunci, era uniform ca principiu, prevăzînd aceleaşi examene şi aceeaşi calificare. După formarea unei instituţii rasiale — Departamentul pentru afacerile bantu (B.A.D.) — în 1953 a apărut o lege aparte reglementînd educaţia populaţiei africane. Principiile legii erau clar exprimate în discursurile fostului premier Verwoerd, pe atunci şef al B.A.D.: „Nu există loc în societate pentru african în afară de formele de muncă manuală — africanul va învăţa de mic că egalitatea cu albii nu intră în drepturile sale — şi nu e de dorit ca acei ce opinează pentru egalitate să fie cadre didactice". Legi asemănătoare, bazate pe discriminare, sînt promulgate apoi pentru alte rase de culoare (1963) şi pentru indieni (1965).

Mişcarea studenţească s-a constituit în Africa de Sud abia în ultimii ani sau, mai bine zis, atunci a început să acţioneze ca o forţă politică de opoziţie faţă de discriminarea practicată în învăţămînt, faţă de apartheid în general. Multă vreme a fost dificil ca formele de organizare a studenţilor să prindă teren şi datorită faptului că în permanenţă cadrele tinere care-şi manifestau opiniile democratice erau persecutate, constrînse la exil. Se instituise o atmosferă politică determinînd un periculos exod de personal intelectual, provenit nu numai din rîndul universitarilor democraţi, dar mai ales din cel al liderilor studenţi. „Critique", ziarul Facultăţii de filozofie de la Wits University, semnala că 40 la sută din absolvenţii principalelor universităţi ale ţării care au ocupat diverse funcţii în asociaţiile studenţeşti, deci dintre „cei mai capabili studenţi", sînt siliţi să emigreze. Pe de altă parte, tot timpul travaliul de organizare a mişcării a fost controlat şi îngreunat prin diverse mijloace de intimidare. Astfel, aşa cum dezvăluia „Nux", revista studenţilor de la Natal University, pe lîngă faptul că îşi strecoară informatori în fiecare facultate, obţinînd şi „colecţionînd" stenogramele tuturor mitingurilor şi şedinţelor asociaţiilor studenţeşti, poliţia procedează frecvent la numeroase interogatorii de „descurajare".

Evident, asemenea practici n-au putut stăvili nici existenţa — obiectivă — a mişcării studenţeşti revendicative, nici expansiunea ei, nici — ceea ce este mai important — fenomenul din ce în ce mai marcat al solidarităţii studenţilor albi cu colegii lor de culoare. Dar, în condiţiile unui învăţămînt polarizat, ale separării studenţilor pe categorii rasiale, izolate în institute de nivel diferit, izolate şi în spaţiu, încercările de unificare a opiniei studenţeşti democratice au întîmpinat greutăţi serioase. Vom da un exemplu realmente neobişnuit. La University College of the North, colegiul de culoare, rectorul şi comisarul local pentru „afaceri bantu" au interzis pur şi simplu ca asociaţia locală să se afilieze la NUSAS (Uniunea naţională a studenţilor sud-africani), aşa cum studenţii africani hotărîseră. 500 din cei 630 de studenţi înmatriculaţi aici organizează un miting, susţinîndu-şi drepturile şi chemînd în district pe Duncan Innes, preşedintele NUSAS, şi o comisie de profesori. Innes soseşte, este întîmpinat de un... ofiţer de poliţie, transportat la reşedinţa rectorului, unde i se comunică: „studenţii noştri nu mai vor să facă parte din NUSAS", după care este condus la graniţa districtului şi expulzat.

Desigur, dincolo de asemenea tertipuri cu iz feudal, **ecoul solidarităţii** studenţilor albi cu colegii lor africani nu a putut fi înăbuşit. El a răsunat puternic în decursul manifestaţiilor, grevelor, sit-in-urilor, care în ultimii doi ani au fost frecvent organizate în institutele ţării. De altfel, **este un element specific şi o armă de luptă** pentru unele mişcări studenţeşti (Spania, Coreea de sud, Portugalia) **acţiunea în tant**, declanşarea, după un incident local, după o grevă la o facultate a unui val de **acţiuni de sprijin, de solidaritate** în alte facultăţi şi centre universitare. În Africa de Sud, asemenea acţiuni sînt frecvente şi n-o să amintesc decît incidentul izbucnit la Capetown, cînd lectorul de culoare Archie Mafeje, doctor în antropologie socială la Cambridge, a fost demis de autorităţi, ceea ce a provocat o grevă a studenţilor, la care s-au adăugat 200 de lectori şi 12 profesori. Imediat la această acţiune s-au solidarizat studenţii din Grahamstown, Johannesburg. Sau cînd, datorită tratamentului discriminatoriu, 350 din cei 455 studenţi africani ai colegiului Fort Hare (East Capeland) au fost siliţi să părăsească institutul, fiind urmăriţi de poliţie cu cîini şi grenade de gaze, iar colegii lor albi de la Rhodes University au fost împiedicaţi să-i ajute cu bani şi alimente.

În momentul de faţă în Africa de Sud s-au declanşat noi acţiuni revendicative. La ordinea zilei este sprijinirea revendicărilor medicilor şi studenţilor medicinişti de culoare în urma reducerii salarizării în acest domeniu. Orice măsură care afectează societatea afectează şi studenţii, ca viitoare elemente ale producţiei — au declarat studenţii Facultăţii de medicină din Natal, care au protestat împotriva noilor măsuri. „Noi am arătat, ca şi profesorul Barnard, că este nedrept să salarizezi un om după tarife ţinînd de culoarea pielii sale" spune Innes, preşedintele NUSAS, organizaţie care susţine această campanie.

Sub asemenea auspicii a început noul an universitar în Africa de Sud.

Eugen PATRICHE

RADAR

Reflecţii despre marijuana

Recent, la Mexico City, a avut loc Adunarea generală a Interpol-ului. La ordinea zilei — traficul de stupefiante. Cifrele acestui trafic ating în 1969 sute de mii de kilograme de drog. Droguri pe care tinerii americani le alintă cu nume ca miss Emma (morfina), Mary Jane (marijuana), praf de stele (cocaina), marele D (LSD)... În S.U.A. şi Canada, capete de afiş în domeniul consumului de drog sînt colegiile universitare, cercurile artistice, „rezervaţiile" hippie. În această toamnă, un semnal de alarmă a fost tras şi în Europa. În Franţa — deşi Oficiul francez al stupefiantelor dezminte acuzaţiile secretarului adjunct la justiţie al S.U.A., Kleindienst, după care Franţa a devenit placa turnantă a traficului de heroină — au izbucnit arestări masive. Printre arestaţi, tineri între 19 şi 26 de ani, elevi şi mai ales studenţi. Daniel Marchand, Claude şi Dominique Lagarosse, studenţi la Nimes, sînt „eroii" ultimului proces de acest gen.

Avem de a face cu o suită de abdicări, a părinţilor şi a profesorilor, în primul rînd din faţa educării morale, sub pretextul respectării „libertăţii" adolescentului. În loc să fie ghidat, educat, tînărul a fost abandonat sieşi. Este pedepsit, dar nu este informat. O publicitate explozivă îl obişnuieşte să trăiască în şi pentru imediat, îi **distruge** ideea de viitor, ideea de consecinţă.

Am văzut într-un bar studenţesc din Franţa următorul afiş: „Alcoolul ucide încet. Ei bine, noi nu sîntem grăbiţi". Asta e valabil şi pentru drog. Căci, tot mai mult, el devine ideologie. El devine principiu şi mijloc de evaziune. Evaziune din mediul înconjurător, întîi, evaziune din sine, **apoi. Drogul le-ar oferi iluzia de a rămîne** aşa cum sînt, **de a nu capitula, de a nu se adapta unei societăţi pe care o simt (da, o simt, la nivel empiric mai mult decît raţional) injustă. Marijuana, haşişul, LSD-ul ar fi un mod de protest. Paradoxal protest! Consumul are loc deseori în grupuri, în comunităţi care — vezi, doamne — ar oferi, prin practica comună, o** legătură **între oameni, o solidaritate. Paradoxală solidaritate! Huxley, în** Cea mai bună dintre lumi, **imaginase o societate în care guvernul stimulează uzul drogului deliberat pentru ca cetăţenii să nu fie scoşi dintr-o fericire letargică de către raţiune, de reflecţia asupra societăţii. Noi observăm un fenomen invers. Oamenii înşişi se izolează, căutînd o fericire letargică. Ei refuză negînd şi negîndu-se, dar atît. Un tineret frînat în aspiraţiile sale se opune integrării într-o societate care structural îl nemulţumeşte. Şi el abdică. Tocmai acest aspect, social, în afară de cel nociv, medical, îngrijorează multe organizaţii studenţeşti. Înşişi studenţii doresc să ia iniţiativa, pentru a-şi recupera colegii, pentru a împiedica formarea unei generaţii bolnave la propriu şi fără responsabilitate socială. Pentru a împiedica, întîi, transformarea consumului de drog într-un fenomen de masă.**

Remus CRISTIAN

MAPAMOND STUDENŢESC

ALMA MATER SILESIENSIS

Cronicarii bogatelor ţinuturi sileziene au notat **în toamna anului trecut un moment istoric de mare importanţă pentru dezvoltarea unei regiuni industriale a Poloniei: înfiinţarea Universităţii sileziene din Katowice. Cei care au studiat istoria zbuciumată a acestei regiuni înţelegeau că în acele clipe se înfăptuiau năzuinţe şi aspiraţii pentru care au luptat de mult timp harnicii silezieni.**

Merită să subliniem că Alma Mater Silesiensis a luat fiinţă prin unificarea Şcolii superioare pedagogice şi a Filialei Universităţii Jagiellone de la Katowice, instituţii universitare cu o activitate prodigioasă în perioada postbelică. Astfel, Şcoala superioară pedagogică (începuse să funcţioneze la Katowice din 1946) a pregătit peste 2 700 de profesori şi aproape 50 de doctori în ştiinţe. În cadrul Filialei Universităţii Jagiellone au absolvit 1 600 de studenţi la cursuri cu frecvenţă şi peste 1 400 la cursuri serale şi fără frecvenţă în domeniile matematicii, fizicii, chimiei, filologiei polone, istoriei, pedagogiei, educaţiei tehnice.

Activitatea ştiinţifică a cadrelor didactice de la Şcoala superioară pedagogică şi a Filialei Universităţii Jagiellone se solda, la deschiderea Universităţii, cu peste 700 de articole, manuale, monografii etc. totalizînd peste 500 coli editoriale.

În anul deschiderii, în cadrul Universităţii sileziene din Katowice au funcţionat cinci facultăţi: Matematică, Fizică şi chimie, Ştiinţe umane, Drept şi administraţie, plus Educaţie tehnică, frecventate de peste 5 000 de studenţi, din care jumătate la cursuri de zi, jumătate la cursuri serale şi fără frecvenţă.



Imagine de la deschiderea primei Universităţi sileziene

Aşa cum îmi mărturisea prof. dr. Tadeusz Kaszper, care a vizitat în această toamnă ţara noastră, Universitatea sileziană din Katowice a fost înfiinţată pentru a satisface nevoile crescînde de cadre într-una din cele mai industrializate regiuni ale Poloniei. De aceea, prin pregătirea unor specialişti cu o înaltă calificare, Universitatea va fi prezentă în dezvoltarea multilaterală a Sileziei. În cadrul Universităţii sileziene studenţii se pot pregăti şi specializa în domenii neîntîlnite în alte centre universitare poloneze, cum ar fi: Drept minier, Psihologia muncii, Fizică nucleară aplicată, Ecologie, etc. Multe din acestea sînt direct legate de nevoile directe ale marilor întreprinderi din regiune.

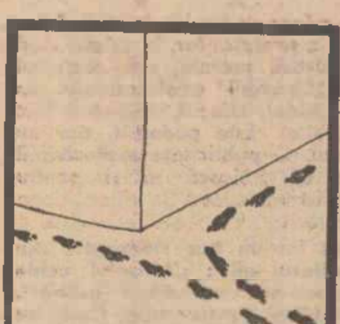
În acest an universitar numărul studenţilor a crescut cu peste 500; şi-au început activitatea Facultatea de istorie, care funcţiona pînă în prezent numai pentru cursurile fără frecvenţă, şi Facultatea de biologie. Au început, de asemenea, să funcţioneze cursurile postuniversitare de statistică şi de inspectori cultural-educativi. Se preconizează ca în următorii ani să se deschidă Facultatea de limbi romanice, rusă şi engleză.

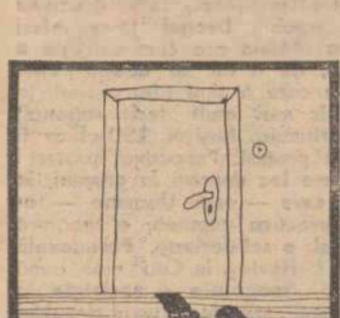
În anul 1975 Alma Mater Silesiensis va avea aproximativ 10 000 de studenţi, peste 400 de cadre didactice şi un număr impresionant de absolvenţi de la care, aşa cum afirma rectorul Universităţii, prof. dr. Kazimierz Popiolek, societatea aşteaptă să participe cu tot entuziasmul şi elanul tineresc la dezvoltarea industrială şi culturală a Sileziei, a Poloniei socialiste.

Nicolae ARMEŞ

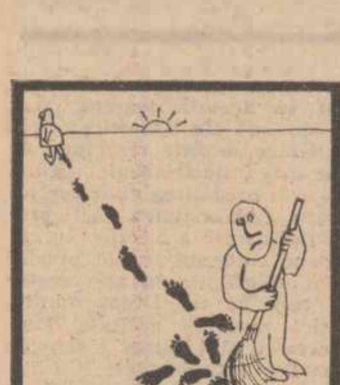
etc

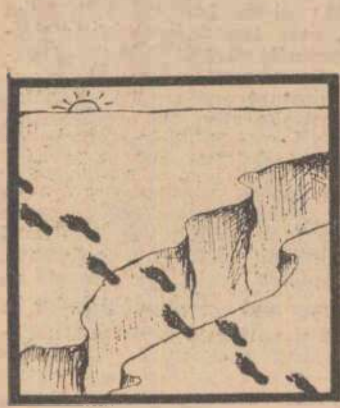
Cinci caricaturi de ION DOGAR-MARINESCU











Căsătorie finlandeză

Înainte de nuntă, bărbaţii finlandezi se dau întotdeauna pe mîna altei femei. Este vorba, fireşte, de vizita la coafor, ştiindu-se că în Finlanda, dintr-o sută de frizeri, o sută sînt femei... Urmează o masă în doi (de astă dată în compania viitoarei soţii) într-un mic restaurant cu tradiţie în acest sens. Apoi... perechea (se înţelege, după cununia oficială) se mută într-un alt local, eventual într-o familie, unde are loc banchetul. Vorba vine că e banchet, dat fiind că invitaţii sînt în număr foarte mic, recrutaţi numai dintre intimi. De la bun început, cadourile sînt în întregime ale tinerilor, chiar din clipa înmînării lor. Nun-



taşii, indiferent de număr, se simt obligaţi să ajute personal noua pereche. O curiozitate : după încheierea petrecerii, mireasa şi mirele obişnuiesc să plece acasă singuri, pe jos, în miez de noapte, indiferent de starea vremii, spre a-şi dovedi unul altuia că nimic nu le poate sta de-a curmezişul în drum. Ajunşi acasă, vor găsi... toate darurile de nuntă, transportate între timp de cineva, cu maşina. Deseori, perechea de tineri căsătoriţi face pe jos chiar 7—8 km. Dar se poate spune că nu e frumos ?

În numărul viitor, o căsătorie japoneză.

Afurisisme

Cultura e un guano fertil. Meritul constă în a creşte pe piatră seacă.

Azi-noapte am visat că m-am trezit. Cînd m-am trezit cu adevărat, mi-am dat seama că mă înşelam.

Unii scriu pentru posteritate, iar alţii pentru posterioritate.

Nu domnule, cataclismele nu pot fi întrebuinţate la ce vă gîndiţi dumneavoastră !

Ne întrebaţi dacă ochelarii de cal au dioptrii. Au, dar pot fi stîrpite

Orb la orb nu-şi scoate ochii.

Trişa R., Olăneşti : *Interesantă ideea pocherului prin corespondenţă. Noi avem royală de treflă Dumneavoastră ce aveţi ?*

Tudor VASILIU

Umor cu linguriţa

● *În vitrina restaurantului, un afiş : „Servim zilnic preparate din peşte viu". Eschimosul intră, se aşează la o masă şi comandă :*

— Un crap !

— Cum să fie ?

— Oricum. Dacă-i viu, am toată încrederea...

Este adus peştele — prăjit, după reţeta casei. Eschimosul îl priveşte, îl priveşte şi pe ospătar şi izbucneşte :

— Dar dumneavoastră una scrieţi pe reclamă şi alta îi serviţi omului ?...

● *— Doctore, oare nu dumneata mi-ai spus că medicamentul ăsta mă va pune pe picioare într-o zi ? Află că tot mă mai simt rău...*

— Răbdare, doamnă, răbdare. Vă veţi însănătoşi. Dar aminitiţi-vă că n-am specificat în care zi anume...

● *Toţi studenţii încep prin a fi boboci. Apoi, unii devin trandafiri, alţii... spini.*

● *N-am convingeri triste. De aceea nici nu mă duc la... seminar.*

● *Anii de studiu sînt aidoma unor artişti preferaţi, pe care îi aplaudăm din toată inima. Cei mai „extaziaţi" dintre noi îi... bisează.*

● *— Ce încrezut e tipul !*

— Cîte baruri a frecventat el, nici nu putea să nu capete... fumuri

● *Justificarea tinerilor „beat" : hrana raţiunii e adevărul. Şi cum adevărul stă în vin (in vino veritas !), un tînăr cult trebuie să fie neapărat... beat.*

● *Ce ghinion am avut ! Mi-a pus 7 la un colocviu. Luîndu-se după notele din ceilalţi ani, părinţii credeau că sistemul de notare e pînă la cinci, şi astfel nu mai sînt un student eminent.*

● *Sînt un tip curios, poate şi original. Altfel nu se explică de ce-a dorit profesorul să mă... reexamineze.*

● *Un bătrînel, privind cum dansam, mi-a zis :*

— Ce nebun eşti, studentule !

— Da, aveţi dreptate, i-am răspuns calm. Sînt la Filologie. Evident, nu pot fi în toate... facultăţile.

10 tone de... te iubesc

Celebrul cîntăreţ Tino Rossi păstrează toate scrisorile de dragoste ce i-au fost adresate din diferite colţuri ale lumii în ultimii 25 de ani. Închipuiţi-vă că toată această avalanşă cîntăreşte... 10 tone !

Din însemnările unui student de la Geografie

Visul geografului... uşuratic : să fie exilat pe insulele Marianne sau rătăcit în pădurile tropicale printre... Liane !

Eschimosul aderă la o singură asociaţie : cercul... polar.

Magnetismul Terrei nu poate fi înfrînt. Pînă la urmă, toate vietăţile ajung în pămînt

Cine nu rămîne impresionat de frumuseţea unică a stalactitelor şi stalagmitelor dintr-o grotă ? De aceea şi spunem lucrurilor urîte că sînt... groteşti!

Profesorul : Ce ne poţi spune despre dispoziţia munţilor în ţara noastră ?

Studentul : Vă rog să mă credeţi, am făcut foarte multe excursii dar n-am văzut nici un munte... rîzînd.

Între doi îndrăgostiţi :

— O, iubita mea, ce mult aş vrea să fim împreună, uitaţi de lume într-o oază din pustiu !..

— Cum, încă n-ai fost ? Mă mir, văd că tot timpul vorbeşti în... deşert !

— Unde s-a născut Heine ?

— Nu ştiu sigur localitatea. Dar cred că foarte aproape de Marea... Mînecii

C. ARDELEANU

Îmbrăcaţi-vă în zale !

Nu ştii ce să mai crezi. Moda feminină face salturi uriaşe, cînd în sus, cînd în... jos. În numărul trecut publicasem fotografia unor manechine îmbrăcate cu rochii şi pardesie măsurînd 5—6 cm. de la pămînt la poale. Întrucît moda maxi coexistă, straniu, cu cea mini, ne vedem puşi în situaţia de a da, spre comparaţie, şi cîteva elemente ale celei de-a doua. Rochia din fotografie a putut fi văzută pe străzile Parisului, dar, contrar dimensiunilor extrem de reduse, cîntăreşte nici mai mult, nici mai puţin decît... 8—10 kg. Depinde de... greutatea specifică a metalului. Am ajuns, aşadar, la un nou material pentru confecţii : fier, oţel, aramă, alamă etc., „ţesut" nu ne dăm seama



cum, sau croit, pur şi simplu, dintr-o foaie de tablă a metalului respectiv.

Reîntoarcere la zale pare-se, însă scopul cine-l mai poate intui ? Şi cine mai poate intui pînă unde va ajunge fantezia „creatorilor" de... modă ! Noroc că, de obicei, lumea serioasă nu-i ia... în serios !

Totul e posibil

Prestigioasa firmă „Philips" a început, de cîtva timp, un serial de inovaţii în construcţia televizoarelor. Ne vom opri asupra formelor diferitelor telereceptoare care, de la conturul unei... stele, ajung la acela al unei sculpturi abstracte, al unui craniu ori al unui... simplu bolovan. În inima acestui cadru se află, fireşte, ecranul, pentru vizionarea programelor în alb-negru sau color. Se lucrează şi la televizoare cu ecran lat. Fotografia noastră înfăţişează (aţi ghicit !) tot un televizor, sub formă de... sferă. Un sistem giroscopic îi asigură o poziţie fixă, ferindu-l de rostogolire.



Curioasă e recomandarea pentru amatori ca aparatul să fie aşezat spre vizionare undeva pe duşumea, într-un colţ, ceea ce conferă încăperii o notă aparte, de-a dreptul nemaivăzută. Pe cînd şi o mobilă adecvată, de pildă o masă sau un pat de aceeaşi formă ? De fapt, se vede că totul e posibil...

Credeţi în... farfurii?

Savanţii neozeelandezi sînt în mare dilemă. Se căzuse de acord că toate poveştile cu farfuriile zburătoare rămîn de domeniul imaginaţiei şi al fanteziei. Dar cum se poate explica atunci fenomenul de la Auckland ? Cîteva mii de persoane au vizitat o regiune unde pe iarba arsă era conturată adînc urma unui cerc cu diametrul de 12 m. Specialiştii au descoperit urme radioactive în resturile carbonizate de iarbă. Apariţia unui meteorit s-a afirmat că este exclusă. De asemenea, nu se cunoaşte încă vreo altă sursă care să poată avea asemenea efecte. Dar dacă basmele cu farfurii zburătoare... Dumneavoastră credeţi în... farfurii ?

Conjunctură

Juan Navaro din Santiago de Chile a încheiat un contract cu direcţia aerogării, în baza căruia are dreptul să adune toate ziarele şi revistele aruncate de călătorii care sosesc cu avioanele. Acum el face negoţ cu cele mai noi publicaţii din lumea întreagă. Clientela lui este foarte numeroasă. Din ea fac parte agenţi de bursă care se interesează de ultimele cursuri, amatori de sport care doresc să afle rezultate şi amănunte în legătură cu meciurile, studenţi care învaţă limbi străine. Toţi aşteaptă cu nerăbdare sosirea lui Don Juan cu poşta lui internaţională.

Muzeu natural

În Ural se află unicul muzeu natural din lume, în care natura a adunat şi expus cu o deosebită generozitate o uriaşă varietate de minerale. Aici se întîlnesc topaze, turmaline, berile, amazonit, nefelin verde, diferite varietăţi de mică, zirconiu, monacit şi multe alte minerale rare şi interesante, în număr total de 144. Dintre acestea, 30 au fost găsite pentru prima oară în Ural, 9 există numai aici, 5 minerale şi două varietăţi de rocă poartă nume legate de Ural, iar restul de 50 sînt dintre cele mai rare de pe globul pămîntesc.

Chestiune de sentiment

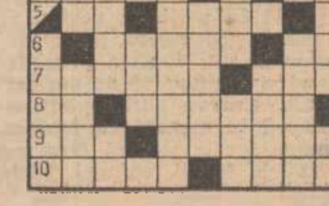
Ultima „vacă sfîntă" din armata elveţiană este... un cal. Şi el îşi trăieşte ultimele ceasuri. Nu de mult, autorităţile elveţiene au hotărît desfiinţarea cavaleriei, pare-se printre ultimele forţe căl[illegible] din Europa. Vor fi necesa[illegible] 5 ani pentru ca elita cabalinelor să părăsească serviciul militar. Dar, după 1975, „confederaţii", cum sînt numiţi cu afecţiune caii militari de către elveţieni, vor trebui să se mulţumească cu o banală viaţă de pur sînge în... viaţa civilă. Un amănunt a scăpat, însă, autorităţilor : existenţa „asociaţiilor cavaleriei elveţiene" şi a „Comunităţii pentru cal". Onorabilele organizaţii au avertizat că „vor utiliza toate mijloacele pentru a salva unităţile hipomobile". Aceste lăudabile intenţii se bucură de sprijin entuziast în străinătate. Fireşte, crescătorilor de cai dintr-o serie de ţări vest-europene, furnizori tradiţionali ai cavaleriei elveţiene, li se pare chiar un sacrilegiu să lipseşti maiestuoasele patrupede de gloria militară. Chestiune de sentiment...

De necrezut

ORIZONTAL : 1. Ascun[illegible] sub masă — Cu toate pi[illegible] sus (fig.) 2. Cronos în [illegible] — Se măsoară la fel. 3. Prinse la intrare. 4. A prinde un somn uşor. — El după una ! 5. La ieşirea din Bacău ! — Face tăieturi din imprudenţă (pl.). 6. Tur de forţă. — La umor şi la glume ! 7. Meloman fără motiv (fem.) — Irina cea mică. 8. Cuprins de trac ! — Mută din cînd în cînd (masc.) 9. Dată la întîlnire. — Versul soarelui. 10. Înotători de profesie. — Punct de vedere.

VERTICAL : 1. Trage cu căldură. — Ploaie la singular. 2. Îşi recunoaşte greşeala. — Scumpe (fig.). 3. Concurs de cai putere (pl.). — Cel mai bun, în centrul Iaşului ! 4. Din fuga calului. — ACESTE ! (masc. sing.). 5. Făcuţi la comandă. 6. Haină la... mireasă ! — La război înainte (inf.). 7. O cer drept soţie ! — Se spune la intrare (pl.). 8. Pronume masculin. — Strîns de picioare. 9. Se scoate din sul ! — ATAŞ ARE ! 10. Foaie de drum în viaţă. — Albia Tisei.

C. SOCOLOV, Ion PAVEL,



PREUNIVERSITARIA

Convorbire cu dr. Iuliu Căpușanu, prorector al Institutului medico-farmaceutic din Cluj

Părinții și concursul de admitere

— Cînd v-am arătat scopul vizitei noastre ne-ați propus această temă. Sinceri fiind, nu prea înțeleg eu de ce.

— Pentru că, după cum socot eu, nici un examen de admitere (luați orice facultate vreți) nu este așa de legat de părinții elevilor cum este cel de la medicină. Părinții joacă un rol covîrșitor în orientarea elevilor către facultatea noastră. De aceea m-aș bucura dacă articolul ar fi citit și de unii părinți. Ei fac orice pentru a-și vedea fiul sau fiica cu diploma de doctor: de la sfatul părintesc pînă la presiunea spirituală și materială. Nu neg că sînt și elevi care vin la medicină pentru că au îndrăgit profesia de doctor încă de pe băncile școlii sau, și mai mult, încă din copilărie. Dar majoritatea lor vin influențați de părinți. Se pare că aceste două litere (dr.) puse înaintea numelui exercită o fascinație deosebită asupra tuturor categoriilor de părinți, pentru care ipostaza de medic este una din cele mai rîvnite.

— Și credeți că este stînjenitoare această atitudine?

— Nu. Să nu fiu înțeles greșit. Profesiunea de medic merită să fie înconjurată de această aureolă. Să nu uităm (pentru a da un exemplu) că eroarea costă aici viața unui om. Ea este iremediabilă. Dar mă supără această atitudine în măsura în care este legată de aspecte de suprafață ale profesiunii noastre: halatul alb, titlul și — de ce să n-o spunem? — situația materială. Gîndiți-vă la rezultatele acestei atitudini. În primul rînd, ea este transmisă copiilor, celor care se pregătesc pentru concursul de admitere, creîndu-le o viziune eronată despre ceea ce înseamnă profesiunea de medic și anume muncă, multă muncă dublată de pasiune. In al doilea rînd, pe baza acestei atitudini greșite, li se impune multor elevi să meargă la medicină, deși ei sînt pasionați pentru alte profesiuni. Impunîndu-le elevilor să meargă la o facultate pe care nu o îndrăgesc, să învețe la anatomie cînd ei sînt, poate, pasionați de literatură (ca să dau un exemplu), aceștia se vor pregăti superficial și desigur nu vor reuși.

— Și ce sfaturi ați da părinților?

— Să se gîndească bine înainte de a îndemna copilul să meargă la medicină. Înțeleg prin asta că trebuie să cîntărească atît cerințele concursului de admitere și ale profesiunii de medic (cerințele reale!), cît și înclinațiile elevilor. În sfîrșit, mai mult o rugăminte, decît un sfat. Dacă copilul nu a reușit la admitere, să nu ne „bombardeze" cu reproșuri, scrisori, vizite, cu explicații „știți, copilul meu a făcut o lucrare foarte bună și totuși a picat".

— Anul acesta la Facultatea de medicină generală, concurența a fost de aproximativ patru pe un loc. Media minimă cu care s-a intrat a fost 7,12, iar cea maximă 9,50. Ce greșeli au făcut cei care nu au reușit?

— Unii au învățat pe de rost subiecte date la concursurile anterioare, convinși fiind că acestea sînt subiectele noastre preferate. Total greșit, pentru că noi nu dăm subiectele după preferință. Acestea se trag la sorți. Alții au acordat o atenție exagerată pregătirii la anatomie, neglijînd celelalte discipline de concurs: fizica și chimia. În legătură cu concursul la anatomie, țin să subliniez că pentru noi, medicii, nu există greșeli mai mult sau mai puțin importante. Toate greșelile se plătesc, și de aceasta ținem cont și la admitere.

— Să abordăm acum o problemă mai delicată, deși de o importanță covîrșitoare — repartiția după absolvire.

— Cred că este normal ca acei care vor să concureze la medicină să știe un lucru precis: vor fi repartizați, în ordinea mediilor, după o listă stabilită pe țară. Vor merge acolo unde interesele societății o cer: la sate, la orașe. Și în acest sens nu se admite neprezentarea la locul de muncă.

Ion SIRETEANU
G. GHEORGHE



Laborator la I.M.F. Cluj

Pe marginea concursului de admitere de la Facultatea de filozofie din București

Cum s-au prezentat și cum ar trebui să se prezinte candidații (I)

În vara acestui an la concursul de admitere organizat pentru cele patru secții — filozofie, sociologie, psihologie și pedagogie — ale Facultății de filozofie din București s-au prezentat peste 1 360 de candidați, pentru 150 de locuri.

Nu ne propunem aici să cercetăm rațiunile care au îndemnat pe mulți absolvenți ai liceului să concureze pentru locurile facultății noastre. Pornind însă de la interesul relativ mare pe care l-a prezentat facultatea pentru mulți tineri ce aspiră spre o specializare superioară, am dori să ne oprim puțin asupra nivelului de pregătire dovedit de candidați și, binecînțeles, asupra exigențelor cărora trebuie să le facă față un concurent, pentru ca încercarea sa să se finalizeze cu succes. Pentru a obține o medie cît mai bună, principala greutate revine probelor scrise, întrucît acestea oferă două din cele trei note ce intră în calculul mediei.

Subiectele pentru probele scrise sînt astfel formulate încît să-i oblige pe candidați să renunțe la reproducerea mecanică a textului din manual, să le impună o prezentare personală a temei, prin care să facă dovada pregătirii generale și a aptitudinilor lor în specialitatea aleasă, să probeze capacitatea lor analitică și sintetică. Un exemplu în acest sens l-ar putea constitui subiectele „Esența și funcțiile filozofiei" și „Socialismul și știința" indicate la concursul din acest an pentru proba scrisă: „Elemente de filozofie și socialism științific".

În corectarea și notarea lucrărilor, membrii comisiilor de examinare țin seamă de criterii obiective, precis stabilite. Dintre acestea amintim: concordanța dintre conținutul lucrării și sensul temei, profunzimea analizei și rigurozitatea argumentării, gradul de completitudine al tratării problemelor, logica și forma expunerii.

Apreciind în ansamblu calitatea lucrărilor scrise prin prisma criteriilor menționate, se poate afirma că în marea lor majoritate ele au fost sub nivelul exigențelor. Cînd spunem aceasta avem în vedere nu numai tratarea incompletă a temelor, îndepărtarea de la sensul subiectului, ci și existența unor confuzii, a unor formulări incorecte și chiar absurde și agramate. Pentru a ilustra cele de mai sus cităm la întîmplare cîteva exemple:

„În comuna primitivă oamenii trăiau cu toții laolaltă întrucît aveau proprietate privată în comun".

„Mecanismul de producere a plusvalorii: capitalul constant produce plusvaloarea constantă, iar capitalul variabil produce plusvaloarea variabilă".

„...astăzi cînd omul a părăsit tera terestră și a adus o bucată de lună..."

„Religia și idealismul au aceleași rădăcini sociale, care au apărut după împărțirea societății în clase antagoniste. Religia a apărut încă din comuna primitivă."

„...toți filozofii materialiști au fost dialecticieni și toți filozofii idealiști au fost metafizicieni."

„În apariția materialismului dialectic, alături de filozoful Vasile Conta, un rol important l-a avut și teoria darwinistă".

Nu cred că un tînăr care a dobîndit o pregătire generală normală în anii liceului are nevoie de explicații pentru a descoperi flagrantele greșeli cuprinse în astfel de formulări.

De asemenea, nu putem să nu amintim aici și pe acei autori de lucrări scrise care se pare că suferă de o nedorită amnezie privitoare la regulile elementare ale gramaticii limbii române.

Și încă ceva: în multe cazuri, lucrările scrise sînt o dovadă a confundării disciplinelor filozofice cu un verbalism steril. Această situație s-a concretizat în aceea că marea majoritate a candidaților nu au putut primi nota necesară pentru a fi admiși la proba orală. Mai mult decît atît, mulți dintre cei admiși pentru proba orală au avut note mici la lucrările scrise, întrucît acestea erau tratate mecanic, aveau unele idei eronate, confuzii, lipsă de discernămînt și gîndire critică în selecționarea și interpretarea materialului, lipsă de coerență în tratarea subiectului.

În ceea ce privește desfășurarea probei orale, trebuie menționat de la început că ea a confirmat rezultatele obținute de candidați la probele scrise. Adică a scos în evidență deficiențe serioase în pregătirea unor candidați: orientarea preponderentă sau exclusivă către o reproducere mecanică a manualului, dificultăți în aplicarea noțiunilor generale, a ideilor teoretice la situații concrete, discernămînt scăzut și slabă capacitate de argumentare.

În consecință, se pune în mod legitim întrebarea: ce trebuie să facă un tînăr absolvent de liceu, cum trebuie el să se pregătească pentru a nu ajunge sau repeta situația neplăcută a eșecului sau a compromiterii? Dar despre aceasta, în numărul viitor...

Lector univ. Petre BIELTZ
prodecan al Facultății de filozofie, Universitatea București

(Continuare în numărul viitor)

O scrisoare care nu e adresată numai „Vieții studențești"

STIMATĂ REDACȚIE,

Sînt din acest an școlar consilier de orientare școlară și profesională la Liceul de cultură generală din Sighetul Marmației. Preocupările meseriei și discuțiile cu viitorii absolvenți mă determină să fac anumite propuneri și să cer ajutorul revistei dv., care conține în pagina „Preuniversitaria" articole foarte interesante pentru viitorii absolvenți.

Vă rog deci (în numele elevilor claselor a XII-a) să ne ajutați, dacă vă este posibil, în următoarele probleme:

1. Broșura „Admiterea în învățămîntul superior" să apară cît mai urgent, pentru a putea fi studiată de către elevi. Bineînțeles, îmi dau seama că nu depinde de dv., dar puteți interveni la resortul respectiv pentru că aveți posibilitatea, autoritatea și competența necesare. Ar fi foarte util dacă, în aceeași broșură, s-ar da și situația numărului de locuri din anul 1969, numărul candidaților, al reușiților, media maximă și minimă etc (așa cum ați publicat dv. în nr. 35 pentru Automatică). De asemenea, ar fi bine dacă s-ar publica în broșură numărul locurilor pentru 1970—71.

2. Ar fi recomandabil, de asemenea, dacă s-ar publica și localitățile unde sînt școli de subingineri, profilul lor, numărul de locuri etc. pentru 1970-71.

3. Același lucru pentru școlile tehnice (localitate, profil, numărul de locuri pentru 1970—71).

Îmi dau seama că nu e ușor să culegi aceste date, dar ar fi extrem de util, mai ales dacă s-ar publica din vreme, cel puțin în revista dv.

Unele din aceste propuneri le-am făcut astă-vară, la un curs ținut la Brașov, dar nu știu dacă cineva a ținut cont de ele.

În speranța că dv. veți ajuta psihologii școlari și pe viitorii absolvenți, care așteaptă să-și precizeze orientarea pe baza unei documentări mai complete, vă aduc mulțumirile mele și ale elevilor.

Prof. Eracle TITIRCA
Sighetul Marmației

N. RED. Se înțelege că, încredințînd tiparului scrisoarea de mai sus, oferim totodată — organismelor de resort din Ministerul Învățămîntului — prilejul de a lua cunoștință de unele sugestii interesante și utile. Nutrim convingerea că prilejul va fi folosit cum se cuvine.

CRONICA MICROBISTULUI

Panegiric pentru timișoreni

A fost o vreme, cu vreo doi ani în urmă, cînd alți prieteni ai mei — sportivii studenți de pe malul Begăi — se cam împotmoliseră pe la mai toate sporturile. Nu știu cît era vina lor sau a factorilor organizatorici, dar îi iubeam și, decît să le scriu recviemuri, am preferat să-i las în pace. Și am cam uitat de timișoreni. Zilele trecute mi-a reamintit însă de ei, nu fără o ușoară ironie și nu fără năduf, un amic de prin partea locului, sufletist și el și tovarăș de minge de pe vremea cînd mă duceam mai des prin Banat și nu mă dădeam în lături de la o miuță.

— N-ai mai fost de mult pe la noi și nu mai cunoști de mult nimic despre noi.

— Ba vă urmăresc prin clasamente în fiecare luni. Nu v-am mai vizitat însă, pentru că, așa cum bine știi, despre prieteni e bine să te informezi de departe.

— N-ai mai scris nici măcar despre handbaliste, care sînt campioane și cu care te lăudai în stînga și-n dreapta spunînd că sînt prima ta dragoste.

— Uiți că prima dragoste e ca prima zăpadă. nu se prinde de la început.

— Lasă gluma, că Moșu, Szekelli, Neghină și antrenorul Lache lucrează de toată frumusețea și... de toată admirația.

— Știu, și tocmai de aceea alaltăieri am așteptat cu sufletul la gură să aflu rezultatul jocului lor din Olanda, în primul tur al Cupei campionilor europeni. (Au cîștigat : 13—8. Bravo !)

— Dar de fotbaliști ce spui ?

— Te așteptam. Îți cunosc oful și nu te-am bănuit nici o singură clipă că mi-ai cere să vorbesc despre timișoreni, în general, ci despre fotbaliști. Dar nu spun nimic. Ați făcut o fuziune care m-a bucurat și pe mine, ați reînviat un nume prestigios, dar, nu te supăra, Surdan, Petrovici, Dobîndă și ai lor sînt abia pe locul III.

— Știu, însă duminică noi jucăm acasă cu Gaz Metan, pe cînd sibienii se deplasează la Electroputere și Vagonul la Cugir.

— N-ar fi rău să fie bine. Dar pînă nu vă văd pe locul I nu scriu nimic de fotbaliști.

— Scrie de handbaliști...

— Că au mers bine în turneul de la „Floreasca". dar slab la... Timișoara?

— Pe toate le știi...

— Da, știu și că aveți o mînă de rugbiști talentați și inimoși, știu că băieții de la baschet au învins duminică la București pe Voința cu 90—61. dar mai știu și că de ani de zile tot vă căzniți să aveți o echipă de fete în divizia „A" și nu reușiți din cauză că Politehnica nu-i de acord ca studentele sale să joace la Universitate și vice-versa.

— Baschetbalistele noastre au jurat însă că anul acesta. sau la anul...

— Aș, jurămintele femeilor sînt scrise pe nisip !

— Avem și volei.

— Da, însă ghinionul face ca tocmai săptămina aceasta să fi capotat la Rapid. 0—3 fetele. 0—3 băieții. Mă rog, nici nu existau pretenții. întrucît băieții din Giulești n-au pierdut pînă acum nici măcar un set. Iar colegele lor se știe ce valoare au. Mai grav este cînd băieții voștri sînt înfrînți de brașoveni chiar în... Timișoara. cum s-a întîmplat cu o săptămînă în urmă. Totuși, sper în continuare că centrul universitar Timișoara va redeveni în voleiul nostru ceea ce a reprezentat odată. Pentru a se ajunge aici va trebui, însă, ca Rodica Popa să-și mobilizeze mai bine fetele. iar Coste să dea mai mult curaj băieților

— Abia acum înțeleg eu de ce nu ai mai scris despre noi. Nu prea mergeam bine și... ai vrut să ne cruți

— Iar exagerezi. Mi-au plăcut, îmi plac și-mi vor place întotdeauna sportivii studenți din Timișoara, nu pentru că ar avea ochi frumoși ci pentru că îi apreciez. La ora actuală, Timișoara este. fără îndoială, al treilea mare centru sportiv universitar al țării. după Cluj și București (sau după București și Cluj !). În handbal în atletism și sporturi nautice, în rugbi, volei. baschet. Timișoara studențească reprezintă un potențial care nu poate fi neglijat de nici un alt oraș. Iar atmosfera sportivă care caracterizează orașul vostru nu poate fi asemuită — ca frumusețe. noblețe. fair-play și elan — decît cu recent sărbătoritul Cluj. Tocmai de aceea. pentru a cinsti valoarea voastră de azi și a supralicita valoarea voastră de mîine. consider cronica ce v-o dedic acum nu un recviem, ci un panegiric. Păcat însă că nu vă reuniți forțele — ori nu sînteți lăsați să vi le reuniți — pentru ca toți sportivii studenți din Timișoara să alcătuiască un singur club — mare și puternic Talentați și entuziaști cum sînt, sportivii voștri ar ataca atunci cu succes mai multe locuri în primele divizii. mai multe fotolii de rangurile II și III. mai multe titluri de campioni naționali Așteptînd această zi. pe care v-o doresc din toată inima s-o trăiți — și-mi doresc din toată inima s-o trăiesc — vă salut și vă urez un loc în... categoria „A" la fotbal.

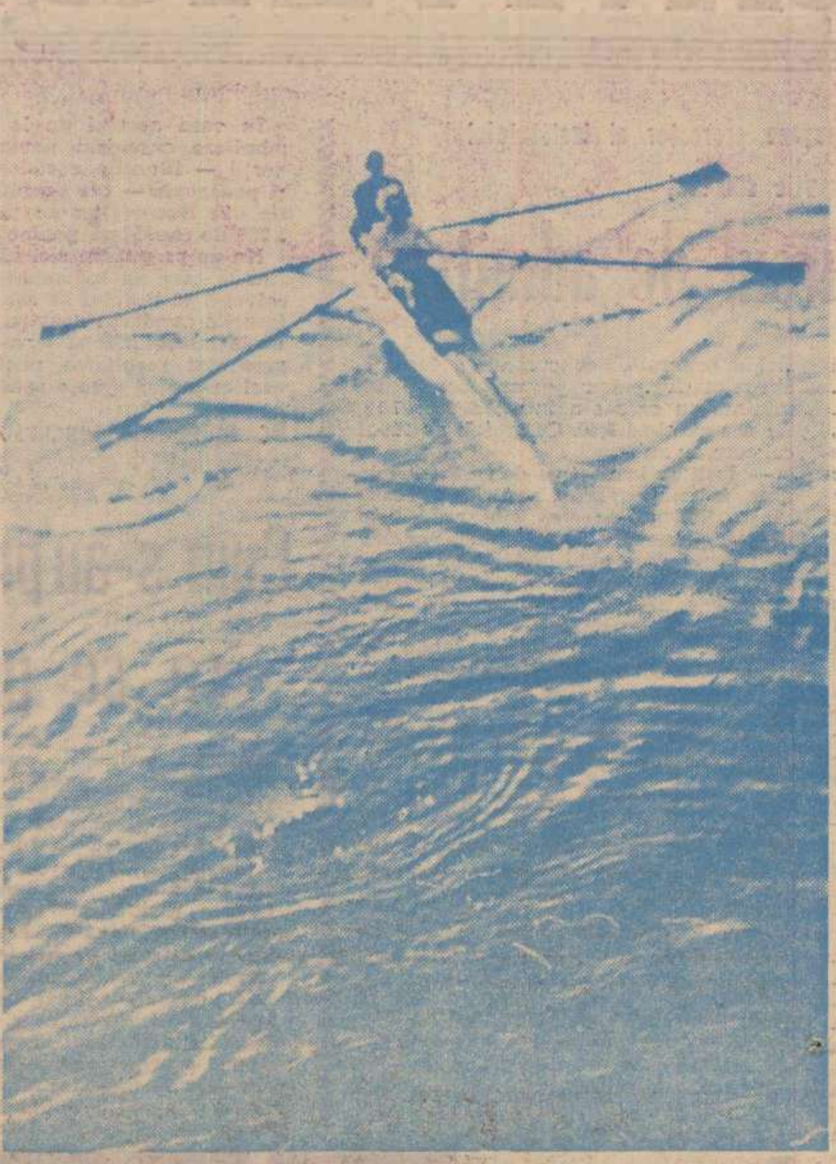
G. MITROI

ALERTĂ FERTILĂ

În urma unui material publicat în revista noastră, care releva comportarea excelentă a componenților Clubului Nautic Universitar la campionatele naționale de sporturi nautice. am primit din partea conducerii clubului o scrisoare de mulțumire, a cărei reproducere integrală n-o considerăm necesară

Redăm numai un fragment în care sînt cuprinse gîndurile, proiectele de viitor ale unui club tînăr ce și-a cucerit deja un mare prestigiu în sportul romănesc

Ne bucurăm că putem plasa rîndurile primite sub un titlu care semnifică un climat de entuziasm, de pregătire competentă și conștientă a succeselor viitoare



„Pentru sporturile nautice (schif. caiac-canoe, iahting) Clubul Nautic Universitar, începînd din luna mai 1968, este forma organizatorică prin care studentul sportiv poate deschide poarta marii performanțe și aceasta ne-a fost demonstrată cu prisosință de **cele 40 tricouri de campioni îmbrăcate de sportivii C.N.U. în anul 1969.**

Pentru susținerea în viitor a acestor rezultate bune și pentru a încerca depășirea lor, este nevoie de a lua anumite măsuri care, pe de o parte, să asigure un salt calitativ cu ceea ce există în prezent, iar pe de altă parte să lărgească baza acestei activități prin angrenarea unui număr cît mai mare de studenți în practicarea acestei discipline

Clubul Nautic Universitar, sprijinit și îndrumat îndeaproape de către organismul de resort din Ministerul Învățămîntului, vede posibilă realizarea celor de mai sus printr-o **muncă tehnico-metodică de foarte bună calitate asigurată de cadre foarte bine pregătite, cu o bună și dovedită experiență.**

Timpul studentului este bob numărat și nu putem să-l cheltuim pe experiențe al căror rezultat nu se întrezărește sau întîrzie să apară.

În viitor, antrenorii C.N.U. vor avea condiții asigurate direct proporțional cu rezultatul dovedit și cu munca depusă de ei în acest scop, deoarece într-un club specializat pe ramură de sport activitatea trebuie să acopere și să satisfacă cele mai mici aspecte ce pot fi esențiale în marea performanță.

Considerăm rezolvată lărgirea bazei de activitate pentru sporturile nautice în rîndurile studenților bucureșteni prin aceea că, începînd cu această toamnă. vom fi în măsură să fabricăm în cadrul clubului toate ambarcațiunile de școală și antrenament, precum și o parte din cele de concurs.

Alte ambarcațiuni, care au început să sosească în clubul nostru, împreună cu cele de producție proprie, fabricate din mase plastice armate cu fibră de sticlă, ieftine, rezistente și foarte ușor de întreținut, vor asigura pregătirea unui mare număr de studenți la toate ramurile. Vom fi astfel în măsură să asigurăm însușirea corectă și rapidă a tehnicii de vîslit și pedalat la juniori și seniori.

La bărcile cu pînze vom mări numărul de ambarcațiuni pe clase și vom începe inițierea în bărci mici cu copii de 6—7 ani

Cu cele arătate mai sus problema este, sperăm, pe jumătate rezolvată și credem că în Clubul Nautic Universitar vor fi create condiții bune.

Pentru cealaltă problemă, a recreării, a repausului, a vieții de club — așa cum ne impune numele pe care îl purtăm — nu am găsit încă soluții de rezolvare și vom rămîne în continuare doar cu dorința rezolvării, în căutarea unor soluții și a sprijinului de care avem nevoie pentru acest lucru.

V-am scris această scrisoare pentru a vă face cunoscute preocupările noastre și pentru a vă ruga să difuzați studenților parte din ele. întrucît, cunoscîndu-le, aceștia să înțeleagă că pot merge prin C.N.U. spre marea performanță sportivă la oricare din disciplinele sporturilor nautice pentru băieți și fete".

Un moment neglijat: PREMIEREA

Asociațiile studenților, pe lîngă sarcinile lor profesionale, politice, culturale etc., au ca preocupare și activitatea sportivă de masă, ca un important factor în educarea studentului, în călirea organismului său, în recrearea sa după ore și ore de studiu și cursuri. În contextul preocupărilor ce trebuie să stea în atenția comisiilor sportive de la diferite niveluri, Comisia sportivă a centrului universitar Cluj caută mereu noi mijloace de atragere a studenților în practicarea exercițiilor fizice și sportului.

Printre formele care au găsit ecou în masa de studenți se numără cursurile populare de culturism, judo înot. orientare turistică. dotarea unor cămine cu un minim de materiale și aparataj sportiv pentru practicarea exercițiilor fizice și sportului în timpul liber. cupa căminelor la fotbal. precum și altele.

De un deosebit succes s-a bucurat „Ziua sportului universitar clujean", manifestație închinată semicentenarului clubului sportiv „Universitatea" și care dorim să fie un început de tradiție

Trebuie să remarc însă că toate asemenea acțiuni întîmpină un serios impediment în buna lor desfășurare : BIROCRAȚIA. Explicația este următoarea : orice întrecere sportivă, de orice natură, are ca ultim rezultat desemnarea învingătorului, a aceluia care prin munca sa, prin eforturile sale a demonstrat că este mai bun mai pregătit. Or, pentru ca, simbolic cel puțin, acest învingător să-și poată aminti peste ani de victoriile sale sportive este ceva normal și încetățenit în practica noastră ca el să fie premiat. Această premiere este ceva stimulativ, ceva care ar trebui să se desfășoare imediat după meci, într-un cadru festiv. Din păcate nu se întîmplă chiar așa ; premiile sînt decernate cu întîrziere de 3—4. chiar 6 săptămîni în birouri și aceasta din cauza mecanismului greoi de manipulare a fondurilor sportive de masă.

Sînt și alte greutăți — ce pot fi menționate în ceea ce privește desfășurarea acțiunilor sportive de masă — cum ar fi slaba preocupare a catedrelor de educație fizică în crearea de poziții libere la bazele sportive și chiar cînd acestea sînt create sînt la ore nepotrivite.

Poate ar fi fost interesant de amintit rezultatele obținute de centrul universitar Cluj în întrecerile de masă organizate de U.A.S.R. (locul I în Cupa U.A.S.R. la orientare turistică. locul II în cupa U.A.S.R. la schi și altele). dar am preferat să arăt cîteva din greutățile de care se lovește activitatea sportivă de masă și nu din satisfacțiile ce le oferă

Ion BLĂJAN
șeful Comisiei sportive a centrului universitar Cluj

Șah la... boboci

Comisia sportivă a C.U.A.S.-Timișoara a inițiat în colaborare cu organele de asociație ale Institutului de medicină un concurs de șah pentru studenții anilor I. dotat cu o cupă. El se va desfășura prin eliminare, pe grupe de cîte zece studenți și, respectiv, 8 studente. Cîștigătorii seriilor se vor întîlni într-un turneu final, după care se vor decerna titlul și cupa de „campion" al anilor I celui mai bun jucător (atît la băieți cît și la fete).

Competiția va avea loc pe data de 16 noiembrie, în incinta Casei de cultură a studenților timișoreni.

Colectivul de redacție

Redactor șef : NICULAE STOIAN

Nicolae Dan Fruntelată, Dragomir Horomnea, Gheorghe Mitroi (redactor șef adjunct), Ion Novac, Eugen Patriche (secretar general de redacție), M. N. Rusu, Georgeta Ruță, Ion Segărceanu, Virgil Simion, Tudor Octavian.

Fotoreporter : Emil Cojocaru.

Prezentarea grafică : Tiberiu Petrescu.

Redacția : Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII" 69-460